

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τ Μ Η Μ Α Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ

Ο δ η γ ό ς Σ π ο υ δ ώ ν

Ακαδημαϊκό έτος 2018-2019

Οδηγός σπουδών Φιλοσοφίας 2018-2019

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Κεφάλαιο 1	
Τμήμα Φιλοσοφίας: Βασικές πληροφορίες	Σελ. 3
Κεφάλαιο 2	
Βιβλιοθήκη Τμήματος Φιλοσοφίας	Σελ. 6
Κεφάλαιο 3	
Εύδοξος: Υπηρεσία Διαχείρισης Συγγραμμάτων	Σελ. 7
Κεφάλαιο 4 Κανονισμός και Ενδεικτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων των Προπτυχιακών Σπουδών Φιλοσοφίας	Σελ. 8
Κεφάλαιο 5 Αναλυτικό Πρόγραμμα Μαθημάτων Έτους 2018-2019 και Πίνακες Αντιστοίχισης Μαθημάτων Παλαιών Κανονισμών Σπουδών	Σελ. 22
Κεφάλαιο 6	
Περιγραφή Προπτυχιακών Μαθημάτων	Σελ. 36
Κεφάλαιο 7	
Περιγραφή στα Αγγλικά των Προπτυχιακών Μαθημάτων Erasmus	Σελ. 85
Κεφάλαιο 8 Πρόγραμμα και Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών Φιλοσοφίας Α' και Β' κύκλου	Σελ. 91
Κεφάλαιο 9	
Περιγραφή Μεταπτυχιακών Μαθημάτων	Σελ. 105
Κεφάλαιο 10	
Γενικές Πληροφορίες για τους Φοιτητές	Σελ. 107

**Υπεύθυνος Οδηγού Σπουδών αναπλ. καθ. Κ. Βαλάκας
σε συνεργασία με τη Γραμματεία**

Οκτώβριος 2018

Φωτογραφίες: Γεωργία Μπούνια

Οδηγός σπουδών Φιλοσοφίας 2018-2019

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1

Τ Μ Η Μ Α Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ : Β Α Σ Ι Κ Ε Σ Π Λ Η Ρ Ο Φ Ο Ρ Ι Ε Σ

Ιστότοπος: www.philosophy.upatras.gr Ηλεκτρονική διεύθυνση: philosophy@upatras.gr

Ταχυδρομική διεύθυνση: Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26 500 Ρίο-Πάτρα

ΙΔΡΥΣΗ - ΣΤΕΓΑΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το Τμήμα Φιλοσοφίας ιδρύθηκε με το Π.Δ. 206/1999 (Φ.Ε.Κ.179/6-9-1999) και άρχισε να λειτουργεί τον Σεπτέμβριο του 1999. Αποστολή του είναι «η καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας με τη διδασκαλία και την έρευνα καθώς και η συμβολή στην ανάπτυξη του φιλοσοφικού στοχασμού απαραίτητου για την ενσυνείδητη καλλιέργεια των επιστημών άλλων γνωστικών πεδίων. Επίσης την κατάρτιση επιστημόνων ικανών να μελετούν, να ερευνούν και να διδάσκουν την επιστήμη αυτή.» (άρθρο 1, παρ. 3, εδ. δ').

Το Τμήμα Φιλοσοφίας στεγάζεται σε κτήρια στο συγκρότημα των προκατασκευασμένων κτηρίων, κοντά στο κτήριο Α' της Πρυτανείας, τα οποία του έχουν παραχωρηθεί από το Πανεπιστήμιο. Στα κτήρια αυτά στεγάζονται η Γραμματεία, οι διδάσκοντες (μέλη Δ.Ε.Π., μέλη Ε.ΔΙ.Π. και διδάσκοντες με σύμβαση), η Βιβλιοθήκη, το Κέντρο Η/Υ του Τμήματος και αίθουσες σεμιναρίων. Στο Τμήμα έχουν γίνει διαδικασίες αξιολόγησης αρχικά μετά την ίδρυσή του και στη συνέχεια από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 και εξής σε ετήσια βάση από τη λεγόμενη Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος. Τον Δεκέμβριο 2011 ολοκληρώθηκε η Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης 2007-2011, ενώ επιτροπή πανεπιστημιακών από το εξωτερικό πραγματοποίησε εξωτερική αξιολόγηση και υπέβαλε την έκθεσή της στα τέλη Νοεμβρίου 2013.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ¹

Το Τμήμα Φιλοσοφίας διοικείται, σύμφωνα με το νόμο, από τη Συνέλευση, που αποτελείται από τα μέλη Δ.Ε.Π., εκπρόσωπο των μελών Ε.ΔΙ.Π. και εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, οι οποίοι προβλέπεται, έπειτα από εκλογή, να ορίζονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, αντίστοιχα από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Φοιτητών και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

Πλήρης σύνθεση της Συνέλευσης Τμήματος

Μέλη Δ.Ε.Π.

Παρούσης Μιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος της Σ
 Κόντος Παύλος, Καθηγητής, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Σ
 Τερέζης Χρήστος, Καθηγητής
 Βαλάκας Κωνσταντίνος, Αναπληρωτής Καθηγητής
 Γουδέλη Κυριακή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ²
 Ζεϊμπέκης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής
 Καλέρη Αικατερίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
 Μιχαλάκης Ανδρέας, Επίκουρος καθηγητής
 Μουζάλα Μελίνα, Επίκουρη καθηγήτρια ³
 Παγωνδιώτης Κωνσταντίνος, Επίκουρος καθηγητής
 Περδικούρη Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια
 Σταυριανέας Στασινός, Επίκουρος καθηγητής ⁴

Εκπρόσωπος μελών Ε.ΔΙ.Π.

Ντόκα Αντιγόνη

Εκπρόσωποι προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών

Τακτικά και αναπληρωματικά μέλη αναγράφονται στον ιστότοπο του Τμήματος, αν οριστούν κατά τα ως άνω.

¹ Η Συνέλευση του Τμήματος (Σ), όπως ορίζεται στον Ν. 4485/2017 άρθρο 21 παρ. 1, εννοείται στο εξής και όπου ο οδηγός σπουδών αναφέρεται σε Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), ή Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.), όπως ονομάζονταν πριν.

² Το εαρινό εξάμηνο 2019 σε εκπαιδευτική άδεια.

³ Το εαρινό εξάμηνο 2019 σε εκπαιδευτική άδεια.

⁴ Το χειμερινό εξάμηνο 2018 σε εκπαιδευτική άδεια.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές	ΚΟΝΤΟΣ ΠΑΥΛΟΣ Οντολογία - ηθική - φαινομενολογία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-12-2010)	τηλ.: 2610-997869 pkontos@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΤΕΡΕΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Αρχαία ελληνική και βυζαντινή φιλοσοφία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 11-9-2001)	τηλ.: 2610-997903 terezis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
Αναπληρωτές Καθηγητές	ΒΑΛΑΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θεωρία και ερμηνεία του αρχαίου δράματος (Φ.Ε.Κ. μετακίνησης: 3-4-2009)	τηλ.: 2610-969906 valakas@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΓΟΥΔΕΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ Νεότερη φιλοσοφία 17 ^{ος} μέχρι και 19 ^{ος} αιώνα (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 7-5-2008)	τηλ.: 2610-997707 kgoudeli@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
	ΖΕΪΜΠΕΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Αναλυτική γνωσιοθεωρία και μεταφυσική (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 12-12-2011)	τηλ.: 2610-969301 zeimbekis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΚΑΛΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Φιλοσοφία του 20 ^{ου} αιώνα (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 11-7-2001)	τηλ.: 2610-969907 kaleri@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Φιλοσοφία, επιστημολογία και θεωρία του δικαίου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 9-3-2006)	τηλ.: 2610-969812 paroussis@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25
Επίκουροι Καθηγητές	ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Πολιτική φιλοσοφία (νεότερη - σύγχρονη) (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 31-8-2012)	τηλ.: 2610-969945 micha@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΜΟΥΖΑΛΑ ΜΕΛΙΝΑ Φιλοσοφία της κλασικής Αρχαιότητας: Μεταφυσική-Γνωσιολογία (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 29-12-2014)	τηλ.: 2610-997644 mmouzala@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΠΑΓΩΝΔΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Φιλοσοφία του νου (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 1-8-2012)	τηλ.: 2610-969946 cpagond@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΠΕΡΔΙΚΟΥΡΗ ΕΛΕΝΗ Ελληνική φιλοσοφία της ύστερης αρχαιότητας (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 1-8-2012)	τηλ.: 2610-969389 e.perdikouri@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΣΤΑΥΡΙΑΝΕΑΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ Αριστοτέλης: γνωσιολογία - μεταφυσική (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 4-9-2009)	τηλ.: 2610-997623 sstavr@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 25

ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.)	ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-11-2017)	τηλ.: 2610-969947 athanasso@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 35
	ΝΤΟΚΑ ΑΝΤΙΓΟΝΗ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 30-11-2017)	τηλ. 2610-969817 antigonidoka@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22
	ΣΠΑΓΑΔΩΡΟΥ ΑΡΕΤΗ ⁵ (Φ.Ε.Κ. διορισμού: 9-3-2006)	τηλ.: 2610-969813 spagadorou@upatras.gr γραφείο: κτήριο Κ 22

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**Γραμματεία του Τμήματος** (κτήριο Κ 22) :

ΒΕΡΓΗ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ, Γραμματέας

τηλ. 2610-969300

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΑΝΤΙΓΟΝΗ, Διοικητική Υπάλληλος

τηλ.: 2610-997155

ΛΕΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Διοικητικός Υπάλληλος

τηλ.: 2610-969830

E-mail: philosophy@upatras.gr

Φαξ Γραμματείας: 2610-969364

⁵ Το τρέχον ακαδημαϊκό έτος σε εκπαιδευτική άδεια.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ/ΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας η Επιτροπή Φοιτητικών Θεμάτων, αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ που ονομάζονται ακαδημαϊκοί/ές σύμβουλοι, επιλαμβάνεται σπουδαστικών υποθέσεων. Μέλη το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 οι κκ. Ελένη Πεردικούρη και Κυριακή Γουδέλη. Οι φοιτητές και φοιτήτριες ενθαρρύνονται να επικοινωνούν με τους/τις συμβούλους για τα ζητήματα του προγράμματος σπουδών τους.

Επίσης, η Επιτροπή Προσωπικών Θεμάτων δέχεται εντελώς εμπιστευτικά καταγγελίες ή παράπονα φοιτητών, που προκύπτουν από καταχρηστικές συμπεριφορές συμφοιτητών ή λοιπών παραγόντων της ακαδημαϊκής κοινότητας. Μέλη το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 οι κκ. Μιχαήλ Παρούσης και Μελίνα Μουζάλα.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΣΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Πώς θα αποκτήσετε την Ακαδημαϊκή Ταυτότητα και το ΠΑΣΟ:

Από το έτος 2012-2013 το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων ανέπτυξε κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για την έκδοση νέας ακαδημαϊκής ταυτότητας για τους φοιτητές. Στην ακαδημαϊκή ταυτότητα ενσωματώνεται και το Δελτίο Φοιτητικού Εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), το οποίο καταργείται ως ξεχωριστό έντυπο.

Για να αποκτήσετε το δελτίο ειδικού εισιτηρίου (ΠΑΣΟ), θα πρέπει να υποβάλετε ηλεκτρονική αίτηση στη διεύθυνση <http://paso.minedu.gov.gr/>

Για να υποβάλετε την ηλεκτρονική αίτηση απόκτησης δελτίου ειδικού εισιτηρίου είναι απαραίτητο να διαθέτετε λογαριασμό πρόσβασης στις υπηρεσίες τηλεματικής του Πανεπιστημίου Πατρών. Το λογαριασμό αυτό τον παραλαμβάνετε κατά την εγγραφή σας στο πρώτο έτος σπουδών του Τμήματός σας. Σε περίπτωση που χάσετε το λογαριασμό πρόσβασης πρέπει να μεριμνήσετε για την άμεση έκδοση νέου κωδικού από το αρμόδιο [Τμήμα Δικτύων](#) του Πανεπιστημίου Πατρών.

Πώς θα παραλάβετε το ΠΑΣΟ:

Μετά την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης, μπορείτε να παραλάβετε το ΠΑΣΟ σας από συγκεκριμένο σημείο διανομής, το οποίο και θα έχετε επιλέξει κατά τη διαδικασία υποβολής. Η παραλαβή είναι δυνατή μόνο εφόσον η αντίστοιχη αίτησή σας έχει εγκριθεί από τη Γραμματεία του Τμήματός σας και αφού πρώτα ειδοποιηθείτε με sms ή e-mail ή από τον ατομικό σας λογαριασμό στο διαμορφωμένο πληροφοριακό σύστημα. Το ΠΑΣΟ είναι αυστηρά προσωπικό για το δικαιούχο φοιτητή και μόνο.

Πότε επιστρέφεται το ΠΑΣΟ:

Τυχόν διακοπή της φοιτητικής ιδιότητας σημαίνει αυτομάτως πάυση του δικαιώματος κατοχής ΠΑΣΟ. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να επιστρέψετε το ΠΑΣΟ στη Γραμματεία του Τμήματός σας.

Αν χάσετε το ΠΑΣΟ:

Σε περίπτωση που ο φοιτητής χάσει το ΠΑΣΟ του θα πρέπει να υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματός του Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, μαζί με δήλωση απώλειας/κλοπής που θα έχει υποβάλλει στο αστυνομικό τμήμα. Μετά την έγκριση της επανέκδοσης από τη Γραμματεία, η διαδικασία απόκτησης ΠΑΣΟ επαναλαμβάνεται από την αρχή.

Ποιοί φοιτητές δικαιούνται να αποκτήσουν ΠΑΣΟ:

Δικαίωμα αίτησης για την απόκτηση ΠΑΣΟ έχουν οι παρακάτω προπτυχιακοί φοιτητές:

- ⇒ Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης του πρώτου κύκλου σπουδών (προπτυχιακοί) που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ, για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη (n+2), και
- ⇒ Οι φοιτητές-πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών, οι οποίοι σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus», για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 2

Β Ι Β Λ Ι Ο Θ Η Κ Η Τ Μ Η Μ Α Τ Ο Σ Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ (Β Τ Φ)

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, Βιβλιοθηκονόμος, Διοικητική Υπάλληλος

ΤΣΑΡΔΑΚΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, Διοικητική Υπάλληλος

Κτήριο K25 τηλ. & φαξ: 2610-969915

E-mail: philslib@upatras.gr

Σκοπός της Βιβλιοθήκης (και αναγνωστηρίου) του Τμήματος Φιλοσοφίας (ΒΤΦ) είναι η υποστήριξη των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών, η παροχή υλικού για την εκπόνηση φοιτητικών εργασιών και η κάλυψη των ερευνητικών αναγκών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, υποψήφιων διδασκόντων και άλλων ερευνητών.

Η ΒΤΦ λειτουργεί στο κτήριο K25 του Τμήματος σε συνεργασία με την κεντρική **Βιβλιοθήκη & Υπηρεσία Πληροφόρησης (ΒΥΠ)** του Πανεπιστημίου Πατρών. **Για τη χρήση της ΒΤΦ απαιτείται η εγγραφή των χρηστών και η απόκτηση της ειδικής Κάρτας Χρήστη.** Η εγγραφή και η έκδοση της κάρτας γίνεται στα γραφεία της ΒΥΠ. Η **Κάρτα Χρήστη** ισχύει και για όλες τις υπηρεσίες της ΒΥΠ.

Δικαιώμα χρήσης της ΒΤΦ έχουν:

- Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Πανεπιστημίου Πατρών, το μέλος Ε.ΔΙ.Π. του τμήματος, καθώς και οι διδάσκοντες με σύμβαση στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών
- Οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Πατρών.
- Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Πανεπιστημίου Πατρών
- Όλοι οι εργαζόμενοι στο Πανεπιστήμιο Πατρών
- Εξωτερικοί χρήστες, δηλαδή άτομα που δεν ανήκουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες. Οι εξωτερικοί χρήστες καταβάλλουν το ποσό των 29,35 ευρώ εφάπαξ κατά την εγγραφή τους στη ΒΥΠ.

Οι χρήστες υποχρεούνται να δηλώνουν στον υπεύθυνο της ΒΤΦ, υπάλληλο ή μεταπτυχιακό φοιτητή, αλλαγές της διεύθυνσης, του τηλεφώνου και του e-mail τους.

Επισημαίνεται ότι για την έκδοση πτυχίου απαιτείται η απαλλαγή του φοιτητή από κάθε χρέωσή του έναντι της ΒΥΠ και της Βιβλιοθήκης του Τμήματος στο οποίο ανήκει.

Χρήση της Βιβλιοθήκης/Αναγνωστηρίου

Όλοι οι χρήστες δεσμεύονται από τους όρους του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος σε εμφανή σημεία στο χώρο της Βιβλιοθήκης. Οποιαδήποτε λοιπά ζητήματα προκύπτουν τίθενται υπόψη της Επιτροπής Βιβλιοθήκης του Τμήματος Φιλοσοφίας. Βασικά σημεία του κανονισμού λειτουργίας της ΒΤΦ:

- ⇒ Οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του προσωπικού, να σέβονται το χώρο καθώς και τους συναδέλφους τους.
- ⇒ Οι χρήστες οφείλουν να είναι προσεκτικοί στη χρήση του υλικού και του εξοπλισμού. *Οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικού αποκαθίσταται ή αποζημιώνεται από τον χρήστη που την προκάλεσε.*
- ⇒ Οι χρήστες αφήνουν τα βιβλία που χρησιμοποιούν εντός του χώρου της Βιβλιοθήκης, στο κέντρο των τραπεζιών του Αναγνωστηρίου. Τα βιβλία επανατοποθετούνται στη θέση τους από τους υπευθύνους της ΒΤΦ.
- ⇒ Δεν επιτρέπεται η είσοδος στο χώρο της Βιβλιοθήκης με τσάντες, παλτά κ.λπ. Για τη φύλαξη των προσωπικών αντικειμένων των χρηστών υπάρχουν στην είσοδο της Βιβλιοθήκης θυρίδες με κλειδιά, τα οποία ο χρήστης ζητεί από τον υπεύθυνο υπάλληλο της ΒΤΦ.
- ⇒ Στους χώρους κοινού της Βιβλιοθήκης δεν επιτρέπεται η εισαγωγή και κατανάλωση τροφίμων ή ροφημάτων καθώς και το κάπνισμα. Επίσης δεν επιτρέπονται τα κινητά τηλέφωνα.
- ⇒ Οι χρήστες έχουν άμεση πρόσβαση στα βιβλία και στα περιοδικά της ΒΤΦ. Η πρόσβαση στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης γίνεται μέσω Η/Υ.
- ⇒ Κατά την έξοδό τους από το χώρο της Βιβλιοθήκης, οι χρήστες είναι υποχρεωμένοι - χωρίς προτροπή - να δείχνουν στον υπεύθυνο υπάλληλο τα βιβλία ή τετράδια που παίρνουν μαζί τους.

Δανεισμός

Η ΒΤΦ λειτουργεί για τους χρήστες και ως δανειστική βιβλιοθήκη. Τα βιβλία που είναι σημειωμένα με κόκκινες ετικέτες δεν δανείζονται. Όλα τα υπόλοιπα δανείζονται (έως τρία βιβλία), εφόσον δεν έχουν συμπεριληφθεί σε κλειστή συλλογή (βλ. παρακάτω). Για όλες τις κατηγορίες χρηστών της ΒΤΦ ο δανεισμός γίνεται για 15 ημέρες με δυνατότητα ανανέωσης μιας ακόμη εβδομάδας, εφόσον το βιβλίο δεν έχει ζητηθεί από άλλον χρήστη. Στους

εξωτερικούς χρήστες τα βιβλία δανείζονται για μία εβδομάδα, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης. Για την κράτηση βιβλίων (μόνο ένα βιβλίο) τηρείται σειρά προτεραιότητας.

Σε περίπτωση καθυστέρησης της επιστροφής ενός βιβλίου ο δανειζόμενος επιβαρύνεται με πρόστιμο 50 λεπτών ανά εργάσιμη ημέρα.

Για τις ανάγκες συγκεκριμένων μαθημάτων ενός εξαμήνου οι διδάσκοντες μπορούν να συγκροτούν «κλειστές συλλογές». Τα βιβλία των «κλειστών συλλογών» δεν δανείζονται κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο, παρά μόνο για τις ώρες που δεν λειτουργεί η ΒΤΦ (μετά τις 17.00 και έως τις 10.00 της επομένης ημέρας ή για ένα Σαββατοκύριακο ή για αργία).

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με την λειτουργία της ΒΤΦ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας και της ΒΤΦ.

Κέντρο ηλεκτρονικών υπολογιστών (Η/Υ) στο Κτήριο Κ35

Το Τμήμα Φιλοσοφίας θεωρεί ως ένα από τα σημαντικότερα εφόδια των φοιτητών για να ανταποκριθούν στις ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας την όσο το δυνατόν έγκαιρη εξοικειώσή τους με τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που αυτές προσφέρουν.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν με άνεση τον Η/Υ ως εργαλείο είτε για τη σύνταξη των εργασιών τους είτε, το σπουδαιότερο, για την πρόσβασή τους στο διαδίκτυο και στο τεράστιο φάσμα πληροφοριών που αυτό προσφέρει (π.χ., για την πρόσβαση σε κλασικά κείμενα ή σε δευτερεύουσα βιβλιογραφία). Τέλος, η χρήση Η/Υ αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ανακοινώσεις των διδασκόντων κτλ. Με το σκεπτικό αυτό, το πρόγραμμα σπουδών προβλέπει υποχρεωτικά εργαστήρια για την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες.

Οι φοιτητές/τριες παρακαλούνται να ενημερώνονται σχετικά με τα ωράρια λειτουργίας του Κέντρου Η/Υ από τις ανακοινώσεις του Τμήματος Φιλοσοφίας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3

‘ Ε Υ Δ Ο Ξ Ο Σ ’ : Η Λ Ε Κ Τ Ρ Ο Ν Ι Κ Η Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Α

Ο Λ Ο Κ Λ Η Ρ Ω Μ Ε Ν Η Σ Δ Ι Α Χ Ε Ι Ρ Ι Σ Η Σ Σ Υ Γ Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ω Ν

Εύδοξος ονομάζεται το ηλεκτρονικό σύστημα μέσω του οποίου θα γίνεται η επιλογή και η παραλαβή των συγγραμμάτων που δικαιούνται οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Η διαδικασία που θα ακολουθείται και οι σχετικές ημερομηνίες περιγράφονται αναλυτικά παρακάτω:

Ενδεικτικές διαδικασίες

- 1-31 Οκτωβρίου: Ηλεκτρονική Δήλωση προτίμησης συγγραμμάτων από τους φοιτητές
- 1 Οκτ.- 31 Δεκ.: Παραλαβή Συγγραμμάτων από τα σημεία Διανομής
- 1-31 Ιαν.: Εκκίνηση διαδικασίας Πληρωμής Εκδοτών και ενημέρωση Γραμματειών

Διαδικασία επιλογής συγγραμμάτων

Οι φοιτητές θα εισέρχονται σε μία κεντρική ιστοσελίδα του ΚΠΣ (*Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα*) από όπου:

- Θα γίνεται **η πιστοποίησή τους (μέσω Shibboleth)**
- Θα βλέπουν τα **μαθήματα του προγράμματος σπουδών και τα αντίστοιχα συγγράμματα**
- Θα μπορούν να κάνουν **προεπισκόπηση του** εξωφύλλου, του πίνακα περιεχομένων και ενός ενδεικτικού κεφαλαίου κάθε συγγράμματος
- Θα έχουν άμεση ενημέρωση για την **τρέχουσα διαθεσιμότητα** κάθε συγγράμματος και για τα σημεία διανομής στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου
- Θα επιλέγουν ηλεκτρονικά τα συγγράμματα που δικαιούνται

Διαδικασία παραλαβής συγγραμμάτων

Κατόπιν, ο φοιτητής θα λαμβάνει άμεσα από το ΚΠΣ ένα SMS με τον **κωδικό PIN**, για να μπορεί να παραλάβει χωρίς καθυστέρηση τα επιλεγέντα συγγράμματα από το αντίστοιχο σημείο διανομής. Σε περίπτωση που ένας εκδότης δεν μπορεί να ορίσει τοπικό σημείο διανομής στην πόλη όπου εδρεύει η Σχολή του δικαιούχου φοιτητή, είναι υποχρεωμένος να αποστέλλει το σύγγραμμα ταχυδρομικώς στον φοιτητή (δηλαδή, σε διεύθυνση στην πόλη-έδρα του Πανεπιστημίου), χωρίς χρέωση του παραλήπτη.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Π Ρ Ο Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ω Ν Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν (Π Π Σ) Τ Ο Υ Τ Μ Η Μ Α Τ Ο Σ Φ Ι Λ Ο Σ Ο Φ Ι Α Σ

Απονεμόμενος τίτλος σπουδών: Πτυχίο Φιλοσοφίας

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η εισαγωγή στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος γίνεται κατά τις κείμενες διατάξεις:

1. Για μαθητές Λυκείου, μέσω συμμετοχής των υποψηφίων στις Πανελλήνιες εξετάσεις.
2. Για όσους έχουν ήδη ένα τίτλο σπουδών από άλλο ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ, μέσω κατατακτηρίων γραπτών εξετάσεων.
3. Άτομα που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες, εισάγονται στο Τμήμα χωρίς εξετάσεις και μέχρι ποσοστού 5% επί του συνόλου του αριθμού των εισακτέων φοιτητών.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

(1) Κατά τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4009/11 (άρθρο 33 παρ. 2), «ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει». Από τη σχετική Υπουργική εγκύκλιο αρ. Φ5/18347/Β3/21.2.12 προκύπτει ότι η εγγραφή και δήλωση μαθημάτων αποτελούν **από κοινού ενέργεια**, προκειμένου ο φοιτητής/η φοιτήτρια να έχει ενεργή παρουσία στο Τμήμα. Επομένως, πιστοποιητικό φοίτησης (φοιτητικής ιδιότητας) για κάθε χρήση χορηγείται εφόσον οι φοιτητές/τριες έχουν ανανεώσει την εγγραφή και έχουν δηλώσει τα μαθήματα του εξαμήνου για το οποίο ζητούν το πιστοποιητικό. Σε αντίθετη περίπτωση, μπορεί να χορηγείται πιστοποιητικό για τη φοιτητική κατάσταση, το οποίο να αναφέρει ιστορικό των στοιχείων της μέχρι τότε φοίτησης. Ανά εξάμηνο ανανέωση, ή μη, εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων αποτελούν συνεπώς δικαίωμα και υποχρέωση κάθε φοιτητή /τριας, που οφείλει για το σκοπό αυτό ν' απευθυνθεί στη Γραμματεία του Τμήματος.

(2) Με απόφαση Γενικής Συνέλευσης το εαρινό εξάμηνο 2013, από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής οι από κατατακτήριες εξετάσεις φοιτητές/ήτριες εγγράφονται στο Β' εξάμηνο σπουδών.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ (αποφάσεις Γ.Σ. Ιουνίου 2015 κ.ε.)

Με την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου όλοι οι φοιτητές/τριες υποβάλλουν στην Ηλεκτρονική Γραμματεία <https://progress.upatras.gr> **ηλεκτρονική δήλωση** για τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα του εξαμήνου σπουδών τους - σε σύνολο πάντοτε **30 μονάδων ECTS**, όπως φαίνεται παρακάτω στο αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων. Οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες υποβάλλουν **δήλωση σε ηλεκτρονική μορφή** που ορίζει η Γραμματεία του Τμήματος.

Μόνο οι φοιτητές/τριες του Τμήματος που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus, κατά το εξάμηνο φοίτησης σε ξένο Πανεπιστήμιο υποβάλλουν υποχρεωτικά δήλωση για μαθήματα **30 μονάδων ECTS** τα οποία παρακολουθούν και εξετάζονται εκεί, δεν υποβάλλουν συνεπώς δήλωση για τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου σπουδών τους στο Τμήμα.

Όλοι οι φοιτητές/τριες του Τμήματος που οφείλουν από προηγούμενα εξάμηνα άλλα υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα (φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων) και επιθυμούν να τα εξεταστούν, στη δήλωση κάθε εξαμήνου καλούνται να δηλώνουν επίσης ορισμένα από τα μαθήματα που οφείλουν. Εκτός δηλ. από τις **30 μονάδες ECTS** των κανονικών μαθημάτων **ενός χειμερινού** εξαμήνου, κάθε φοιτητής/ήτρια επιτρέπεται να δηλώσει επιπλέον οφειλόμενα μαθήματα **μέχρι 30 μονάδες ECTS για κάθε προηγούμενο χειμερινό** εξάμηνο των σπουδών του/της. Και εκτός από τις **30 μονάδες ECTS** των κανονικών μαθημάτων **ενός εαρινού** εξαμήνου, κάθε φοιτητής/ήτρια δικαιούται να δηλώσει επιπλέον οφειλόμενα μαθήματα **μέχρι 30 μονάδες ECTS για κάθε προηγούμενο εαρινό** εξάμηνο των σπουδών του/της.

Ειδικά οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες, εκτός από τις κανονικές δηλώσεις στην αρχή κάθε εξαμήνου, καλούνται στη διάρκεια του εξαμήνου, αν θέλουν, να δηλώσουν επιπλέον όποια οφειλόμενα μαθήματα δικαιούνται να εξεταστούν κατά τον νόμο και τη σχετική απόφαση της Γ.Σ. για τρίτη εξεταστική περίοδο (αντιστοίχως, ή Φεβρουάριο, ή Ιούνιο).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΚΑΘΕ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

- και μόνο εντός της προθεσμίας που έχει ανακοινωθεί. Η συγκεκριμένη υποχρέωση σημαίνει ότι δεν μπορεί να εξεταστεί και να βαθμολογηθεί κανείς σε μαθήματα που δεν δηλώνει.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (Π.Δ. 55/10-2-2004)

Με το Π.Δ. 55/10-2-2004 (Φ.Ε.Κ. 46/11-2-2004, τχ. Α', σ. 807-808), άρθρο 1 – το οποίο εκδόθηκε προς εφαρμογή της απόφασης/πρότασης στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. της Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Φιλοσοφίας (συνεδρίαση υπ' αρ. 36/20-2-2002) για την επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων – οι πτυχιούχοι του Τμήματος κατοχυρώνονται επαγγελματικά ως εξής:

1. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν την επιστημονική δυνατότητα ενασχόλησής τους με την καλλιέργεια και προαγωγή της φιλοσοφίας διά της διδασκαλίας και της έρευνας, καθώς και την καλλιέργεια, ανάπτυξη και μετάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

2. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Φιλοσοφίας της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών έχουν την επιστημονική δυνατότητα να απασχολούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις: **α)** Στην εκπαίδευση, δημόσια και ιδιωτική, ως καθηγητές για τη διδασκαλία μαθημάτων σχετικών με την επιστήμη τους και ως στελέχη αυτής.

β) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα όπως Υπουργεία, Νομαρχιακές και Τοπικές Αυτοδιοικήσεις, κρατικούς και ιδιωτικούς πολιτιστικούς φορείς, πολιτιστικούς οργανισμούς, πολιτιστικά ιδρύματα, μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης (τηλεόραση, ραδιόφωνο, έντυπο τύπο), ιδρύματα με μορφωτική και πολιτισμική δράση, εκδοτικούς οργανισμούς, ερευνητικά ιδρύματα και στον ευρύτερο χώρο του πολιτισμού κ.λπ. ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ. σε αντικείμενα της επιστήμης τους, συμβάλλοντας με επιστημονική επάρκεια και δημιουργικά στην καλλιέργεια και διάδοση της φιλοσοφικής και ανθρωπιστικής παιδείας και του πολιτισμού.

γ) Σε φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, όπως Υπηρεσίες, Νοσηλευτικά Κέντρα, Ερευνητικά Κέντρα, επιχειρήσεις κ.ά., των οποίων το αντικείμενο άπτεται ζητημάτων εφαρμοσμένης ηθικής, ως στελέχη, σύμβουλοι, επιμορφωτές κ.λπ. (π.χ. σε σεμινάρια επιμόρφωσης για θέματα βιοηθικής, σε νοσοκομεία ως σύμβουλοι ηθικής και ιατρικής ηθικής, ή σε επιχειρήσεις ως σύμβουλοι σε ζητήματα ηθικής των επιχειρήσεων κ.λπ.).

Κατά το Νόμο 3577/2007 (Φ.Ε.Κ. 130/8.06.2007, τ. Α', άρθρο 26, παράγραφο 3), οι πτυχιούχοι του Τμήματος εντάσσονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών, δηλαδή στον κλάδο των φιλολόγων, συνεπώς μπορούν να συμμετέχουν στους αντίστοιχους διαγωνισμούς ΑΣΕΠ.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΣΠΟΥΔΕΣ

Οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές ή διδακτορικές σπουδές στη φιλοσοφία σε οποιοδήποτε Πανεπιστήμιο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (η αποδοχή τους εξαρτάται βέβαια και από τον βαθμό του πτυχίου τους). Ομοίως, οι απόφοιτοι έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε μια σειρά μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε άλλα Τμήματα Ανθρωπιστικών σπουδών, ή σε προγράμματα management, διαχείρισης ανθρώπινων πόρων κτλ., που δέχονται υποψηφίους ανεξαρτήτως της ειδικότητας του πρώτου πτυχίου. Σε κάθε περίπτωση, ο απόφοιτος καλείται να ελέγξει τις συγκεκριμένες προϋποθέσεις εισαγωγής που θέτει το Ίδρυμα στο οποίο θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το νέο Πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος (ΠΠΣ) τέθηκε σε ισχύ από το ακαδημαϊκό έτος 2013/14. Το ΠΠΣ Φιλοσοφίας αναπτύσσεται σε 8 εξάμηνα σπουδών. Περιλαμβάνει 42 μαθήματα για την απόκτηση πτυχίου, τα οποία αντιστοιχούν σε 133 διδακτικές μονάδες και σε 240 μονάδες ECTS, καταναεμημένες αναλογικά στα οκτώ εξάμηνα σπουδών, 30 μονάδες ECTS ανά εξάμηνο.

Ένταξη των εγγεγραμμένων φοιτητών στο νέο ΠΠΣ 2013-2014

Το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος **εντάσσονται από το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 στο νέο ΠΠΣ**. Η φοίτησή τους κατ'αντιστοιχία έτους εισαγωγής ακολουθεί το νέο ΠΠΣ από το εξάμηνο σπουδών στο οποίο ανήκουν με την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2013/14. Κάθε προηγούμενη πρόβλεψη κανονισμού σπουδών τροποποιείται ώστε να συμβαδίζει με το αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών και οι υποχρεώσεις όλων των φοιτητών ακολουθούν τις απαιτήσεις του νέου ΠΠΣ, όπως τις όρισε η Γενική Συνέλευση του Τμήματος με τις αποφάσεις που έλαβε τον Ιούνιο 2013.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΠΣ (με ρυθμίσεις θεμάτων ηλεκτρονικής γραμματείας από τη ΓΣ τον Ιούνιο 2017)**A. Υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας (=ΥΠΟ):**

A1.	Πανεπιστημιακές παραδόσεις	15
A2.	Εργαστήρια ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων	2
A3.	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	1
A4.	Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων	1
A5.	Λογική	1
A6.	Δύο Εργαστήρια συναρτώμενα αντιστοίχως στα προαναφερόμενα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων» (A4) και «Λογική» (A5)	

B. Μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας [παραδόσεις ή σεμινάρια] (=ΕΠΙ) .....13**Γ. Υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων (=ΥΑΕΠ) ..... 3****Δ. Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (=ΕΑΕΠ) .....6****E. Ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων:**

E1.	Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας
E2.	Φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις
E3.	Πρακτική άσκηση φιλοσοφίας

Σύμφωνα με τον ΠΙΝΑΚΑ, καθώς και με το **ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ** στο τέλος αυτού εδώ του κεφαλαίου 4, το ΠΠΣ περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες μαθημάτων.

A. (ΥΠΟ): 20 υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας, που είναι, αφ' ενός, 17 υποχρεωτικά μαθήματα πανεπιστημιακών παραδόσεων φιλοσοφίας, τα δύο από τα οποία συνοδεύονται από υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια· και αφ' ετέρου, 2 υποχρεωτικά πρακτικά εργαστηριακά μαθήματα φιλοσοφίας, με αντίστοιχη ονομασία Εργαστήρια ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων, και 1 υποχρεωτικό πρακτικό Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες.

B. (ΕΠΙ): 13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, είτε με μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων, είτε σεμιναρίου.

Γ. (ΥΑΕΠ): 3 υποχρεωτικά μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων.

Δ. (ΕΑΕΠ): 6 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων.

E. Στο ΠΠΣ προβλέπονται επίσης ως δυνατότητες **ειδικές περιπτώσεις μαθημάτων: η διπλωματική εργασία φιλοσοφίας**, που αντικαθιστά συγκεκριμένο αριθμό μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας· **ασκήσεις και φροντιστήρια** για υποστήριξη άλλων μαθημάτων· και η **πρακτική άσκηση φιλοσοφίας**, που αντικαθιστά ένα μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (βλ. παρακάτω ρυθμίσεις).

A. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΥΠΟ)A1: Πανεπιστημιακές παραδόσεις

Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι ο φοιτητής να αποκτήσει την απαραίτητη βασική στοιχειώση και βασικό προσανατολισμό στο πεδίο της φιλοσοφίας. Θεματικά τα μαθήματα αυτά έχουν οριστεί, ώστε α) να δίνουν επαρκή εποπτεία για τους πλέον κομβικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας, β) να οδηγούν τον φοιτητή ως τις σύγχρονες φιλοσοφικές τάσεις και γ) να τον προσανατολίζουν στους βασικούς κλάδους της φιλοσοφίας.

A2: Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων

Ο χαρακτήρας των μαθημάτων είναι εργαστηριακός, με κύριο στόχο τόσο τη μεθοδολογική κατάρτιση των φοιτητών για αυτοδύναμη, επιστημονικά δόκιμη προσέγγιση πρωτογενών φιλοσοφικών κειμένων, όσο και την εξάσκησή τους στις απαραίτητες για τον σκοπό αυτόν πρακτικές και δεξιότητες:

α) οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά, βάσει επιλεγμένων κειμένων, στην ανάλυση του φιλοσοφικού λόγου, στον προσδιορισμό του περιεχομένου των φιλοσοφικών εννοιών του κειμένου, στη δυνατότητα διάκρισης, ανασυγκρότησης και αποτίμησης της εξηγητικής δύναμης των επιχειρημάτων του και στην κατανόηση των φιλοσοφικών θέσεων που αυτό διατυπώνει. Στο πλαίσιο αυτό εμπεδώνουν πρακτικά τη σημασία κρίσιμων για μια δόκιμη φιλοσοφική ερμηνεία παραγόντων, όπως είναι η ενδοκειμενική και διακειμενική συνοχή, η ιστορικότητα των κειμένων και των θεωριών, θεωρητικές αναφορές, διαθεωρητικές σχέσεις κλπ.

β) οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά στη χρήση και αξιοποίηση του διαθέσιμου για τους σκοπούς του μαθήματος υποστηρικτικού επιστημονικού υλικού, όπως είναι ειδικά έργα αναφοράς, φιλοσοφικά λεξικά, ιστορικά γλωσσικά λεξικά, ευρετήρια, ηλεκτρονικές πηγές, χρήση της βιβλιοθήκης, καθώς και επιλεγμένη βασική βιβλιογραφία για την άντληση της απαιτούμενης πληροφορίας.

γ) Εν τέλει οι φοιτητές μαθαίνουν να εξάγουν φιλοσοφική γνώση από πρωτογενές υλικό και ασκούνται στην ανάπτυξη γραπτού επιστημονικού φιλοσοφικού λόγου.

Ρυθμίσεις Εργαστηρίων Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων: Οι φοιτητές ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΑ σ' ένα Εργαστήριο από κάθε ομάδα Εργαστηρίων Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων και σε περίπτωση που δεν επιτύχουν στην κανονική και την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου, κατά την επόμενη δήλωση του μαθήματος έχουν δικαίωμα να επιλέξουν άλλο Εργαστήριο από την αντίστοιχη ομάδα Εργαστηρίων.

Στα Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων παρακολούθηση των μαθημάτων, κατ' οίκον προετοιμασία των φοιτητών και παρουσίαση εργασιών στις συνεδριάσεις του μαθήματος είναι υποχρεωτική. Ο φοιτητής δεν επιτρέπεται να απουσιάσει πάνω από τρεις (3) φορές από τις συνεδριάσεις του μαθήματος, σε περίπτωση περισσότερων των τριών απουσιών ο φοιτητής δεν μπορεί να βαθμολογηθεί στο μάθημα αυτό. Η βαθμολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται με την παράδοση εργασιών εντός διδακτικής διαδικασίας και με τελική δοκιμασία δεξιοτήτων, ή αποκλειστικά με την παράδοση γραπτών εργασιών.

A3: Εργαστήριο Πληροφορικής για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες

Το υποχρεωτικό Εργαστήριο Πληροφορικής σκοπό έχει να εξασκήσει τους φοιτητές στη χρήση νέων τεχνολογιών ως πρακτικών απαραίτητων εργαλείων για τις σπουδές αλλά και την επιστήμη τους. Στα πλαίσια του εργαστηρίου οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με εργαλεία που χρησιμοποιούνται (α) για την έρευνα στο πεδίο των ανθρωπιστικών επιστημών και (β) για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της. Σε σχέση με το (α) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση μηχανών αναζήτησης και διαχείρισης βιβλιογραφίας, στην αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων φιλοσοφικών κειμένων, στην εύρεση και αξιολόγηση διαδικτυακών πηγών. Σε σχέση με το (β) οι φοιτητές/τριες θα ασκηθούν στη χρήση κειμενογράφου, προετοιμασία παρουσιάσεων με διαφάνειες, στην κατασκευή εννοιακών χαρτών, και άλλα εργαλεία παρουσίασης. Το Εργαστήριο Πληροφορικής έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και αντιστοιχεί σε διδακτικές μονάδες για την απόκτηση του πτυχίου. Για το μάθημα αυτό δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

A4: Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την επιστημονική προσέγγιση, ανάλυση, επεξεργασία και παρουσίαση φιλοσοφικών θεματικών. Για τον σκοπό αυτό, το συγκεκριμένο μάθημα **εστιάζει στην συζήτηση ενός επιμέρους φιλοσοφικού ζητήματος**, το οποίο μελετάται συστηματικά βάσει επιλεγμένης βιβλιογραφίας. Το μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω). **Για τους φοιτητές με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12** επιτυχής εξέταση στην Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων (συνολικά μάθημα+εργαστήριο) είναι **προαπαιτούμενο για διπλωματική εργασία**.

A5: Λογική

Τα μαθήματα Λογικής θεωρούνται μαθήματα προπαιδείας για τη φιλοσοφική ανάλυση και την ορθολογική οικοδόμηση φιλοσοφικών επιχειρημάτων και της σκέψης γενικότερα. Ταυτόχρονα εισάγουν στον φιλοσοφικό κλάδο της Λογικής. Το συγκεκριμένο υποχρεωτικό μάθημα συνοδεύεται από υποχρεωτικό πρακτικό εργαστήριο (βλ. πιο κάτω). Η βαθμολόγηση των φοιτητών προκύπτει από συμψηφισμό του βαθμού στο κυρίως μάθημα και στο εργαστήριο.

A6: Υποχρεωτικά Εργαστήρια συναρτώμενα σε υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας

Τα εργαστήρια που συνοδεύουν τα υποχρεωτικά μαθήματα φιλοσοφίας «Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων» και «Λογική», ανήκουν στην κατηγορία υποχρεωτικών πρακτικών εργαστηρίων του προγράμματος σπουδών. Είναι εργαστηριακά μαθήματα πρακτικής εμπέδωσης γνώσεων και διδασκαλίας δεξιοτήτων, εξαρτώνται θεματικά από το ομώνυμο μάθημα και αποτελούν ενιαία διδακτική ενότητα με αυτό. Υπεύθυνος της συνολικής διδακτικής ενότητας είναι ο διδάσκων του υποχρεωτικού μαθήματος, ο οποίος σε συνεργασία με τον διδάσκοντα του εργαστηρίου καθορίζει τη θεματική και το περιεχόμενο του εργαστηρίου.

Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική: δεν επιτρέπεται η απουσία σε περισσότερα από τρία (3) μαθήματα του εργαστηρίου και δεν βαθμολογούνται φοιτητές που υπερβαίνουν τον αριθμό των τριών απουσιών. Για τα εργαστηριακά μαθήματα δεν προβλέπονται επαναληπτικές εξετάσεις.

Η επίδοση των φοιτητών στα συναρτώμενα εργαστήρια συνυπολογίζεται μαζί με την επίδοσή τους στο κυρίως μάθημα για τον τελικό βαθμό του μαθήματος, σε ποσοστό που καθορίζεται για το κάθε εργαστήριο ξεχωριστά. Ο υπεύθυνος του εργαστηρίου αξιολογεί με δική του ευθύνη τις επιδόσεις των φοιτητών και παραδίδει την αξιολόγησή του σε υπογεγραμμένο πίνακα στον υπεύθυνο του ενιαίου μαθήματος. Ο υπεύθυνος του μαθήματος εκδίδει και υπογράφει το τελικό βαθμολόγιο, επισυνάπτοντας απαραίτητως τους υπογεγραμμένους πίνακες των επί μέρους βαθμολογήσεων στην εξέταση του μαθήματος και στο εργαστήριο. Ο βαθμός του εργαστηρίου σε περίπτωση επιτυχίας ισχύει και για την επόμενη εξεταστική. Εντούτοις, αποτυχία στο μάθημα (βαθμός κάτω του

5) σε όλες τις εξεταστικές περιόδους της ακαδημαϊκής χρονιάς που δηλώνεται, συνεπάγεται επανάληψη και του εργαστηρίου.

Εργαστήριο Λογικής

Το εργαστήριο Λογικής κατ' αντιστοιχία προς την ύλη του μαθήματος προσφέρει την πρακτική εξάσκηση και εμπέδωση των εννοιών του μαθήματος μέσω εργαστηριακών ασκήσεων, λύσεων προβλημάτων και συχνών δοκιμασιών, στις οποίες υποχρεωτικά συμμετέχουν όλοι οι φοιτητές ανά ομάδες.

Εργαστήριο Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων

Στόχος του εργαστηρίου είναι αφ' ενός η πρακτική εξάσκηση του φοιτητή σε μικρές ομάδες στη μελέτη, κατανόηση και γραπτή παρουσίαση επιστημονικής φιλοσοφικής βιβλιογραφίας, συναφούς με τη θεματική του κυρίως μαθήματος, με την καθοδήγηση και την υποστήριξη υπεύθυνου για το εργαστήριο ειδικού διδακτικού προσωπικού. Αφ' ετέρου, ο φοιτητής διδάσκεται και εξασκείται σε επιστημονικές τεχνικές (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα) καθώς και στις μορφολογικές προδιαγραφές της συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

Για τους φοιτητές με έτος εισαγωγής μετά το 2011/12 η επιτυχής παρακολούθηση του συνολικού μαθήματος Επεξεργασίας Φιλοσοφικών Θεμάτων είναι προαπαιτούμενο διπλωματικής εργασίας.

B. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΕΠΙ)

Τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου} και 4^{ου} έτους μπορούν να προσφέρονται με τη μορφή πανεπιστημιακών παραδόσεων ή με τη μορφή σεμιναρίων. Σύμφωνα με απόφαση της ΓΣ από τον Ιούνιο 2015, δεν υπάρχει προαπαιτήση για τη δήλωση μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας από τους φοιτητές, είτε έχουν εγγραφεί από εισαγωγικές εξετάσεις, είτε από κατατακτήριες. Τα μαθήματα αυτά σκοπό έχουν να επιτρέψουν στον φοιτητή να επεκταθεί σε πεδία ή/και να εμβαθύνει σε φιλοσοφικά ζητήματα ανάλογα με τα ειδικότερα ενδιαφέροντά του, ως εκ τούτου θεματικά καλύπτουν σημαντικούς σταθμούς της ιστορίας της φιλοσοφίας, καθώς και κεντρικά ζητήματα της συστηματικής φιλοσοφίας, που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα των προπτυχιακών σπουδών. Ο φοιτητής 3^{ου} και 4^{ου} έτους έχει εδώ την δυνατότητα να δώσει τις δικές του εμφάσεις διαμορφώνοντας το ιδιαίτερο επιστημονικό προφίλ του. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθήσουν **δεκατρία (13)** μαθήματα από αυτήν την κατηγορία.

Ρυθμίσεις σεμιναρίων: Τα **σεμινάρια** αποτελούν ειδική υποκατηγορία των μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας. Για την παρακολούθησή τους εγγράφονται κατ' ανώτατο όριο 15 φοιτητές/τριες με την εξής διαδικασία: κατά την περίοδο των εξετάσεων (Σεπτεμβρίου ή Φεβρουαρίου, ανάλογα με το εξάμηνο στο οποίο προσφέρεται το μάθημα), οι φοιτητές/τριες δηλώνουν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν στο σεμινάριο και γίνονται αποδεκτοί ή μη, μετά από προσωπική συνέντευξη με τον διδάσκοντα (ο οποίος λαμβάνει υπόψη του τη δυνατότητα χρήσης ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας, την επίδοση στα μαθήματα και ιδιαίτερα στα συναφή με το θέμα του σεμιναρίου ή σε προαπαιτούμενα, τα οποία ορίζει για το σεμινάριο, τη χρήση Η/Υ κ.ο.κ.). Κατά την έναρξη του εξαμήνου ο διδάσκων καταθέτει στη Γραμματεία κατάλογο με τους φοιτητές που έγιναν δεκτοί στο σεμινάριο.

Η επίδοση του φοιτητή στα σεμιναριακά μαθήματα αξιολογείται βάσει γραπτής εργασίας έκτασης περίπου 4.000 λέξεων, η οποία παρουσιάζεται υποχρεωτικά στο σεμινάριο και παραδίδεται σε τελική μορφή κατά την περίοδο εξετάσεων. Στα σεμινάρια η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική: για να παραδώσουν εργασία οι φοιτητές, δεν πρέπει να έχουν απουσιάσει από περισσότερες από τρεις (3) συνεδριάσεις του μαθήματος.

Γ. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΥΑΕΠ)

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να παρακολουθήσουν 3 υποχρεωτικά μαθήματα **άλλων επιστημονικών πεδίων**, τα «Παιδαγωγικά Ι», «Παιδαγωγικά ΙΙ» και «Αρχαία Ελληνική Λογοτεχνία», τα οποία προσφέρονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πατρών. Τόσο τα υποχρεωτικά, όσο και τα παρακάτω μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων προεκτείνουν το περιεχόμενο των σπουδών προς την κατεύθυνση των επιστημονικών κλάδων που συμπεριλαμβάνει το επαγγελματικό προφίλ το οποίο κατοχυρώνουν οι σπουδές φιλοσοφίας στην ελληνική Μέση Εκπαίδευση. Αντιστοιχούν σε γνωστικά αντικείμενα που υπάγονται στον κλάδο ΠΕ02 των εκπαιδευτικών Μέσης Εκπαίδευσης, καθώς και σε μαθήματα παιδαγωγικής. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι η εξασφάλιση τυπικών προϋποθέσεων παιδαγωγικής κατάρτισης αφ' ενός και αφ' ετέρου η στοιχείωση των φοιτητών φιλοσοφίας στα περιεχόμενα και τη μεθοδολογία των επιστημονικών αυτών κλάδων σε βασικό επίπεδο.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ (ΕΑΕΠ)

Πέραν των 3 ως άνω υποχρεωτικών, οι φοιτητές/τριες οφείλουν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους να παρακολουθήσουν 6 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων, καταναμημένα σύμφωνα με το πρόγραμμα σε εξάμηνα. Έτσι μπορούν να δημιουργήσουν κατά τα επιστημονικά ενδιαφέροντά τους ή τον επαγγελματικό τους σχεδιασμό πεδία ισχυρότερης εστίασης και ειδίκευσης, επικεντρώνοντας τις επιλογές τους σε γνωστικά αντικείμενα του κλάδου ΠΕ02, ή να συνδυάσουν τις επιλογές αυτών των αντικειμένων με τα μαθήματα φιλοσοφίας, ή να πλαισιώσουν τις φιλοσοφικές τους σπουδές με συναφή πεδία και γενικά να

διαμορφώσουν και να ολοκληρώσουν εξατομικευμένα τις σπουδές τους. Οι φοιτητές/τριες επιλέγουν από κατάλογο μαθημάτων, τα οποία προσφέρονται από το Τμήμα ή άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Σ' αυτή την κατηγορία συγκαταλέγονται ισοδύναμα και μαθήματα ξένης γλώσσας, που προσφέρονται από το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών.

E. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

E1: ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Επόπτης διπλωματικής εργασίας (ΔΕ): Η ΔΕ εποπτεύεται από ένα διδάσκοντα (μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ή Έκτακτο Εκπαιδευτικό Προσωπικό). Εφόσον το θέμα της εργασίας είναι διεπιστημονικό, επιτρέπεται να οριστεί και δεύτερος επόπτης (εκτός Τμήματος αλλά εντός του Παν/μίου Πατρών). Οι διδάσκοντες μπορούν να αναλαμβάνουν ανά ακαδημαϊκό έτος την παρακολούθηση έως πέντε (5) ΔΕ.

Προϋποθέσεις εποπτείας ΔΕ: Η ανάληψη της εποπτείας μιας ΔΕ έγκειται στη διακριτική ευχέρεια ενός διδάσκοντα. Ελάχιστοι όροι, ωστόσο, για την εκπόνηση μιας ΔΕ είναι η χρήση ελληνικής και ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και χρήση Η/Υ. Οι φοιτητές καλούνται να εκφράζουν έγκαιρα την πρόθεσή τους για εκπόνηση ΔΕ από το 6^ο εξάμηνο και εξής, ώστε να έχουν επαρκή χρόνο για τη δήλωση και εν συνεχεία την προετοιμασία της ΔΕ, με τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντα που δέχεται να αναλάβει το θέμα και την εποπτεία.

Προαπαιτήσεις: Για φοιτητές έτους εισαγωγής **πριν από το 2011/12:** Βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του **φροντιστηρίου εκπόνησης επιστημονικής εργασίας**. Το φροντιστήριο αυτό αντιστοιχείται για τους φοιτητές αυτής της κατηγορίας με το **Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων**, για την επιτυχή παρακολούθηση του οποίου λαμβάνουν σχετική βεβαίωση.

Για όλους τους φοιτητές έτους εισαγωγής **μετά το 2011/12:** Επιτυχής εξέταση στο μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων» βάσει στοιχείων της καρτέλας του φοιτητή.

Χρόνος δήλωσης, προετοιμασίας και υποβολής ΔΕ: Από το ακαδημαϊκό έτος **2016-2017 και εξής** ισχύει το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα ΔΕ. Αν ο φοιτητής επιλέγει να αναλάβει ΔΕ και ο διδάσκων έχει δεχτεί να εποπτεύσει συγκεκριμένο θέμα που συμφώνησαν, η ΔΕ δηλώνεται μόνο μια φορά, είτε στο Ζ', είτε στο Η', είτε σε επόμενο εξάμηνο νόμιμων σπουδών, υποχρεωτικά στη θέση τριών επιλεγόμενων μαθημάτων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου: δηλαδή, κατά τη δήλωση ο φοιτητής δεν δηλώνει τρία κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας στη θέση των οποίων δηλώνει τη ΔΕ (βλ. και παρακάτω: Αντιστοιχία με μαθήματα). Το ίδιο διάστημα που έχει οριστεί για τη δήλωση, κατατίθεται στη Γραμματεία συμπληρωμένο έντυπο με το θέμα και τον επόπτη της ΔΕ.

Η διάρκεια προετοιμασίας της ΔΕ είναι τουλάχιστον ένα διδακτικό εξάμηνο, και δεν επιτρέπεται να υποβληθεί προς εξέταση πριν ολοκληρωθούν τα μαθήματα του εξαμήνου στην αρχή του οποίου δηλώθηκε, ενώ ο χρόνος από τη δήλωση μέχρι την εξέταση και τη βαθμολόγηση είναι **έως** ένα ακαδημαϊκό έτος. Εάν για οποιονδήποτε λόγο η ΔΕ δεν συνεκτιμά, ή εάν μετά από την ημερομηνία δήλωσης παρέλθει ένα ακαδημαϊκό έτος (με το τέλος τρίτης σε σειρά εξεταστικής και βαθμολογίας περιόδου) και η ΔΕ δεν έχει βαθμολογηθεί επιτυχώς, κατατίθεται στη Γραμματεία σχετικό έγγραφο και, αντί της ΔΕ που δεν διεκπεραιώθηκε, το επόμενο εξάμηνο ο φοιτητής δηλώνει υποχρεωτικά τρία μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, ώστε να καλύψει τις προϋποθέσεις του πτυχίου.

Εξέταση ΔΕ: Η ΔΕ εξετάζεται από τον επόπτη και έναν επιπλέον διδάσκοντα. Η εξέταση ανακοινώνεται στο Τμήμα μια εβδομάδα νωρίτερα και είναι δημόσια.

Αντιστοιχία με μαθήματα: Για όλους τους φοιτητές με έτος εισαγωγής από το 2006-07 και εξής η διπλωματική εργασία αντικαθιστά **τρία (3) κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους, με τα οποία αντιστοιχείται, και ισοδυναμεί με 9 δ.μ. και 15 μονάδες ECTS.

Για τους εισαχθέντες των ακαδημαϊκών ετών 1999-2000 έως 2005-2006 η διπλωματική εργασία αντικαθιστά **δύο (2) κατ' επιλογήν μαθήματα φιλοσοφίας** 3ου και 4ου έτους και **ένα (1) επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων** 3ου και 4ου έτους, με τα οποία αντιστοιχείται.

E2: ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Για ορισμένα μαθήματα του ΠΠΣ, ιδίως τις πανεπιστημιακές παραδόσεις, μπορεί να προβλεφθούν ειδικά φροντιστηριακά μαθήματα και ασκήσεις, με σκοπό τη διδακτική ενίσχυση του μαθήματος για την καλύτερη εξασφάλιση των μαθησιακών αποτελεσμάτων μέσω στενότερης διδακτικής υποστήριξης των φοιτητών σε μικρές ομάδες. Μπορούν να διδαχθούν είτε από μέλη ΔΕΠ, είτε από μέλη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού, είτε από μέλη ΕΔΠΠ, είτε από μεταπτυχιακούς φοιτητές ιδιαίτερα του Β' κύκλου σπουδών.

E3: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Από το 2017-2018 και εξής, εφόσον εγκριθεί σχετική χρηματοδότηση, μπορεί να δηλωθεί προπτυχιακή Πρακτική άσκηση φιλοσοφίας ως επιλογή στο 6^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση του μαθήματος επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων. Το Τμήμα προβλέπει Πρακτική άσκηση με όριο αριθμού φοιτητών μέχρι 35, διαφορετικό κάθε εαρινό εξάμηνο αναλόγως της χρηματοδότησης, και **ενδεικτικά** θέτει σε προτεραιότητα ως προϋποθέσεις

έγκρισης: (α) αριθμό μαθημάτων με επιτυχή εξέταση και μέσο όρο βαθμολογίας 1^{ου} και 2^{ου} έτους σπουδών, (β) οικονομικά κριτήρια, (γ) επάρκεια ξένης γλώσσας σε επίπεδο τουλάχιστον B2, (δ) επάρκεια χρήσης Η/Υ.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Κατ' εφαρμογή απόφασης της Συγκλήτου και αντίστοιχης ρύθμισης της Γ.Σ. του Τμήματος από το 2016-2017 και εξής, στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου κάθε φοιτητής, συμπεριλαμβανομένων των επί πτυχίω, δικαιούται να επανεξεταστεί για να βελτιώσει τον βαθμό του σ' ένα μάθημα ανά ακαδημαϊκό έτος, από εκείνα στα οποία εξετάστηκε επιτυχώς κατά την προηγούμενη εξεταστική περίοδο του χειμερινού εξαμήνου τον Ιανουάριο, ή του εαρινού εξαμήνου τον Ιούνιο – ανεξαρτήτως αν επρόκειτο για μάθημα του έτους σπουδών του, ή το όφειλε από προηγούμενα έτη. Συγκεκριμένα, το δικαίωμα βελτίωσης βαθμού επιτυχίας αφορά ένα μάθημα είτε από τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα Φιλοσοφίας τα οποία αντιστοιχούν το καθένα σε 5 μονάδες ECTS – και διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή του Πανεπιστημίου Πατρών, καθώς και από συμβασιούχους διδάσκοντες του Τμήματος – είτε από τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα άλλων επιστημονικών πεδίων τα οποία διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές υποβάλλουν μεταξύ τέλους Ιουλίου και τέλους Αυγούστου σχετική αίτηση προς το Τμήμα μέσω Γραμματείας ή Γενικού Πρωτοκόλλου του Πανεπιστημίου, με την προϋπόθεση να αφορά επανεξέταση σ' ένα μάθημα των ως άνω κατηγοριών.

Όταν η Γραμματεία καταχωρίσει βαθμό της αρχικής επιτυχούς εξέτασης και βαθμό επανεξέτασης κάθε εν λόγω μαθήματος, ο μεγαλύτερος από τους δύο λογίζεται ως ο βαθμός του συγκεκριμένου μαθήματος για το πτυχίο, με επεξήγηση στην αναλυτική βαθμολογία.

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Βαρύτητα – Διδακτικές μονάδες – Μονάδες ECTS ανά κατηγορία μαθημάτων

Κατηγορία μαθημάτων A1 (ΥΠΟ), B (ΕΠΙ), Γ (ΥΑΕΠ), Δ (ΕΑΕΠ): τρία μαθήματα, καθένα 3 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία A2 (ΥΠΟ): τρία εργαστήρια, καθένα 3 διδακτικές μονάδες, 10 μονάδες ECTS.

Κατηγορία A3 (ΥΠΟ): δίωρο εργαστήριο πληροφορικής, 2 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

Κατηγορία A4 και A5 (ΥΠΟ): τρία μαθήματα με τρία υποχρεωτικά πρακτικά εργαστήρια της κατηγορίας A6, καθένα (μάθημα+εργαστήριο) 7 διδακτικές μονάδες, 15 μονάδες ECTS.

E1: Η διπλωματική εργασία φιλοσοφίας υποκαθιστά τρία μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας της κατηγορίας B (ΕΠΙ), συνολικά 9 διδακτικές μονάδες, 15 μονάδες ECTS.

E3: Η πρακτική άσκηση φιλοσοφίας υποκαθιστά ένα μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων της κατηγορίας Δ (ΕΑΕΠ), 3 διδακτικές μονάδες, 5 μονάδες ECTS.

1. Απαιτούμενες διδακτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου:

α. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013/14 και εξής: απαιτούνται **133** δ.μ. (42 μαθήματα)

Έτη μεταβατικής εφαρμογής του νέου ΠΠΣ:

β. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012/13: απαιτούνται **135** δ.μ. (44 μαθήματα)

γ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011/12: απαιτούνται **141** δ.μ. (47 μαθήματα)

δ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010/11: απαιτούνται **144** δ.μ. (48 μαθήματα)

Έτη εισαγωγής πριν από το 2010/11

ε. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006/07 έως 2009/10: απαιτούνται **141** δ.μ. (47 μαθήματα).

στ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005/06: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

ζ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004/05: απαιτούνται **136** δ.μ. (46 μαθήματα).

η. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2003/04: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

θ. Εισαχθέντες/είσες κατά το ακαδημαϊκό έτος 2002/03: απαιτούνται **135** δ.μ. (45 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.) και στο Εργαστήριο Πληροφορικής (χωρίς δ.μ.).

ι. Εισαχθέντες/είσες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999/2000, 2000/01 και 2001/02: απαιτούνται **138** δ.μ. (46 μαθήματα) καθώς και η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας (χωρίς δ.μ.).

2. Το Εργαστήριο Πληροφορικής δεν προσφέρεται για τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1999-2000 και 2000-2001, ενώ για τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτος 2001-2002 προσφέρεται ως μάθημα επιλογής.

3. ΜΟΝΟ για τους εισαχθέντες κατά τα ακαδημαϊκά έτη από 1999/2000 έως και 2003/04 προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου ήταν η επιτυχής εξέταση σε 4 μαθήματα ξένης γλώσσας χωρίς δ.μ. Φοιτητές/τριες εισαγωγής αυτών των ετών απαλλάσσονται από τα μαθήματα ξένης γλώσσας, εάν είναι κάτοχοι έγκυρου διπλώματος είτε Αγγλικής είτε Γαλλικής είτε Γερμανικής είτε Ιταλικής γλώσσας, σε επίπεδο Proficiency in English βρετανικού ή αμερικανικού Πανεπιστημίου, DELF 1-6, Sorbonne I, Kleines Sprachdiplom και CELI 5 αντιστοίχως.

4. Στις ως άνω κατ' αντιστοιχία έτους εισαγωγής απαιτούμενες δ.μ. για την απόκτηση πτυχίου συνυπολογίζονται δ.μ. από την προαιρετική διπλωματική εργασία, η οποία μέχρι και το 2014-2015 προσφερόταν στους φοιτητές ΣΤ' εξαμήνου σπουδών και εξής και από το 2016-2017 προσφέρεται στους φοιτητές Ζ' εξαμήνου και εξής. Η ΔΕ αντιστοιχεί σε 9 δ.μ. (ότι ισοδυναμεί με 3 μαθήματα επιλογής βλ. παραπάνω).

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΝΕΟΥ ΠΠΣ ΚΑΙ ΕΞΗΣ

Για όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές/ήτριες

- Δεν υπάρχει ο περιορισμός υποχρεωτικής επιλογής δύο τουλάχιστον μαθημάτων από κάθε μια από τέσσερις θεματικές περιοχές φιλοσοφίας για τα μαθήματα επιλογής 3^{ου}-4^{ου} έτους, όπως ίσχυε στο παλαιό ΠΠΣ: τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου}-4^{ου} έτους επιλέγονται και δηλώνονται στο εξής ανεξαρτήτως θεματικής περιοχής, αναλόγως των ενδιαφερόντων των φοιτητών.
- Με απόφαση της ΓΣ τον Ιούνιο 2015 για όλους ανεξαιρέτως τους εγγεγραμμένους φοιτητές – **όλων των κατηγοριών εισαγωγής** – δεν ισχύουν οι προηγούμενες ρυθμίσεις αριθμού προαπαιτούμενων υποχρεωτικών μαθημάτων φιλοσοφίας Α' έως και Γ' εξαμήνου, προκειμένου να έχουν δικαίωμα να δηλώσουν μαθήματα φιλοσοφίας επιλογής 3^{ου}/4^{ου} έτους: αναλόγως των ενδιαφερόντων τους, όλοι οι φοιτητές επιλέγουν και δηλώνουν στο εξής τα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας 3^{ου}-4^{ου} έτους **χωρίς προαπαίτηση**.
- Τα άλλοτε υποχρεωτικά μαθήματα «Κείμενα αρχαίας Φιλοσοφίας», «Κείμενα Νεότερης Φιλοσοφίας» και «Κείμενα Φιλοσοφίας του 20^{ου} αιώνα» έχουν αντιστοιχηθεί με μαθήματα στα οποία δεν απαιτείται υποχρεωτική παρακολούθηση με την έως τώρα έννοια του ελέγχου παρουσιών.

Για τους επί πτυχίω φοιτητές ετών εισαγωγής 2009/10 και προηγούμενων

- Οι υποχρεώσεις τους σε αριθμό μαθημάτων/διδασκτικές μονάδες και η δομή των σπουδών για την απόκτηση πτυχίου δεν μεταβάλλονται σε τίποτα από το νέο ΠΠΣ και ισχύουν ως είχαν.
- Μόνο οι εσωτερικές ρυθμίσεις κανονισμού μαθημάτων που αναγράφονται πιο πάνω μετατρέπονται και γι' αυτήν την κατηγορία φοιτητών.
- Έχουν συνολικά **10 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας**.
- Αναζητούν στο νέο ΠΠΣ **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** αναλόγως έτους εισαγωγής.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2010/11 (4^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ μόνο στα προβλεπόμενα για το Ζ' και Η' εξάμηνο σπουδών. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' έως και ΣΤ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν συνολικά **11 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας και 1 μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων** (Ζ' εξάμηνο στο ενδεικτικό ΠΠΣ).
- Δεν τους αφορούν τα νέου τύπου *Εργαστήρια Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων*, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να δηλώσουν ή να επιλέξουν.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2011/12 (3^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Ε' εξάμηνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' έως και Δ' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν συνολικά **13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας και 3 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων**.
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου, με κείμενα νεότερης φιλοσοφίας.

- Για τα μαθήματα παλαιού κανονισμού πτυχίου «Κείμενα Νεότερης...» ισχύει ό,τι αναφέρεται πιο πάνω στις γενικές ρυθμίσεις που ισχύουν για όλους.

Για τους φοιτητές έτους εισαγωγής 2012/13 (2^ο έτος το 2013/14)

- Ακολουθούν το νέο ΠΠΣ σε όσα προβλέπονται από το Γ' εξάμηνο σπουδών και εξής. Για τα προηγούμενα εξάμηνα ισχύουν οι υποχρεώσεις τους όπως εγγράφονταν στο παλαιό ΠΠΣ.
- Για τα εξάμηνα Α' και Β' αναζητούν **τα μαθήματα που οφείλουν σύμφωνα με το δικό τους πρόγραμμα σπουδών** στο νέο ΠΠΣ και στους πίνακες αντιστοιχήσεων.
- Έχουν **συνολικά 13 μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας, 3 μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων και 1 μάθημα (2^ο έτους) επιλογής φιλοσοφίας/ή άλλων πεδίων.**
- Έχουν ένα *Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων* νέου κανονισμού πτυχίου στο Γ' εξάμηνο σπουδών, με κείμενα αρχαίας φιλοσοφίας (και άλλο ένα με κείμενα νεότερης στο Ε' εξάμηνο).
- Μπορούν να εξεταστούν το ένα ή και τα δύο μαθήματα που αντιστοιχούν στις παλαιές θεματογραφίες Ι και ΙΙ, εφόσον τα οφείλουν. Και τα δύο μαθήματα «Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι» και «ΙΙ» προσφέρονται στο χειμερινό εξάμηνο.

Για τους φοιτητές ετών εισαγωγής (στο 1^ο έτος σπουδών) 2013/14 και εξής

- Ισχύουν **πλήρως σε όλα τους τα σημεία** το νέο Πρόγραμμα και ο Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών, όπως περιγράφονται στους αντίστοιχους Οδηγούς Σπουδών των ετών φοίτησής τους από το 2013-2014 και εξής.

Για τους φοιτητές ετών εισαγωγής 2013-2014 και 2014-2015 ισχύουν οι εξής επιπλέον ρυθμίσεις:

- α) Αν οφείλουν από το 1^ο εξάμηνο σπουδών το υποχρεωτικό μάθημα Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι (το οποίο παλαιότερα ήταν μάθημα χειμερινού εξαμήνου), στη θέση του δηλώνεται και εξετάζεται κατ' αντιστοιχία σε επόμενο χειμερινό εξάμηνο το υποχρεωτικό μάθημα Εισαγωγή στη φιλοσοφία.
- β) Αν οφείλουν από το 2^ο εξάμηνο σπουδών το υποχρεωτικό μάθημα Αναλυτική φιλοσοφία Ι (το οποίο ενδιάμεσως έχει καταργηθεί), στη θέση του δηλώνεται και εξετάζεται κατ' αντιστοιχία σε επόμενο εαρινό εξάμηνο το υποχρεωτικό μάθημα Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι.

ΒΑΘΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, για τον υπολογισμό βαθμού πτυχίου ή διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί τον συντελεστή βαρύτητάς του και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων αυτών. Ο συντελεστής βαρύτητας προκύπτει από τις διδακτικές μονάδες κάθε μαθήματος ή άσκησης με απόφαση της ΓΣ Τμήματος. Οι φοιτητές/ήτριες, ανάλογα με τον τελικό βαθμό που επιτυγχάνουν, παίρνουν στο πτυχίο τους τον εξής χαρακτηρισμό επίδοσης:

Καλώς:	6.5> Βαθμός Πτυχίου ≥ 5
Λίαν Καλώς:	8.5> Βαθμός Πτυχίου ≥ 6.5
Άριστα:	Βαθμός Πτυχίου ≥ 8.5

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
σύμφωνα με αποφάσεις της Γ.Σ. 2013-2017

1^ο ΕΤΟΣ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδακτικές Μονάδες ⁶	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία (και φροντιστήριο)	3	5
2	Λογική	4	15
	Εργαστήριο Λογικής	3	
3	Εισαγωγή στη φιλοσοφία	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
4	Παιδαγωγικά I	3	5
			Σύνολο 30

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική I (και φροντιστήριο)	3	5
2	Πλάτων	3	5
3	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	3	5
4	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	2	5
Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

⁶ Διδακτικές Μονάδες: οι μονάδες κάθε μαθήματος σύμφωνα με τις προϋποθέσεις λήψης πτυχίου.
 Οδηγός σπουδών Φιλοσοφίας 2018-2019

2^ο ΕΤΟΣ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αριστοτέλης	3	5
2	Νεότερη ηθική φιλοσοφία	3	5
3	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων I: Αρχαία φιλοσοφία (και φροντιστήριο)	3	10
	Αρχαία φιλοσοφία Α		
	Αρχαία φιλοσοφία Β		
	Αρχαία φιλοσοφία Γ		
	Αρχαία φιλοσοφία Δ		
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
4	Παιδαγωγικά II	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων:	3	5
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα I		
	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα II		
			Σύνολο 30

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Kant	3	5
2	Ερμηνευτική-Φαινομενολογία	3	5
3	Αναλυτική φιλοσοφία II	3	5
4	Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων	4	15
	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων	3	
			Σύνολο 30

3^ο ΕΤΟΣ

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική II (και φροντιστήριο)	3	5
2	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία (και φροντιστήριο)	3	10
	Νεότερη φιλοσοφία Α		
	Νεότερη φιλοσοφία Β		
	Νεότερη φιλοσοφία Γ		
	Νεότερη φιλοσοφία Δ		
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
5	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (I)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	3	5
2	Αναλυτική φιλοσοφία III	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (II)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	3	5
2	Αναλυτική φιλοσοφία III	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Πρακτική άσκηση Φιλοσοφίας (δηλώνεται εναλλακτικά μόνο στη θέση μαθήματος επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων του 6^{ου} εξαμήνου)			
6	Προπτυχιακή πρακτική άσκηση (όριο αρ. φοιτ. 35)	3	5
			Σύνολο 30

4^ο ΕΤΟΣ

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ (Ι)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αισθητική	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
2	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
6	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΙΙ)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Αισθητική	3	5
Μάθημα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
2	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Διπλωματική εργασία Φιλοσοφίας (δηλώνεται μόνο μια φορά, ή στο 7^ο, ή στο 8^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση τριών μαθημάτων επιλογής Φιλοσοφίας του αντίστοιχου εξαμήνου)			
3	Διπλωματική εργασία	9	15
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)			
4	Μάθημα από άλλο επιστημονικό πεδίο	3	5
			Σύνολο 30

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ (I)

α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Φιλοσοφία 19 ^{ου} - 20 ^{ου} αιώνα	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
2	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
4	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
5	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
6	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
			Σύνολο 30

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ Η' ΕΞΑΜΗΝΟΥ (II)

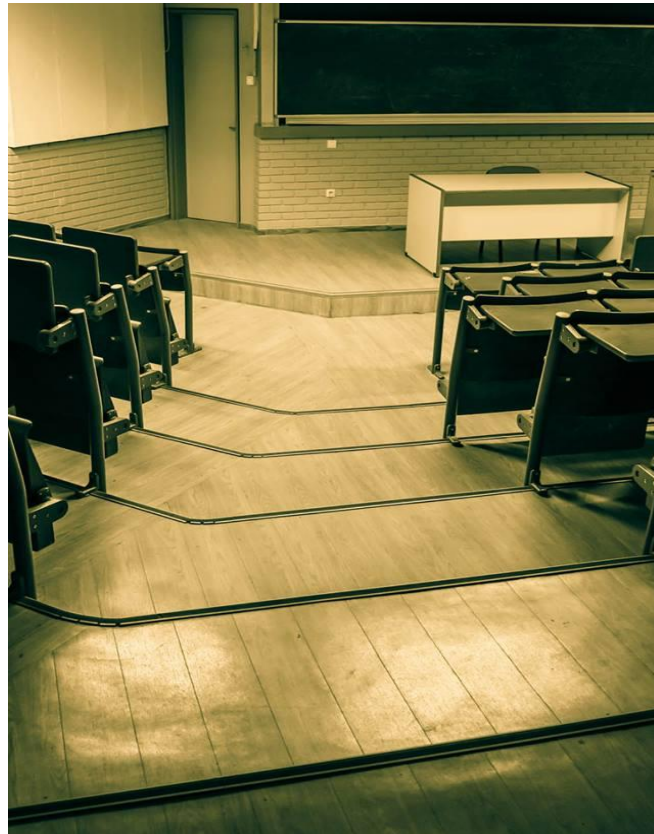
α/α	Τίτλος μαθήματος	Διδ. Μονάδες	Μονάδες ECTS
Υποχρεωτικό μάθημα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)			
1	Φιλοσοφία 19 ^{ου} - 20 ^{ου} αιώνα	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)			
2	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	3	5
Μάθημα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)			
3	Μάθημα Φιλοσοφίας	3	5
Διπλωματική εργασία Φιλοσοφίας (δηλώνεται μόνο μια φορά, ή στο 7^ο, ή στο 8^ο εξάμηνο, εναλλακτικά στη θέση τριών μαθημάτων επιλογής Φιλοσοφίας του αντίστοιχου εξαμήνου)			
4	Διπλωματική εργασία	9	15
			Σύνολο 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018 - 2019

Το πρόγραμμα βασίζεται σε αποφάσεις της Γ. Σ. Τμήματος από τον Μάιο 2018 και εξής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018-2019

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΤΔΕ: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΕΕΑΠΗ: ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΤΘΣ: ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1^ο ΕΤΟΣ : Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ.ΜΟΝ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_1002	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία	Α. Μιχαλάκης	3	5
2	PHS_1003	Λογική	Θ. Δημητράκος Διδ. ΕΣΠΑ	4	15
	PHS_1003.P	Εργαστήριο Λογικής	Σ. Αθανασόπουλος ΕΔΙΠ	3	
3	PHS_1009	Εισαγωγή στη φιλοσοφία	Χ. Τερέζης	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)					
4	PHS_1008	Παιδαγωγικά Ι	Α. Ντόκα ΕΔΙΠ	3	5
					30

1^ο ΕΤΟΣ : Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_1001	Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική Ι	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5
2	PHS_1004	Πλάτων	Σ. Σταυριανέας	3	5
3	PHS_1005	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία	Χ. Τερέζης	3	5
4	PHS_1007	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	Σ. Αθανασόπουλος ΕΔΙΠ	2	5
Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
5		1 μάθημα επιλογής άλλου επιστημονικού πεδίου (βλ. Πίνακα 1)		3	5
6		1 μάθημα επιλογής άλλου επιστημονικού πεδίου (βλ. Πίνακα 1)		3	5
					30

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ- ΜΟ- ΝΑΔ- ΕΣ	ECT S	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)						
1	PHS_5030	Ελληνική Ιστορία	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5	Μάθημα επιλογής 2 ^{ου} εξαμήνου, εάν διατεθεί πίστωση. Όσοι το οφείλουν ως υποχρεωτικό μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
2	PHS_10001 μέχρι 40 φοιτ.	Ιστορία της ελληνικής γλώσσας	Θ. Μαρκόπουλος Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
3	PHS_10002 μέχρι 40 φοιτ.	Αρχαίες ελληνικές δημοκρατίες	Α. Παπαχρυσόστομου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
4	PHS_10040 μέχρι 40 φοιτ.	Λατινική θεματογραφία	Α. Οικονομοπούλου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	Μάθημα επιλογής 2 ^{ου} εξαμήνου. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό «Λατινικά», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
5	PHS_10069 μέχρι 20 φοιτ.	Ρωμαϊκή κωμωδία: Πλαύτος	Αικ. Κουνάκη ΤΘΣ	3	5	Μάθημα επιλογής 2 ^{ου} εξαμήνου. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό «Λατινικά», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
6	PHS_10041 μέχρι 40 φοιτ.	Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι	Ε.-Σ. Κιαπίδου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
7	PHS_10071 μέχρι 30 φοιτ.	Νεοελληνική λογοτεχνία	Δ. Πολίτης ΤΕΕΑΠΗ	3	5	
8	PHS_10004 μέχρι 40 φοιτ.	Νεοελληνική λογοτεχνία II	Θ. Νιφτανίδου ΠΤΔΕ	3	5	
9	PHS_10005 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας	Θ. Νιφτανίδου ΠΤΔΕ	3	5	
10	PHS_10006 μέχρι 40 φοιτ.	Ο Σολωμός και η επτανησιακή Σχολή	Ε. Παπαργυρίου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
11	PHS_10070 μέχρι 40 φοιτ.	Πεζογραφία 1830-1914	Α. Αθήνη Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
12	PHS_10010 μέχρι 40 φοιτ.	Παλαμάς-Σικελιανός	Ε. Ιερωνυμάκη Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
13	PHS_10011 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Κοινωνικοποίηση	Ι. Καμαριανός ΠΤΔΕ	3	5	

2^ο ΕΤΟΣ : Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_2001	Αριστοτέλης	Μ. Μουζάλα	3	5
2	PHS_2002	Νεότερη ηθική φιλοσοφία	Μ. Σκομβούλης Διδ. ΕΣΠΑ	3	5
3	PHS_2003	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία φιλοσοφία		3	10
		Αρχαία φιλοσοφία Α	Ε. Περδικούρη		
		Αρχαία φιλοσοφία Β	Κ. Βαλάκας		
		Αρχαία φιλοσοφία Γ	Χ.Ταμπάκης Διδ. ΕΣΠΑ		
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)					
4	PHS_2008	Παιδαγωγικά ΙΙ: Σχολική Ψυχολογία Ι	Ι. Δημάκος ΠΤΔΕ	3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
5		1 μάθημα επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 2)		3	5
					30

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ή ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ /ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟΝ.	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μάθημα επιλογής φιλοσοφίας ή άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)						
1	PHS_5003	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι	Χ.Ταμπάκης Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	Μάθημα επιλογής 2 ^{ου} έτους. (α) Φοιτητές άλλων ετών, που οφείλουν το μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων από το 2 ^ο έτος, και (β) φοιτητές επί πτυχίω, που οφείλουν ως υποχρεωτικά τα μαθήματα «Αρχαία ελληνική θεματογραφία Ι» ή/και «Αρχαία ελληνική θεματογραφία ΙΙ», στη θέση τους δηλώνουν αντιστοίχως ένα, ή και τα δύο αυτά μαθήματα.
2	PHS_5004	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα ΙΙ	Κ. Βαλάκας	3	5	

2^ο ΕΤΟΣ : Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_2004	Kant	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5
2	PHS_2005	Ερμηνευτική-φαινομενολογία	Αικ. Καλέρη	3	5
3	PHS_2006	Αναλυτική φιλοσοφία ΙΙ	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5
4	PHS_2007	Επεξεργασία Φιλοσοφικών Θεμάτων	Ε. Περδικούρη	4	15
	PHS_2007.P	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων	Α. Ντόκα ΕΔΙΠ	3	
					30

3^ο ΕΤΟΣ : Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_3002	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων II: Νεότερη φιλοσοφία		3	10
		Νεότερη φιλοσοφία Α	Αικ. Καλέρη		
		Νεότερη φιλοσοφία Β	Π. Κόντος		
		Νεότερη φιλοσοφία Γ	Ι. Κοζάτσας Διδ. ΕΣΠΑ		
2	PHS_5012	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική II	Κ. Γουδέλη	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
5		1 μάθημα επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 5)		3	5
					30

3^ο ΕΤΟΣ : ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_3003	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία	Μ. Παρούσης	3	5
2	PHS_3004	Αναλυτική φιλοσοφία III	Κ. Παγωνδιώτης	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
5		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
6		1 μάθημα επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 6)		3	5
	PHS_5049 Όριο το εαρινό εξ. 2019 μέχρι 20 φοιτητές	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, προπτυχιακή πρακτική άσκηση (προϋποθέσεις βλ. Οδηγό σπουδών, εάν εγκριθεί χρηματοδότηση), στη θέση του μαθήματος επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο		3 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση μαθήματος επιλογής άλλων πεδίων	5 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση μαθήματος επιλογής άλλων πεδίων
					30

4^ο ΕΤΟΣ : Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_4001	Αισθητική	Αικ. Καλέρη	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
2		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
5		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 3)		3	5
	PHS_5042	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας. Δηλώνεται στη θέση 3 από τα 4 προηγούμενα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας μία φορά, ή στο 7 ^ο εξάμηνο (ή αντίστοιχο χειμερινό για τους επί πτυχίω), ή στο 8 ^ο (ή αντίστοιχο εαρινό για τους επί πτυχίω).		9 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου	15 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)					
6		1 μάθημα επιλογής από άλλο επιστημονικό πεδίο (βλ. Πίνακα 5)		3	5
					30

4^ο ΕΤΟΣ : Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα Φιλοσοφίας (ΥΠΟ)					
1	PHS_4003	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα	Π. Κόντος	3	5
Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων (ΥΑΕΠ)					
2	PHS_4002	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία	Κ. Βαλάκας	3	5
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)					
3		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
4		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
5		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
6		1 μάθημα επιλογής φιλοσοφίας (βλ. Πίνακα 4)		3	5
	PHS_5042	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, Διπλωματική εργασία φιλοσοφίας. Δηλώνεται στη θέση 3 από τα 4 προηγούμενα μαθήματα επιλογής φιλοσοφίας μία φορά, ή στο 7 ^ο εξάμηνο (ή αντίστοιχο χειμερινό για τους επί πτυχίω), ή στο 8 ^ο (ή αντίστοιχο εαρινό για τους επί πτυχίω).		9 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου	15 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ, στη θέση 3 επιλεγόμενων φιλοσοφίας του ίδιου εξαμήνου
					30

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ 3^{ΟΥ} ΚΑΙ 4^{ΟΥ} ΕΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ε' ΚΑΙ Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟΝΑΔΕΣ	ECTS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)						
1	PHS_3001	Hegel	A. Μιχαλάκης	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι το οφείλουν ως υποχρεωτικό, δηλώνουν αυτό στη θέση του.
2	PHS_5001	Φιλοσοφικές Σχολές της αρχαιότητας	X. Τερέζης	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι επί πτυχίω οφείλουν ως υποχρεωτικά και τα δύο μαθήματα «Αρχαία ελληνική θεματογραφία Ι» και «ΙΙ», ενώ οφείλουν επιπλέον και το κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων από το 2 ^ο έτος τους, μπορούν να δηλώσουν στη θέση του τελευταίου αυτό το μάθημα.
3	PHS_5046	Βυζαντινή φιλοσοφία	X. Τερέζης	3	5	
4	PHS_5006	Kant: Ηθική φιλοσοφία	I. Κοζάτσας Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι το οφείλουν ως υποχρεωτικό, δηλώνουν αυτό στη θέση του.
5	PHS_5007	Εφαρμοσμένη ηθική	M. Παρούσης	3	5	
6	PHS_5014	Βιβλίο Λ' των <i>Μετά τα Φυσικά</i> του Αριστοτέλους	M. Μουζάλα	3	5	
7	PHS_5050	Ελληνιστική φιλοσοφία: Θέματα γνωσιολογίας και μεταφυσικής	E. Περδικούρη	3	5	
8	PHS_5027 Όριο αρ. φοιτ. ...	Μεσαιωνική φιλοσοφία	I. Δημητρακόπουλος ΠΤΔΕ	3	5	
9	PHS_5022	Φιλοσοφία του νου	K. Παγωνδιώτης	3	5	
10	PHS_5028	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης	K. Παγωνδιώτης	3	5	
11	PHS_5032	Ειδικά θέματα Πρακτικής φιλοσοφίας Ι	M. Σκομβούλης Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	
12	PHS_5033	Ειδικά θέματα Σύγχρονης φιλοσοφίας Ι: Φιλοσοφία της Επιστήμης	Θ. Δημητράκος Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	
13	PHS_5037	Ειδικά θέματα Νεότερης φιλοσοφίας Ι	K. Γουδέλη	3	5	
14	PHS_5040	Θέματα Γνωσιοθεωρίας	I. Ζεϊμπέκης	3	5	

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΑΡΙΝΟΥ (ΣΤ' ΚΑΙ Η') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣ Α	ΔΙΑ. Μ.	Ε C TS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μαθήματα επιλογής Φιλοσοφίας (ΕΠΙ)						
1	PHS_5013	Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή	Σ. Σταυριανέας	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό ένα από τα μαθήματα «Κείμενα Αρχαίας Γραμματείας Ι» ή «ΙΙ» ή «ΙΙΙ», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
2	PHS_5016	Ελευθερία και δικαιοσύνη	Α. Μιχαλάκης	3	5	
3	PHS_5017	Αναλυτική μεταφυσική	Ι. Ζεϊμπέκης	3	5	
4	PHS_5018	Γνωσιολογία και μεταφυσική στην ύστερη αρχαιότητα	Χ.Τερέζης	3	5	
5	PHS_5019	Heidegger	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους, εάν διατεθεί πίστωση. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό το μάθημα «Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ού} αιώνα ΙΙ», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
6	PHS_5020	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα	Θ. Δημητράκος Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό ένα από τα «Κείμενα Φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα Ι» ή «ΙΙ» ή «ΙΙΙ», δηλώνουν αυτό στη θέση του.
7	PHS_5021	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Marx	Α. Μιχαλάκης	3	5	
8	PHS_5023	Φιλοσοφία του δικαίου	Μ.Παρούσης	3	5	
9	PHS_5026	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης	Κ. Παγωνδιώτης	3	5	
10	PHS_5034	Ειδικά θέματα Σύγχρονης φιλοσοφίας ΙΙ	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους, εάν διατεθεί πίστωση.
11	PHS_5044	Ειδικά θέματα Νεότερης φιλοσοφίας ΙΙ	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους, εάν διατεθεί πίστωση.
12	PHS_5043	Ειδικά θέματα Νεότερης φιλοσοφίας ΙΙΙ	Ι. Κοζάτσας Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	
13	PHS_5045	Ειδικά θέματα Πρακτικής φιλοσοφίας ΙΙ	Μ. Σκομβούλης Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	
14	PHS_5048	Ενότητα και πολλαπλότητα στον Πλωτίνο	Ε. Περδικούρη	3	5	
15	PHS_5052	Εισαγωγή στην αριστοτελική ηθική	Π. Κόντος	3	5	
16	PHS_5053	Φιλοσοφία του χώρου	Αικ. Καλέρη	3	5	
17	PHS_5055	Ειδικά θέματα Αρχαίας φιλοσοφίας Ι	Συμβ. ΠΔ. 407	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους, εάν διατεθεί πίστωση.
18	PHS_5056	Ειδικά θέματα Αρχαίας φιλοσοφίας ΙΙ	Χ. Ταμπάκης Διδ. ΕΣΠΑ	3	5	
19	PHS_5051	Διερεύνηση αρχαίων ποιητικών θεωριών και ποιητικών κειμένων (Σεμινάριο)	Κ. Βαλάκας	3	5	Συμμετοχή με παρουσίαση και υποβολή (στο τέλος εξεταστικής περιόδου αντί εξετάσεων) γραπτής εργασίας, με ελληνική και ξένη βιβλιογραφία. Προϋποθέσεις συμμετοχής βλ. κανονισμό στον Οδηγό σπουδών (σ. 12).
20	PHS_10012 μέχρι 50 φοιτ.	Φιλοσοφία της γνώσης	Ζ. Γασπαράτου ΤΕΕΑΠΗ	3	5	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ 3^{ΟΥ} ΚΑΙ 4^{ΟΥ} ΕΤΟΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ (Ε' ΚΑΙ Ζ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙΑ. ΜΟ. Ν.	Ε C TS	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μαθήματα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)						
1	PHS_10013 μέχρι 40 φοιτ.	Εισαγωγή στην κλασική φιλολογία	Α. Παπαχρυσόστομου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
2	PHS_10014 μέχρι 40 φοιτ.	Αρχαία ελληνική ιστορία	Α. Σύρκου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό «Ελληνική ιστορία», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
3	PHS_10015 μέχρι 40 φοιτ.	Εισαγωγή στη βυζαντινή φιλολογία	Ε.-Σ. Κιαπίδου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
4	PHS_10016 μέχρι 40 φοιτ.	Βυζαντινή ποίηση	Φ. Νούσια Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
5	PHS_10017 μέχρι 40 φοιτ.	Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός	Φ. Νούσια Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
6	PHS_10018 μέχρι 40 φοιτ.	Βυζαντινή φιλολογία: Ο Μιχαήλ Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	Ε.-Σ. Κιαπίδου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
7	PHS_10019 μέχρι 40 φοιτ.	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία	Α.-Μ.Κατσιγιάννη Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
8	PHS_10020 μέχρι 40 φοιτ.	Νεοελληνική Φιλολογία 1670-1830	Α. Αθήνη Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
9	PHS_10021 μέχρι 40 φοιτ.	Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνας	Γ. Γκότση Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
10	PHS_10022 μέχρι 40 φοιτ.	Κ. Π. Καβάφης	Α.-Μ. Κατσιγιάννη Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
11	PHS_10023 μέχρι 40 φοιτ.	Νεοελληνική λογοτεχνία Ι	Θ. Νιφτανίδου ΠΤΔΕ	3	5	
12	PHS_10024 μέχρι 40 φοιτ.	Γενική Γλωσσολογία Ι	Α. Αρχάκης Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
13	PHS_10025 μέχρι 40 φοιτ.	Περιγραφική ανάλυση της Νέας ελληνικής	Γ. Ευδόπουλος Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
14	PHS_10027 μέχρι 20 φοιτ.	Ιστορία τέχνης Ι	Α. Μουρίκη ΤΕΕΑΠΗ	3	5	
15	PHS_10029 χωρίς όριο φοιτητών	Ανθρώπινα δικαιώματα	Ε. Μπάλιας ΤΕΕΑΠΗ	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό ένα από τα μαθήματα «Κείμενα Νεότερης Φιλοσοφίας Ι» ή «ΙΙ» ή «ΙΙΙ», μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
16	PHS_10032 μέχρι 50 φοιτ.	Δια βίου μάθηση και Εκπαίδευση	Αθ. Καραλής ΤΕΕΑΠΗ	3	5	
17	PHS_10033 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Μαθησιακές δυσκολίες και αναπτυξιακή δυσλεξία	Σ. Τσεσμελή ΠΤΔΕ	3	5	
18	PHS_10031 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Διαπολιτισμική εκπαίδευση εκπαιδευτικών	Ε. Αρβανίτη ΤΕΕΑΠΗ	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους, εκτός όσων είχαν δηλώσει ως επιλογή και εξετάστηκαν επιτυχώς τη «Διαπολιτισμική εκπαίδευση» στο 1 ^ο έτος σπουδών τους.

19	PHS_10036 μέχρι 20 φοιτητών	Κινηματογράφος και κοινωνία: αλληλεπιδράσεις και επιρροές στην αισθητική και τη θεματική των ταινιών	Χ. Σωτηροπούλου ΤΘΣ	3	5	
20	PHS_10063 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Νεοελληνική ιστορία	Π. Κυπριανός ΤΕΕΑΠΗ	3	5	Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} -4 ^{ου} έτους. Όσοι οφείλουν ως υποχρεωτικό «Ελληνική ιστορία», μπορούν να δη- λώσουν αυτό στη θέση του.
21	PHS_10037 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Ξένη Γλώσσα I: Αγγλικά I	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10048 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Ξένη Γλώσσα I: Γαλλικά I	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10049 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Γερμανικά I	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10050 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Ρωσικά I	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10055 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Αγγλικά III	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10056 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Γαλλικά III	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10057 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Γερμανικά III	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.
	PHS_10058 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα I: Ρωσικά III	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα I.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ

ΕΑΡΙΝΟΥ (ΣΤ') ΕΞΑΜΗΝΟΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ	ΔΙ Α. Μ Ο Ν.	Ε C T S	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ/ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
Μάθημα επιλογής άλλων επιστημονικών πεδίων (ΕΑΕΠ)						
1	PHS_5036 χωρίς όριο αρ.φοιτ.	Ευρωπαϊκή Ιστορία	Συμβ. ΠΔ. 407			Μάθημα επιλογής 3 ^{ου} έτους, εάν διατεθεί πίστωση. Όσοι το οφείλουν ως υποχρεωτικό μπορούν να δηλώσουν αυτό στη θέση του.
2	PHS_5054 χωρίς όριο αρ. φοιτητών	Διδακτική της φιλοσοφίας	Α. Ντόκα ΕΔΙΠ	3	5	
3	PHS_10042 μέχρι 40 φοιτ.	Γ. Σεφέρης	Α. Κωστίου Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
4	PHS_10044 μέχρι 40 φοιτ.	Γενική γλωσσολογία II	Γ. Ευδόπουλος Τμήμα Φιλολογίας	3	5	
5	PHS_10047 μέχρι 40 φοιτ.	Σχολική Ψυχολογία II	Ι. Δημάκος ΠΤΔΕ	3	5	
6	PHS_10051 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Αγγλικά II	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10052 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Γαλλικά II	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10053 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Γερμανικά II	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10054 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Ρωσικά II	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10059 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Γαλλικά IV	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10060 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Γερμανικά IV	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.
	PHS_10061 χωρίς όριο αρ. φοιτ.	Ξένη Γλώσσα II: Ρωσικά IV	Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών	3	5	Επιλέγεται μόνο ένα από τα μαθήματα Ξένη γλώσσα II.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Α. Αντιστοίχιση υποχρεωτικών μαθημάτων φιλοσοφίας (Ισχύουν όποια μαθήματα προσφέρονται στο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους)

ΜΑΘΗΜΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΠΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΝΕΟΥ ΠΠΣ από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής	Κωδικός αρ. στο νέο ΠΠΣ (όπου υπάρχει)
Κείμενα αρχαίας γραμματείας (όλα: από I έως IV)	Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή	5013
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με το «Φυσική φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία ελληνική σκέψη», που εφέτος δεν προσφέρεται και δεν μπορεί να δηλωθεί.	5024
Πλάτων: Θεωρία των ιδεών	Πλάτων	1004
Αριστοτέλης: Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική	Αριστοτέλης	2001
Κείμενα νεότερης φιλοσοφίας	Ανθρώπινα δικαιώματα	10029
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με το «Θεωρία της δημοκρατίας», που εφέτος δεν προσφέρεται και δεν μπορεί να δηλωθεί.	10028
Νεότερη γνωσιοθεωρία-μεταφυσική I	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική I	1001
Νεότερη γνωσιοθεωρία-μεταφυσική II	Γνωσιοθεωρία-μεταφυσική II	5012
Kant: Γνωσιοθεωρία	Kant	2004
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα I	Φιλοσοφία 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα	4003
Φιλόσοφοι 19 ^{ου} -20 ^{ου} αιώνα II	Heidegger	5019
Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα (όλα: από I έως IX)	Κείμενα φιλοσοφίας 20 ^{ου} αιώνα	5020
Αναλυτική φιλοσοφία I	Βλ. ρύθμιση στον Οδηγό σπουδών (σ. 16)	1009
Φιλοσοφία της επιστήμης (μάθημα άλλοτε αντιστοιχιζόμενο με την «Αναλυτική φιλοσοφία I», η οποία καταργήθηκε με απόφαση ΓΣ το 2015)	Βλ. ρύθμιση στον Οδηγό σπουδών (σ. 16)	1009
Φιλοσοφία της γλώσσας	Αναλυτική φιλοσοφία II	2006
Φιλοσοφία του 20 ^{ου} αιώνα	Αναλυτική φιλοσοφία III	3004
Θέματα αναλυτικής φιλοσοφίας	Φιλοσοφία του νου	5022
Εργαστήριο πληροφορικής	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες	1007

Β. Αντιστοίχιση μαθημάτων επιλογής φιλοσοφίας (Ισχύουν όποια μαθήματα προσφέρονται στο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους)

ΜΑΘΗΜΑ ΠΠΣ ακαδημαϊκών ετών 2013-2014 και 2014-2015	ΜΑΘΗΜΑ ΠΠΣ ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 και εξής	Νέος κωδικός αριθμός ΠΠΣ
Επιστήμη και σοφία στον Αριστοτέλη (πρώην κωδ. αρ. 5002)	Ον, επιστήμη και σοφία στον Αριστοτέλη	5038

ΜΑΘΗΜΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΠΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΝΕΟΥ ΠΠΣ από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής	Κωδικός αρ. στο νέο ΠΠΣ (όπου υπάρχει)
Αρχαία φιλοσοφία III: Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή	Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή	5013
Αρχαία Φιλοσοφία X: Βιβλίο Α' των <i>Μετά τα</i>	Βιβλίο Α' των <i>Μετά τα Φυσικά</i> του	5014

Φυσικά. Η αριστοτελική διδασκαλία περί του πρώτου κινούντος ακινήτου	Αριστοτέλη	
Αρχαία Φιλοσοφία XII: Αρχαίες ελληνικές θεωρίες ποίησης	Αρχαίες ελληνικές θεωρίες της ποίησης	5031
Αρχαία Φιλοσοφία XIII: Αντίληψη, φαντασία, νόηση στην αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία	Θεωρίες αντίληψης στην κλασική αρχαία φιλοσοφία	
Αρχαία Φιλοσοφία XIV: Η θεωρία των αιτίων στον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη	Η θεωρία των αιτίων στην κλασική αρχαία φιλοσοφία	
Αρχαία Φιλοσοφία XV: Χρόνος και αιωνιότητα στον Πλωτίνο	Χρόνος και αιωνιότητα στον Πλωτίνο	5009
Αρχαία Φιλοσοφία XVI: Γνωσιολογία και μεταφυσική στην ύστερη αρχαιότητα	Γνωσιολογία και μεταφυσική στην ύστερη αρχαιότητα	5018
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική I : Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης	5028
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική IX: Λογική II	Λογική II	5015
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XIII: Η υπέρβαση της καντιανής γνωσιολογίας στον Dilthey	Η φιλοσοφία του Dilthey	
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XX: Θεμελιώδεις έννοιες της Σπινοζικής οντολογίας	Θεμελιώδεις έννοιες της Σπινοζικής οντολογίας	
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XIV: φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης	5026
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XVII: Σχετικισμός	Θέματα αναλυτικής γνωσιοθεωρίας	
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XVIII: Θέματα Μεσαιωνικής Φιλοσοφίας	Μεσαιωνική φιλοσοφία	5027
Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική XIX: Θέματα φιλοσοφίας της φύσης και της ζωής	Θέματα φιλοσοφίας της φύσης και της ζωής	
Πρακτική Φιλοσοφία II: Marx	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Marx	5021
Πρακτική Φιλοσοφία XI: Φιλοσοφία της ζωής και Περιβαλλοντική Ηθική	Περιβαλλοντική ηθική	
Πρακτική Φιλοσοφία XIII: Ελευθερία και Δικαιοσύνη	Ελευθερία και δικαιοσύνη	5016
Σύγχρονη Φιλοσοφία XII : Θεωρίες αλήθειας	Θεωρίες αλήθειας	
Σύγχρονη Φιλοσοφία XVI: Αναλυτική Μεταφυσική	Αναλυτική μεταφυσική	5017
Σύγχρονη Φιλοσοφία XVII:Αναλυτική Αισθητική	Αναλυτική αισθητική	5008
Σύγχρονη Φιλοσοφία XVIII: Η αποδόμηση του Derrida	Η αποδόμηση του Derrida	
Σύγχρονη Φιλοσοφία XXII : Παλιά και νέα Κριτική Θεωρία	Κριτική θεωρία	

Γ. Αντιστοίχιση μαθημάτων από άλλα επιστημονικά πεδία (Ισχύουν όποια μαθήματα προσφέρονται στο πρόγραμμα μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους)

ΜΑΘΗΜΑ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΠΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΝΕΟΥ ΠΠΣ από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 και εξής	Κωδικός αρ. στο νέο ΠΠΣ (όπου υπάρχει)
Ευρωπαϊκή ιστορία	Ευρωπαϊκή ιστορία (θα προσφερθεί από το Τμήμα το εαρινό εξάμηνο, αν υπάρχουν σχετικές πιστώσεις)	5036
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με το «Θέματα ευρωπαϊκής ιστορίας», που δεν προσφέρεται φέτος και δεν μπορεί να δηλωθεί.	
Ελληνική ιστορία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Ελληνική ιστορία (θα προσφερθεί από το Τμήμα το εαρινό εξάμηνο, αν υπάρχουν σχετικές πιστώσεις)	5030
	Αρχαία ελληνική ιστορία	10014
	Νεοελληνική ιστορία	10063
Αρχ. ελλ. θεματογραφία I	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα I	5003
Αρχ. ελλ. θεματογραφία II	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II	5004

Λατινικά	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Λατινική θεματογραφία	10040
	Ρωμαϊκή κωμωδία: Πλαύτος	10069
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με τα επόμενα, που δεν προσφέρονται φέτος και δεν μπορούν να δηλωθούν:	
	Λατινική γραμματεία	5041
	Οι τραγωδίες του Σενέκα	10062
	Λατινική γραμματεία από τον Κικέρωνα στον Βοήθιο	
Βυζαντινή και νεοελληνική λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Βυζαντινή Ποίηση	10016
	Βυζαντινά κείμενα και πολιτισμός	10017
	Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι	10041
	Βυζαντινή φιλολογία: ο Μιχαήλ Ψελλός και η εποχή των Κομνηνών	10018
	Εισαγωγή στη Βυζαντινή φιλολογία	10015
	Νεοελληνική φιλολογία 1670-1830	10020
	Νεοελληνική λογοτεχνία I	10023
	Νεοελληνική λογοτεχνία	10071
	Ο Σολωμός και η Επτανησιακή Σχολή	10006
	Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	10021
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με τα επόμενα, που δεν προσφέρονται φέτος και δεν μπορούν να δηλωθούν:	
	Βυζαντινή Γραμματεία	5005
	Κρητικό θέατρο	
Νεοελληνική λογοτεχνία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Εισαγωγή στη Νεοελληνική φιλολογία	10019
	Πεζογραφία 1830-1914	10070
	Παλαμάς-Σικελιανός	10010
	Κ. Π. Καβάφης	10019
	Γ. Σεφέρης	10042
	Νεοελληνική λογοτεχνία II	10004
	Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας	10005
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με τα επόμενα, που δεν προσφέρονται φέτος και δεν μπορούν να δηλωθούν:	
	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας 18 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	
	Ευρωπαϊκά ρεύματα και μετεπαναστατική δραματουργία	
	Κείμενα Νεοελληνικής λογοτεχνίας: Πεζογραφία	
	Νεοελληνική πεζογραφία 19 ^{ος} -20 ^{ος} αιώνας	10009
	Το θέατρο του 19 ^{ου} αιώνα: ρεαλισμός, νατουραλισμός, ψυχολογικό δράμα	10007
	Το νεοελληνικό θέατρο του πρώτου μισού του 20 ^{ού} αιώνα	10008
	Πρωτοπορίες στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία και τέχνη του 20 ^{ού} αιώνα	10043
Γλωσσολογία	Ένα από τα εξής μαθήματα:	
	Γενική γλωσσολογία I	10024
	Γενική γλωσσολογία II	10044
	Ιστορία της ελληνικής γλώσσας	10001
	Περιγραφική ανάλυση της Νέας Ελληνικής	10025
	Το ίδιο μάθημα αντιστοιχίζεται επίσης με τα επόμενα, που δεν προσφέρονται φέτος και δεν μπορούν να δηλωθούν:	
	Μεθοδολογία της γλωσσικής έρευνας	10045
	Κοινωνιογλωσσολογία	10046
	Ψυχολογολογία	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ που προσφέρουν διδάσκοντες άλλων Τμημάτων ως συνδιδασκαλία - όπως αναγράφεται στο πρόγραμμα μαθημάτων προηγουμένως - βλ. ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1^ο Έτος / 1^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Νεότερη πολιτική φιλοσοφία και Φροντιστηριακή Άσκηση
Κωδικός μαθήματος	1002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η νεότερη πολιτική φιλοσοφία • να κατηγοριοποιεί τις τάσεις της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας • να εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της πολιτικής φιλοσοφίας σε συγκεκριμένα πρακτικά προβλήματα και να κατανοεί την επικαιρότητά τους • να αποτιμά κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της σκέψης των νεότερων πολιτικών φιλοσόφων
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά κείμενα της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας • να κατανοεί τους τεχνικούς όρους της • να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η εξέταση των βασικότερων προβλημάτων της νεότερης πολιτικής φιλοσοφίας. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε τις θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου του Hobbes, του Locke και του Rousseau καθώς και τη σχέση αυτών των θεωριών με την κοινωνικοπολιτική συγκρότηση του νεότερου κόσμου. Θα εξεταστούν διεξοδικά οι βασικές έννοιες (ανθρώπινη φύση, φυσικό δίκαιο, ατομική ιδιοκτησία, κοινωνικό συμβόλαιο, κράτος-κοινωνία ιδιωτών, εξουσία και κυριαρχία, γενική βούληση κ.ά.) και τα κανονιστικά περιεχόμενα της νεότερης πολιτικής σκέψης (ελευθερία, ισότητα, κοινωνική ευταξία, κοινωνική συνεργασία και αλληλεγγύη, δημοκρατία κ.α.).</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές: Thomas Hobbes, <i>Λεβιάθαν</i>, I-II, Γνώση, Αθήνα, 1989. John Locke, <i>Δεύτερη Πραγματεία Περί Κυβερνήσεως</i>, Γνώση, Αθήνα, 1990. Jean – Jacques Rousseau, <i>Το Κοινωνικό Συμβόλαιο</i>, Πόλις, Αθήνα, 2004. Jean – Jacques Rousseau, <i>Πραγματεία Περί της Καταγωγής και των Θεμελίων της Ανισότητας Ανάμεσα της Ανθρώπων</i>, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1992. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005.</p> <p>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία: Κιτρομηλίδης, Πασχάλης, <i>Νεότερη Πολιτική Θεωρία</i>, Σάκκουλας Αθήνα, 1996. Πατέλλη, Ιόλη, <i>Η Φιλοσοφία του Hobbes</i>, Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα, Αθήνα, 1996. Στυλιανού, Άρης, <i>Θεωρίες του Κοινωνικού Συμβολαίου</i>, Πόλις, Αθήνα, 2006. Ψυχοπαίδης, Κοσμάς, <i>Κανόνες και Αντινομίες στην Πολιτική</i>, Πόλις, Αθήνα, 2000.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα των Hobbes, Locke και Rousseau, έτσι ώστε να εξοικειωθούν οι φοιτητές με την ανάγνωση και την ερμηνεία φιλοσοφικών κειμένων.</p> <p>E-class</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	<p>Σύντομες Εργασίες κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, Τελική Γραπτή Εξέταση</p>

Τίτλος του μαθήματος	Λογική
Κωδικός μαθήματος	PHS_1003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Μονάδες ECTS	15 - συμπεριλαμβάνονται οι μονάδες του αναφερόμενου στη συνέχεια Εργαστηρίου, που συμπληρώνει το μάθημα
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Θοδωρής Δημητράκος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της μη τυπικής λογικής • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες του προτασιακού λογισμού • Να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις βασικές έννοιες της κατηγορηματικής λογικής • Να συλλάβει και να επιχειρηματολογήσει υπέρ της χρήσης της λογικής στην φιλοσοφία
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζει τα μέρη του λόγου που συνιστούν επιχειρήματα. Επίσης, τα διακρίνει τις διάφορες μορφές παραγωγικών και επαγωγικών επιχειρημάτων • Να μπορεί να μεταφράζει στη γλώσσα της προτασιακής και κατηγορηματικής λογικής (τυποποιεί) και να επιλύει ασκήσεις.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα αποτελείται από τρία μέρη:</p> <p>α) Μη τυπική λογική β) Προτασιακός λογισμός γ) Κατηγορηματική λογική</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>1. Πορτίδης Δ., Ψύλλος Σ., Αναπολιτάνος Δ. (2007), <i>Λογική: η δομή του επιχειρήματος</i>, Αθήνα, Νεφέλη 2. Παιονίδης, Φ. (2014), <i>Στοιχεία Κριτικής Επιχειρηματολογίας</i>, Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ζήτη.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Παράδοση κυρίως με την χρήση του πίνακα. Κλασσικού τύπου διάλεξη. Ερωτήσεις προς τους φοιτητές και συζήτηση. Επίλυση ασκήσεων στον πίνακα.</p>

Τίτλος μαθήματος	Εργαστήριο Λογικής
Κωδικός μαθήματος	1003.P
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Εργαστήριο
Έτος / εξάμηνο	1^ο / 1^ο
Διδάσκων	Σταύρος Αθανασόπουλος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να εμβαθύνουν σε βασικές έννοιες προτασιακού και κατηγορηματικού λογισμού (ενδεικτικά: επιχείρημα, λογική μορφή, εγκυρότητα, συνέπεια, κατηγορηματικό, σύνταξη, σημασιολογία, ερμηνεία, απόδειξη). • να διακρίνουν τις βασικές ιδιότητες και σχέσεις τύπων της προτασιακής λογικής. • να αναγνωρίζουν και να εξετάζουν βασικές ιδιότητες της πρωτοβάθμιας λογικής.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • συγκρίνουν λογικές μορφές επιχειρημάτων ως προς την εγκυρότητά τους. • τυποποιούν προτάσεις της φυσικής γλώσσας (σε προτασιακή και πρωτοβάθμια γλώσσα). • κατασκευάζουν πίνακες αληθείας και συζυγή δένδροδιαγράμματα.

	<ul style="list-style-type: none"> • διαπιστώνουν βασικές ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων με την χρήση πινάκων αληθείας και της μεθόδου των δένδροδιαγραμμάτων. • αποφασίζουν αν ένα επιχείρημα είναι έγκυρο και αν ένα σύνολο προτασιακών τύπων είναι συνεπές με χρήση των παραπάνω μεθόδων. • αξιοποιούν σε ασκήσεις τις έννοιες της ορθότητας και της πληρότητας. • αποδεικνύουν δένδροδιαγραμματικά τη λογική συνέπεια συνόλων, προτάσεων και τη λογική εγκυρότητα επιχειρημάτων. • ερμηνεύουν τύπους μιας πρωτοβάθμιας γλώσσας. • συσχετίζουν μεταξύ τους τις έννοιες της ερμηνείας, της ικανοποιησιμότητας, της αλήθειας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το εργαστήριο, σε αντιστοιχία με το υποχρεωτικό μάθημα Λογική, δομείται σε δύο μέρη: α) Προτασιακή Λογική και β) Κατηγορηματική Λογική. Συνοπτικά τα επιμέρους μαθησιακά αντικείμενα, αντίστοιχα, αφορούν στα ακόλουθα: α) Η έννοια του επιχειρήματος, παραγωγή-επαγωγή, φυσική γλώσσα και προτασιακή γλώσσα, λογική μορφή, λογικές πλάνες, εγκυρότητα και ορθότητα, σύνταξη και τυποποίηση στον προτασιακό λογισμό, σημασιολογία και αληθοσυναρτησιακότητα, αληθοπίνακες και συζυγή δένδροδιαγράμματα, ιδιότητες και σχέσεις προτασιακών τύπων, σχέση συνέπειας και εγκυρότητας· και β) Η έννοια του κατηγορήματος, των ποσοδεικτών, των μεταβλητών, τυποποίηση φυσικής γλώσσας σε πρωτοβάθμια γλώσσα, δένδροδιαγραμματικές αποδείξεις και λογική συνέπεια-λογική εγκυρότητα, η έννοια της ερμηνείας στις πρωτοβάθμιες γλώσσες, λογική αλήθεια.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Δ. Πορτίδης - Σ. Ψύλλος - Δ. Αναπολιτάνος, <i>Λογική. Η δομή του επιχειρήματος</i> . Αθήνα: Νεφέλη 2007. D. Barker - Plummer, <i>Language, Proof and Logic</i> . CSLI Publications 2011.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Εκπαιδευτικές μέθοδοι: εμπλουτισμένη εισήγηση, εργασία σε ομάδες, brainstorming, επίλυση προβλήματος, ασκήσεις ανακάλυψης - ασκήσεις εφαρμογής - ασκήσεις (αυτο)αξιολόγησης. Εκπαιδευτικά μέσα/υλικά: σελίδα του εργαστηρίου στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης eclass, συνοδευτικό έντυπο υλικό.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εβδομαδιαίες ασκήσεις.

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στη φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	1009
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος / εξάμηνο	1^ο / Α' εξάμηνο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Χρήστος Τερέζης

Τίτλος του μαθήματος	Παιδαγωγικά Ι
Κωδικός μαθήματος	1008
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1ο έτος/1ο εξάμηνο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Αντιγόνη Ντόκα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προβαίνει σε εννοιολογικό προσδιορισμό των βασικών όρων των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης • να περιγράφει τα βασικά πεδία των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης • να θέτει τα σύγχρονα ζητήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης • να αναγνωρίζει τη σχέση της Παιδαγωγικής Επιστήμης με άλλες επιστήμες και να αναλύει την διεπιστημονική διάσταση των Επιστημών της Αγωγής

Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να οργανώνει το σύνολο της εκπαιδευτικής του παρέμβασης, όσον αφορά στη διδασκαλία της φιλοσοφίας. • να ανταποκρίνεται στις ανάγκες σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των φιλοσοφικών μαθημάτων στο πλαίσιο της σχολικής διδασκαλίας.
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες στα βασικά ζητήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Ο φοιτητής-τρια να αποκτήσει μια συνολική εικόνα του γνωστικού αντικείμενου των Επιστημών της Αγωγής και της πορείας της παιδαγωγικής σκέψης ώστε να τη συνδέσει με την ανάπτυξη του διεπιστημονικού πεδίου των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα εμβαθύνει στις ακόλουθες ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Παρουσίαση του περιεχομένου και των εννοιολογικών πεδίων των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης 2. Οι όροι της παιδαγωγικής πράξης, οι σκοποί της αγωγής, η συνθήκη της παιδαγωγικής παρέμβασης σε σχέση με τις παραμέτρους που ορίζει κάθε εκπαιδευτική διαδικασία 3. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού, η οικογένεια και το σχολείο 4. Η σχέση της Παιδαγωγικής με άλλες επιστήμες (Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία) 5. Τα σύγχρονα ζητήματα της εκπαίδευσης, όπως το φύλο, το περιβάλλον, η ανισότητα ευκαιριών, η δημιουργικότητα και η κριτική σκέψη 6. Ανάλυση συγκεκριμένων εκπαιδευτικών συνθηκών και εκπαιδευτικών γεγονότων στο πεδίο της σύγχρονης παιδαγωγικής πράξης
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Mialaret, G. (2011). <i>Περί Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης</i> (επιμ.: Π. Καλογιαννάκη & Κ. Καρράς). Αθήνα: Gutenberg. Ματσαγούρας, Η. (2009). <i>Εισαγωγή στις Επιστήμες της Παιδαγωγικής: εναλλακτικές προσεγγίσεις, διδακτικές προεκτάσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg. Καρράς, Γ. <i>Η Παιδαγωγική επιστήμη άλλοτε και τώρα: ιστορία-μεταβάσεις-προκλήσεις</i>. Αθήνα: Gutenberg.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	

1^ο Έτος / 2^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Γνωσιοθεωρία - Μεταφυσική Ι και φροντιστηριακή άσκηση
Κωδικός μαθήματος	1001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος / εξάμηνο	1^ο / 2^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με το πέρας των διαλέξεων οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τα ακόλουθα θέματα και έννοιες.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασικές τομές στη γνωσιοθεωρία και τη μεταφυσική της νεώτερης εποχής. • Το θέμα της μεθόδου στην προσέγγιση της γνώσης και βασικές πλευρές (διάκρισης και συσχέτισης) των δύο κεντρικών ρευμάτων του ορθολογισμού και του εμπειρισμού. • Βασικές πλευρές της γνωσιοθερίας του Καρτέσιου, του Λοκ, και του Χιουμ. • Βασικές έννοιες: αναστοχαστικό υποκείμενο, μέθοδος, Λόγος, έμφυτες ιδέες, αναστοχασμός, εντυπώσεις, έλλογη και αισθητηριακή εμπειρία, σχηματισμός των Ιδεών, σχέση σώματος-νου, δυϊσμός-μονισμός, ορθολογισμός, σκεπτικισμός, θεμέλιο.
Δεξιότητες	Αρχική εξοικείωση με την μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων και δευτερογενούς βιβλιογραφίας – ικανότητα οργάνωσης και θεματικής σύγκρισης φιλοσοφικών εννοιών.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στα κεντρικά φιλοσοφικά ερωτήματα που αναδύονται στην πρώιμη νεωτερική εποχή, και να αναδείξει τις βασικές τομές που τελέστηκαν από τον φιλοσοφικό στοχασμό του 17 ^{ου} αι. σε σχέση με τη μεσαιωνική και αναγεννησιακή παράδοση. Το μάθημα θα εστιάσει στην επαναδιατύπωση του προβλήματος της βεβαιότητας της γνώσης και της αλήθειας, στο φώς της επιστημονικής επανάστασης και των ριζικών αλλαγών και αναστροφών στη σχέση Λόγου και Πίστης. Σε αυτό το πλαίσιο, θα διερευνηθούν τα φιλοσοφικά ερωτήματα της ανάδυσης του αναστοχαστικού υποκειμένου, της ανάδυσης της προβληματικής της μεθόδου για την απόκτηση της γνώσης, της πηγής των γνωστικών δεδομένων (έμφυτος λόγος/αισθητηριακή εμπειρία), της σχέσης σώματος-νου, της σχέσης αλήθειας-πλάνης, με αναφορά τα δύο βασικά ρεύματα του ορθολογισμού και του εμπειρισμού.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές-Βιβλιογραφία (αποσπάσματα θα αναρτηθούν ηλεκτρονικά από τα κάτωθι):</p> <p>Ντεκάρτ, Ρ., <i>Στοχασμοί περί της Πρώτης Φιλοσοφίας</i>, Εκκρεμές 2003.</p> <p>Ντεκάρτ, Ρ., <i>Λόγος περί της Μεθόδου για την Καλή Καθοδήγηση του Λογικού της</i>, Παπαζήσης, 1976.</p> <p>Λοκ Τζ., <i>Δοκίμιο για την Ανθρώπινη Νόηση</i>, Αναγνωστίδης.</p> <p>Χιουμ Ντ., <i>Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση</i>, Πατάκης, 2005.</p> <p>Σατελέ, Φ., <i>Η Φιλοσοφία</i>, Τόμος Β', Από τον Γαλιλαίο ως τον Ρουσσώ, Γνώση 1990.</p> <p>Cottingham, J., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Τόμος Α' Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον, 2003.</p> <p>Woolhouse, R. S., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Τόμος Β' Οι Εμπειριστές, Πολύτροπον, 2003.</p> <p>Alessio, F., <i>Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας</i>, Τραυλός 2001.</p> <p>Kenny A. (επιμ.), <i>Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας</i>, Νεφέλη, 2005.</p> <p>Ayers M., <i>Τζον Λοκ</i>, Ενάλιος, 2004.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις, Μελέτη και ανάλυση κειμένων, E-Class.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Το μάθημα εξετάζεται με γραπτή τελική εξέταση. Στη διάρκεια των διαλέξεων δίδονται ερωτήσεις-θέματα για επεξεργασία από ομάδες φοιτητών που καλούνται να παρουσιάσουν τις ομαδικές εργασίες προφορικά.

Τίτλος του μαθήματος	Πλάτων
Κωδικός μαθήματος	1004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1ο έτος/2ο εξάμηνο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Στασινός Σταυριανέας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση του περιεχομένου και της σημασίας της θεωρίας των Ιδεών στο έργο του Πλάτωνος • Η κατανόηση του οντολογικού-μεταφυσικού καθεστώτος και της γνωσιακής αξίας των πλατωνικών Ιδεών
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεκτική ανάγνωση των φιλοσοφικών κειμένων • Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Επιλεγμένα αποσπάσματα από τους διαλόγους: <i>Μένων</i> , <i>Συμπόσιο</i> , <i>Φαίδων</i> , <i>Πολιτεία</i> , <i>Φαίδρος</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία μελέτη	για K. Bormann, <i>Πλάτων</i> , Μετφ. Ι.Καλογεράκος, Αθήνα 2006, Καρδαμίτσα P. Stemmer, <i>Platons Dialektik: die frühen und mittleren Dialoge</i> , Berlin, New York: Walter de Gruyter 1992 C. H. Kahn, <i>Plato and the Socratic Dialogue</i> , Cambridge University Press 1999 Andreas Graeser: <i>Platons Ideenlehre. Sprache, Logik Und Metaphysik. Eine Einführung</i> . Bern and Stuttgart: Paul Haupt, 1975.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αρχαία ελληνική ηθική και πολιτική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	1005
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	1ο / 2ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να κατηγοριοποιεί κείμενα και τάσεις της αρχαίας ελληνικής πρακτικής φιλοσοφίας • να εντοπίζει στάδια εξέλιξης στη σκέψη, εντός της αρχαίας φιλοσοφίας • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και ζητημάτων που εξετάζει η αρχαία ελληνική φιλοσοφία • εφαρμόζει έννοιες που έχει διαμορφώσει η παράδοση της αρχαίας φιλοσοφίας
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κείμενα αρχαίας φιλοσοφίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Η πορεία της αρχαίας ελληνικής πολιτικής και ηθικής φιλοσοφίας από τους Προσωκρατικούς μέχρι τους Στωικούς, με ιδιαίτερη έμφαση στις θεωρίες του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	K. Δεσποτόπουλος, <i>Πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνος</i> , Παπαζήσης, Αθήνα, 1980 Gr. Vlastos, <i>Πλατωνικές Μελέτες</i> , μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1994 W. Kullmann, <i>Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη</i> , μτφρ. Α. Ρεγκάκου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1996 A. A. Long, <i>Η ελληνιστική φιλοσοφία</i> , μτφρ. Στ. Δημόπουλου – Μ.Δραγώνα-Μονάχου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1987
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint.
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση.

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο πληροφορικής για τις ανθρωπιστικές επιστήμες
Κωδικός μαθήματος	1007
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Εργαστήριο
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	1^ο / 2^ο
Διδάσκων	Σταύρος Αθανασόπουλος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα έχουν τις γνώσεις: α) σε βασικές έννοιες της πληροφορικής όπως δεδομένα και πληροφορία, αναπαράσταση και επεξεργασία δεδομένων, είδη λογισμικού καθώς και την αρχιτεκτονική ενός υπολογιστή, β) να κάνουν αναζήτηση επιστημονικών άρθρων και εγγράφων σε ηλεκτρονικές βάσεις (Αποθετήρια) φιλοσοφικών κειμένων καθώς και προχωρημένη αναζήτηση σε διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης του ιστού, γ) να χειρίζονται ένα υπολογιστικό σύστημα και τις βασικές εφαρμογές του, δ) να χρησιμοποιούν τον κειμενογράφο (word) για συγγραφή επιστημονικών εργασιών, ε) να κάνουν παρουσιάσεις στο πρόγραμμα ηλεκτρονικών παρουσιάσεων power point, στ) να κάνουν βασικές εργασίες σε υπολογιστικά φύλλα excel.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου οι φοιτητές θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες: <ul style="list-style-type: none"> • στην χρήση ενός υπολογιστικού συστήματος και των βασικών εφαρμογών του λειτουργικού του συστήματος • στην προχωρημένη αναζήτηση σε μηχανές αναζήτησης του ιστού αλλά και σε εξειδικευμένες βάσεις επιστημονικών άρθρων • στον κειμενογράφο word όπως μορφοποίηση, πίνακες, βιβλιογραφία, συγχώνευση εγγράφων, αυτόματη εισαγωγή περιεχομένων. • στο power point δομή της παρουσίασης, μορφοποίηση, animation, ήχο, χρήση εργαλείων σχεδιασμού. • στο excel βασικές συναρτήσεις και υπολογισμοί, διαγράμματα
Προαπαιτήσεις	καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Αρχιτεκτονική υπολογιστών, λογισμικό, δεδομένα. Κειμενογράφος word <ul style="list-style-type: none"> • Δομή επιστημονικών κειμένων • Μορφοποίηση κειμένου • Διαμόρφωση σελίδων • Χρήση γραφικών • Χειρισμός πινάκων • Συγχώνευση αλληλογραφίας • Ορθογραφικός έλεγχος και παρακολούθηση αλλαγών Πρόγραμμα δημιουργίας παρουσιάσεων PowerPoint <ul style="list-style-type: none"> • Δομή παρουσίασης • Μορφοποίηση κειμένου • Χειρισμός γραφικών • Χειρισμός γραφημάτων • Εφέ, κίνηση και προσθήκη πολυμέσων Υπολογιστικά φύλλα Excel <ul style="list-style-type: none"> • Τύποι και συναρτήσεις • Γραφήματα
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	U. Eco, <i>Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία</i> . Αθήνα: Νήσος 1994. Curtis Frye, Joan Lambert, <i>Ελληνικό Microsoft Office 2016 Βήμα Προς Βήμα</i> . Κλειδαριθμος, <i>7+1 Ελληνικά Microsoft Windows 10 - Office 2016</i>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<ul style="list-style-type: none"> • διαλέξεις • εργαστηριακή διδασκαλία • εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων σε εβδομαδιαία βάση με χρήση διαδεδομένων εφαρμογών.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Εξέταση στο τέλος του εξαμήνου με αξιολόγηση των δεξιοτήτων σε υπολογιστή

2^ο Έτος / 3^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Αριστοτέλης
Κωδικός μαθήματος	2001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	2ο/3ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Μελίνα Γ. Μουζάλα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Γνώση των θεμελιωδέστερων εννοιών της αριστοτελικής φιλοσοφίας στα πεδία της Οντολογίας, Μεταφυσικής, Γνωσιολογίας, Λογικής, και Φιλοσοφίας της Φύσεως • Γνώση της βασικής τεχνικής ορολογίας των αριστοτελικών κειμένων που υπάγονται στα ανωτέρω πεδία • Σύνδεση των αριστοτελικών θέσεων με το φιλοσοφικό υπόβαθρο που προηγήθηκε του Αριστοτέλους
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές-τριες θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετούν τις κυριώτερες αριστοτελικές πραγματείες έχοντας γνώση των θεμελιωδών εννοιών της αριστοτελικής φιλοσοφίας • να αναγνωρίζουν την αριστοτελική ορολογία • να αξιολογούν τα αριστοτελικά επιχειρήματα και να αναγνωρίζουν τις αριστοτελικές θέσεις που διαφοροποιούνται από την μέχρι τότε φιλοσοφική παράδοση
Προαπαιτήσεις	Βασικές γνώσεις της προ-αριστοτελικής φιλοσοφίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Κατηγορίες</i> (1-5) • <i>Περί ερμηνείας</i> (1-6) • <i>Τοπικά</i> (A1, A5) • <i>Αναλυτικών Υστέρων</i> (A1, A2) • <i>Μετά τα φυσικά</i> (A1, Z1-Z3) • <i>Ηθικά Νικομάχεια</i> (Z3) • <i>Φυσική ακρόασις</i> (B1,B3)
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • W. D. Ross, <i>Αριστοτέλης</i>, μετφ. Μ. Μητσού, ΜΙΕΤ, 1991 • I. Düring, <i>Αριστοτέλης</i>, ΜΙΕΤ, Α' τόμος, μετφ. Π. Κοτζιά-Παντελή, Β' τόμος, μετφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα 1991/1994 • Π.Κοτζιά-Παντελή, <i>Ο «σκοπός» των Κατηγοριών του Αριστοτέλη, Συμβολή στην Ιστορία των Αριστοτελικών Σπουδών ως τον 6ο αι.,</i> Διδ. Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1992 • J.M. Jemb, <i>Αριστοτέλης</i>, Μετφ. Α. Βερυκοκάκη-Αρτέμη, Νέα Σύνορα-Α.Α.Λιβάνη • Αριστοτέλους, <i>Κατηγορίες & Περί Ερμηνείας</i>, μτφρ.: Π. Καλλιγιάς, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2012. • Μελίνα Γ. Μουζάλα, <i>Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους, Υπό το φως αρχαίων και βυζαντινών υπομνημάτων</i>, Gutenberg 2013.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Κειμενική ανάλυση με βάση τα αρχαία σχόλια των σημαντικότερων υπομνηματιστών του Αριστοτέλους
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Νεότερη ηθική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	2002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 3^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Μιχάλης Σκομβούλης

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία Φιλοσοφία Α, και φροντιστηριακή άσκηση. Πλάτων, <i>Πολιτεία</i> , βιβλίο ΣΤ'
Κωδικός μαθήματος	2003.1
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο / 3ο
Μονάδες ECTS	10
Διδάσκουσα	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει τις κεντρικές θέσεις του συγκεκριμένου πλατωνικού κειμένου • να εντοπίζει και να ανασυγκροτεί τα επιχειρήματα που στηρίζουν τις εν λόγω θέσεις • να θέτει ερωτήματα στο κείμενο ως προς το πώς συνδέονται μεταξύ τους οι κεντρικές του θέσεις • να εντάσσει τις κεντρικές θέσεις τού υπό εξέτασιν κειμένου στην ευρύτερη πλατωνική προβληματική
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά πλατωνικά κείμενα • να αναστοχάζεται τα επιχειρήματα ενός πλατωνικού κειμένου • να παράγει γραπτό φιλοσοφικό λόγο
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις πλατωνικής μεταφυσικής
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Πλάτων, <i>Πολιτεία</i> , βιβλίο VI
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Julia Annas, <i>Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα</i> , Καλέντης, Αθήνα 2006. Nickolas Pappas, <i>Πολιτεία του Πλάτωνα</i> . Ένας οδηγός ανάγνωσης, Οκτώ, Αθήνα 2006 Gerasimos Santas (επ.), <i>The Blackwell Guide to Plato's Republic</i> , Blackwell, 2006.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Κατά λέξη ανάλυση του κειμένου με συμμετοχή των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Υποχρεωτική συμμετοχή των φοιτητών, προφορική παρουσίαση αποσπασμάτων του κειμένου από ομάδες φοιτητών, πρόοδοι, τελική εξέταση δεξιοτήτων

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία Φιλοσοφία Β, και φροντιστηριακή άσκηση. Πλάτων, <i>Ίων</i>
Κωδικός μαθήματος	2003.2
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο / 3ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/ήτριες μπορούν να γνωρίζουν ποια βασικά ζητήματα μορφής και περιεχομένου να διερευνούν σ' ένα αρχαίο φιλοσοφικό κείμενο, με παράδειγμα έναν πλατωνικό διάλογο.
Δεξιότητες	Αξιοποίηση πρωτογενούς φιλοσοφικού υλικού, ερμηνεία σε γραπτό λόγο.
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το <u>περιεχόμενο</u> του εργαστηρίου αφορά τον <i>Ίωνα</i> του Πλάτωνα από το πρωτότυπο και από μετάφραση. <u>Σκοπός</u> είναι η μεθοδολογική κατάρτιση των φοιτητών/τριών σε αυτοδύναμη ερευνητική προσέγγιση αρχαιοελληνικών φιλοσοφικών κειμένων – πώς, δηλαδή, ν' αξιοποιούν πρωτογενές φιλοσοφικό υλικό, με εξάσκηση σε απαραίτητες πρακτικές και δεξιότητες, ώστε ν' αναπτύξουν δική τους ερμηνεία και γραπτό ερευνητικό λόγο γι' αυτό το υλικό. Έτσι, στη διάρκεια του εξαμήνου οι φοιτητές/ήτριες ασκούνται στη λεπτομερειακή ανάλυση, κατανόηση και αποτίμηση βασικών φιλοσοφικών τρόπων διατύπωσης, όρων, εννοιών, επιχειρημάτων και θέσεων στον πλατωνικό διάλογο, λαμβάνοντας υπ' όψη ερμηνευτικά στοιχεία, όπως είναι η ιστορικότητα, οι θεωρητικές αναφορές, η δομική συνοχή του κειμένου. Καλούνται ν' ασκηθούν επιπλέον στη χρήση επιστημονικού υλικού, π.χ. επιλεγμένης βιβλιογραφίας (καθώς και κεφ. από τα διδακτικά συγγράμματα), ηλεκτρονικών πηγών, φιλοσοφικών, γλωσσικών και ιστορικών λεξικών.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	α) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια Lanata, Giuliana, κειμ. μτφρ. σχολ. 1963. <i>Poetica preplatonica, testimonianze e frammenti. Testo, traduzione e commento</i> . Firenze: La Nuova Italia.

	<p>Murray, Penelope. έκδ. σχολ. 1996. <i>Plato on Poetry</i>. Ion, Republic 376e–398b, Republic 595–608b. Cambridge University Press.</p> <p>Rijksbaron, Albert, εκδ. σχολ. 2007. <i>Plato. Ion. Or: On the Iliad</i>. Leiden: Brill.</p> <p>Σκουτερόπουλος, Ν.Μ., κειμ. μτφρ. σχολ. Εισ. Π. Καλλιγιάς. 2002. <i>Πλάτωνος Ίων</i>. Αθήνα: Εκκρεμές.</p> <p>Γιόση, Μ.Ι., κειμ. σχολ. Μτφρ. Δ.Γ. Σπαθάρας. 1998. <i>Πλάτωνος Ίων</i>. Αθήνα: 21^{ου}.</p> <p>β) Μελέτες</p> <p>Ανδρόνικος, Μ. 1952. <i>Ο Πλάτων και η τέχνη. Οι πλατωνικές απόψεις για το ωραίο και για τις εικαστικές τέχνες</i>. Διδ. διατρ. ΑΠΘ. Ανατ. 1986. Αθήνα: Νεφέλη [διδ. σύγγραμμα].</p> <p>Dodds, E. R. 1959. Μτφρ. Γ. Γιατρομανωλάκης. 1978. «Τα αγαθά της μανίας.» Κεφ. 3 σσ. 69-83 (σημ. σσ. 84-96) στο <i>Οι Έλληνες και το παράλογο</i>. Αθήνα: Καρδαμίτσα [διδ. σύγγραμμα].</p> <p>Ferrari, G. R. F. 1989. Μτφρ. Φ. Φιλίππου. 2008. «Ο Πλάτων και η ποίηση.» Κεφ. 3 σσ. 140-218 στο <i>Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή κριτική</i>, επιμ. G. A. Kennedy. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Μετά από εισαγωγικά του διδάσκοντα για ζητήματα μεθόδου, ανά τρίωρο παρουσίαση ατομικά ή σε ομάδες μέχρι τριών της επεξεργασίας ενοτήτων του κειμένου ή ερμηνευτικών θεμάτων προς συζήτηση.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Οι φοιτητές/-ήτριες αξιολογούνται (i) από την επίδοσή τους μέσα στο εργαστηριακό μάθημα, (ii) βάσει γραπτής εξέτασης και (iii) της γραπτής εργασίας που θα υποβάλουν στο τέλος ανά ομάδες μέχρι τριών ή ατομικά.

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο ανάγνωσης φιλοσοφικών κειμένων Ι: Αρχαία Φιλοσοφία Γ, και φροντιστηριακή άσκηση. Πλάτωνος Θεαίτητος
Κωδικός μαθήματος	2003.3
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο / 3ο
Μονάδες ECTS	10
Διδάσκων	Χάρης Ταμπάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Οι φοιτητές καλούνται να γνωρίσουν ένα εξέχον έργο της αρχαιοελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας, να αντιμετωπίσουν τον προβληματισμό που αναπτύσσει και να εξοικειωθούν με τον ιδιαίτερο τρόπο του Πλάτωνα να επεξεργάζεται φιλοσοφικά ζητήματα μέσα από διαλόγους. Στο μέτρο που ο συγκεκριμένος διάλογος (<i>Θεαίτητος</i>) καταγίνεται κυρίως με το ζήτημα του προσδιορισμού της γνώσης, οι φοιτητές θα γνωρίσουν πώς τίθενται τα βασικά γνωσιοθεωρητικά ζητήματα και θα παρακολουθήσουν την προσπάθεια του φιλοσόφου να απαντήσει σε αυτά.</p> <p>Επιδιώκεται έτσι η άσκηση των φοιτητών στην αυτόνομη μελέτη του φιλοσοφικού στοχασμού, στην αναγνώριση και την κριτική επεξεργασία επιχειρημάτων, σε συνδυασμό με μία βιωματική ανίχνευση του τρόπου με τον οποίο τέτοιου είδους προβλήματα επηρεάζουν τη ζωή μας.</p>
Δεξιότητες	Τεχνικός χειρισμός στερεότυπων αρχαίων κειμένων και μεταφράσεων.
Προαπαιτήσεις	Βασική εξοικείωση με την αρχαία ελληνική γλώσσα.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος θα εξετασθεί και θα ερμηνευθεί ο πλατωνικός διάλογος <i>Θεαίτητος</i>. Πρόκειται για ένα κορυφαίο έργο της αρχαίας φιλοσοφίας, στο οποίο τίθενται και εξετάζονται βασικά προβλήματα που σχετίζονται με το ζήτημα της γνώσης.</p> <p>Ο <i>Θεαίτητος</i> κατατάσσεται στους λεγόμενους «σωκρατικούς» διαλόγους, διότι το βασικό ερώτημα παραμένει αναπάντητο. Η μελέτη του ωστόσο μας δίνει την ευκαιρία να παρατηρήσουμε πώς εφαρμόζεται ο σωκρατικός «έλεγχος» στις απαντήσεις που προτείνονται και πώς ο Αθηναίος φιλόσοφος αναζητά την ουσία στην απάντηση της ερώτησης «τι είναι γνώση;». Σε όλη τη διάρκεια της συζήτησης ο Πλάτων ουσιαστικά αντιπαρατίθεται στις απόψεις του Πρωταγόρα, οι οποίες εκφράζουν μία αισθησιοκρατική αντίληψη για τη γνώση. Οπότε παράλληλα γνωρίζουμε μία σημαντική έκφραση του κινήματος της Σοφιστικής.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Αρχαίο κείμενο & μεταφράσεις [1900]* <i>Platonis Opera</i> . Recognovit brevique adnotatione critica instruxit Ioannes Burnet. Οξφόρδη (Oxonii): Typographeo Clarendoniano /

	<p>Scriptorium classicorum bibliotheca Oxoniensis.</p> <p>1. Tetralogias I-II continens (1953). <Euph-Apo-Crit-Phd, Crat-Tht-Soph-Pol></p> <p>[1976]* Πλάτωνος <i>Θεαίτητος</i>, <i>Αντερασταί</i>, <i>Θεάγης</i>. Εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Β. Τατάκης, Π. Πετρίδης. Επιμέλεια: Ευ. Παπανούτσος. Αθήνα: Εκδόσεις Δαιδαλος (Ζαχαρόπουλος Ι.) / Βιβλιοθήκη Αρχαίων Συγγραφέων (1990, σελίδες 334· σε 18 εκ.).</p> <p>[1980]* Πλάτωνος <i>Θεαίτητος</i>. Εισαγωγή, αρχαίο και νέο ελληνικό κείμενο Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλου. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών / Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας / Σειρά Α': Κείμενα (2013³, σελίδες η' + 261· σε 21 εκ.).</p> <p>[1990]* <i>The Theaetetus of Plato</i>. Translation by J. M. Levett, revised and commented by M. F. Burnyeat. Ινδιανάπολη (Indianapolis, US): Hackett Publishing Company Inc. / Hackett Classics (σ. 336· σε 22 εκ.).</p> <p>[2015]* Πλάτωνος <i>Θεαίτητος</i>. Η γνωσιολογία του Πλάτωνος. Μετάφραση Κ. Σ. Παπαλεξίου. Επιμέλεια: Θ. Μαυρόπουλου, Δ. Λυπουρλή, Κ. Ζήτρου. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζήτρος / Κλασσική & Βυζαντινή Γραμματεία (σελίδες 754· σε 19,5 εκ.).</p> <p>Taylor, Alfred Edward (1869-1945) [1927] <i>Plato. The man and his work</i> [= <i>Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του</i>]. Λονδίνο (London): Methuen & Co Ltd (1948⁵, xii + 562; in 8°). Ελληνική μετάφραση του Ιορδάνη Αρζόγλου από την έκδοση του 1978. Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ. (1990, σελίδες 696 + 5 ευρετήριο· σε 25,5 εκ.).</p> <p>Vlastos, Gregory (Γρηγόρης Βλαστός, 1907-1991) [1973] <i>Platonic studies</i> [= <i>Πλατωνικές μελέτες</i>]. Παραπέμπουμε στην ελληνική έκδοση του έργου, η οποία βασίζεται στη δεύτερη αγγλική και περιλαμβάνει τρία νέα δοκίμια και εκ νέου επεξεργασμένες σημειώσεις. Μετάφραση Ιορδάνη Αρζόγλου. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ. (1994, σελίδες 586, + 12 σημ. μεταφραστή + 35 βιβλιογραφία, ευρετήρια).</p> <p>[1991] <i>Socrates: Ironist and Moral Philosopher</i> [= <i>Σωκράτης: Ειρωνευτής και ηθικός φιλόσοφος</i>]. Κάμβριο: Cambridge University Press. Μετάφραση Παύλου Καλλιγιά. Προλεγόμενα - επιμέλεια μετάφρασης Αλέξανδρου Νεχαμά. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Ι. Δ. Κολλάρου & Σίας Α.Ε. (1993, σελίδες 56 + 384 + 29 βιβλιογραφία, ευρετήρια· σε 20,5 εκ.).</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Βασικός τρόπος διδασκαλίας είναι η ανάγνωση, η διερεύνηση, ο σχολιασμός και η κατανόηση του κειμένου μέσα από τον διάλογο, δηλαδή η παλιά μέθοδος της φιλοσοφίας. Προβλέπεται επίσης η κατανομή του κειμένου σε ενότητες και η παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα. Θα αξιοποιηθεί επίσης το διαδικτυο για παροχή πρόσθετων κατευθύνσεων και συνεργασία κατά την πρόοδο του μαθήματος, μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας του διδάσκοντος (https://blogs.sch.gr/chtabakis/)</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών θα γίνει με βάση τη συμμετοχή στη διαδικασία της μελέτης κατά το μάθημα, την παραγωγή εργασιών πάνω στο κείμενο και τον τελικό έλεγχο πάνω σε απόσπασμα του διδαγμένου κειμένου.</p>

Τίτλος του μαθήματος	Παιδαγωγικά II: Σχολική ψυχολογία I
Κωδικός μαθήματος	1008
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2ο έτος/3ο εξάμηνο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Ι. Δημάκος μέλος ΔΕΠ του ΠΤΔΕ

2^ο Έτος / 4^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Kant
Κωδικός μαθήματος	2004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2^ο / 4^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα έχουν μία γενική εικόνα της καντιανής θεωρίας της «κοπερνίκειας αντιστροφής», των καθαρών μορφών της εποπτείας, των μορφών της κρίσης και της παραγωγής των προεμπειρικών κατηγοριών, κάποιων ενδεικτικών αντινομιών του καθαρού λόγου και της μεθοδολογίας του φιλοσοφείν • θα έχουν μία γενική εικόνα του πεδίου του καθαρού λόγου, του πρακτικού λόγου και της προσπάθειας γεφύρωσης των δύο πεδίων στην <i>Τρίτη Κριτική</i>
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • θα γνωρίζουν τί συνιστά αναλυτική, συνθετική και συνθετική a priori κρίση • θα αναγνωρίζουν την διαφορά μεταξύ προσδιοριστικής κρίσης και ρυθμιστικής ιδέας • θα αναγνωρίζουν την λειτουργία των υπερβατολογικών εννοιών
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις νεότερης γνωσιοθεωρίας και μεταφυσικής
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετήσουμε την «Εισαγωγή», την «Υπερβατολογική Αισθητική» και την «Υπερβατολογική Αναλυτική» της <i>Κριτικής του καθαρού Λόγου</i> , όπως και την τρίτη αντινομία από την «Διαλεκτική». Επίσης κάποια επιλεγμένα αποσπάσματα σχετικά με το «παιχνίδι της φαντασίας και της διάνοιας» από την «Αισθητική» της <i>Κριτικής της κριτικής Δυνάμεως</i> .
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Ερνστ Κασσίρερ, <i>Καντ. Η ζωή και το έργο του</i> , Ίνδικτος 2001 Ζιλ Ντελέζ, <i>Η κριτική φιλοσοφία του Καντ. Η θεωρία των ικανοτήτων</i> , Εστία 2000
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Πρόοδοι, τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Ερμηνευτική - Φαινομενολογία
Κωδικός μαθήματος	2005
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	2ο / 4ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκουσα	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Ιστορική γνώση: ανάδυση των δύο αυτών ρευμάτων μέσα από τους φιλοσοφικούς αναπροσανατολισμούς κατά τα τέλη του 19^ο αιώνα και η συμβολή τους στην εξέλιξη της σύγχρονης φιλοσοφίας</p> <p>Συστηματική γνώση: βασική κατανόηση των δύο αυτών θεωριών (ερωτήματα – έννοιες – αρχές).</p> <p>Κεντρικά θέματα: ι) ιστορικότητα της συνείδησης και της γλώσσας – δημιουργικότητα και εξατομίκευση του λόγου – κατανόηση της ετερότητας – δομή της ερμηνείας, ιι) δομές της συνείδησης – εγωκεντρισμός – αποβλεπτικότητα – η πραγματικότητα των εξωτερικών πραγμάτων.</p>

Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση και κατηγοριοποίηση κειμένων ερμηνευτικής ή φαινομενολογίας. • Δυνατότητα κατανόησης και μελέτης κειμένων των δύο αυτών ρευμάτων. • Κατανόηση και χρήση των εννοιών και των θέσεων αυτών των ρευμάτων για σκοπούς φιλοσοφικής ανάλυσης και κρίσης.
Προαπαιτήσεις	Βασική γνώση της μεταφυσικής σκέψης στην φιλοσοφία – γνώση βασικών ερωτημάτων και εννοιών οντολογίας και γνωσιολογίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η ιστορική επισκόπηση περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • διαφοροποίηση της σύγχρονης φιλοσοφίας γενικά έναντι της κλασικής μεταφυσικής και της μετακαντιανής μεταφυσικής του 19^{ου} αιώνα. • συνάφεια και διαφοροποίηση της ερμηνευτικής και της φαινομενολογικής φιλοσοφίας έναντι της κριτικής φιλοσοφίας του Καντ και της καντιανής γνωσιολογίας. • πρόδρομοι, βασικοί εκπρόσωποι, βασικά έργα κλπ. • συγκλίσεις των δύο αυτών φιλοσοφικών ρευμάτων στην πορεία της σύγχρονης φιλοσοφίας. <p>Η συστηματική παρουσίαση περιλαμβάνει τα εξής:</p> <p>α) Ερμηνευτική</p> <ul style="list-style-type: none"> • Φιλοσοφική θεμελίωση της ερμηνευτικής – εμβάθυνση στο ερώτημα της κατανόησης - δημιουργικότητα και ιστορικότητα του λόγου κατά τον Φρ. Σλάιερμάχερ • Διεύρυνση του ζητήματος του <i>κατανοείν</i> σε όλες τις εκφάνσεις ενσυνείδητης ύπαρξης – προχώρημα πέρα απ’τον Καντ – το πρόγραμμα μιας κριτικής του ιστορικού λόγου στον Β. Ντίλταϊ • Ιστορικότητα της συνείδησης και επενεργός ιστορία στον Χ.-Γ. Γκάνταμερ. <p>β) Φαινομενολογία</p> <ul style="list-style-type: none"> • εισαγωγικά: η έννοια του φαινομένου στην φιλοσοφία, φιλοσοφική ψυχολογία του Φρ. Μπρεντάνο • η φαινομενολογία ως συστηματική ανάλυση των δομών της συνείδησης. • η έννοια της «εποχής» και της φαινομενολογικής αναγωγής. • ανάλυση της αναφορικότητάς μας στον κόσμο: η αποβλεπτική δομή της συνείδησης.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Β. Ντίλταϊ, «Προχώρημα πέρα απ’ τον Καντ», μετφρ. Αικ. Καλέρη, <i>Ινδικτος</i> (15), 2001, σελ. 132-136</p> <p>Ε. Χούσσερλ, <i>Καρτεσιανοί Στοχασμοί</i>, μετφρ. Π. Κόντος, Αθήνα, Ροές, 22002</p> <p>Χ.- Γκ. Γκάνταμερ, <i>Το πρόβλημα της ιστορικής συνείδησης</i>, μετφρ. Α. Ζέρβας, Αθήνα, <i>Ινδικτος</i>, 1998</p> <p>Αικ. Καλέρη, «Η θεμελίωση της σύγχρονης ερμηνευτικής από τον Σλάιερμάχερ, <i>Ινδικτος</i> (15) 2001, σελ. 113-131</p> <p>R. Sokolowski, <i>Εισαγωγή στην Φαινομενολογία</i>, μετφρ. σχόλια: Π. Κόντος, Πάτρα 2003 (αγγλ. πρωτότ. 2000)</p> <p>https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1817/</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Ακαδημαϊκή παράδοση.</p> <p>Ανάγνωση, ερμηνεία αποσπασμάτων πρωτότυπων κειμένων.</p> <p>Ενδιάμεσες ασκήσεις και τεστ κατανόησης/αφομοίωσης κατά ενότητες (στην αίθουσα και μέσω e-class) με συζήτηση των παρανοήσεων και αστοχιών στο μάθημα.</p> <p>E-class.</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική Φιλοσοφία II (Φιλοσοφία της γλώσσας)
Κωδικός μαθήματος	2006
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	2^ο/ 4^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Γιάννης Ζεϊμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Κατοχή θεμελιωδών εννοιών της σύγχρονης φιλοσοφίας • γνώση του περιεχομένου σύγχρονων θεωριών της σημασίας • διαμόρφωση εποπτικής εικόνας των ζητημάτων που εξετάζει η φιλοσοφία της γλώσσας.
Δεξιότητες	Ο φοιτητής θα μπορεί να μελετά κλασικά κείμενα φιλοσοφίας της γλώσσας και να κατανοεί ευρύτερες προβληματικές από άλλους τομείς της σύγχρονης φιλοσοφίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα παρουσιαστούν το πρόβλημα της αναφορικότητας (εβδομάδες 2-8) και το πρόβλημα του νοήματος των προτάσεων (εβδομάδες 9-13). Στον τομέα της αναφορικότητας θα μελετηθούν οι θεωρίες των Frege, Russell, Quine και Kripke. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τρεις υποψήφιες εξηγήσεις του νοήματος των γλωσσικών προτάσεων: η επαληθευσιμότητα, η αρχή της συνθεσιακότητας όπως την εφαρμόζει ο Davidson, και η θεωρία ότι τα περιεχόμενα των γλωσσικών προτάσεων είναι λογικές προτάσεις.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	William Lycan, <i>Φιλοσοφία της γλώσσας</i> (μετάφρ. Γ. Μαραγκός), Αθήνα: Gutenberg, 2007.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις. Επαναλήψεις. Υλικό (μεταφρασμένα χωρία) για το μάθημα θα αναρτώνται στο https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1875 .
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων
Κωδικός μαθήματος	2007
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	2 ^ο / 4 ^ο
Μονάδες ECTS	15 - όπου περιλαμβάνονται και οι μονάδες του αναφερόμενου στη συνέχεια Εργαστηρίου, που συμπληρώνει το μάθημα
Διδάσκουσα	Ελένη Περδικούρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής: <ul style="list-style-type: none"> • θα έχει μία γενική αλλά εμπειριστατωμένη εικόνα των θεωριών περί γνώσης του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη • θα μπορεί να αναγνωρίζει τις διαφορετικές προσεγγίσεις των δύο αυτών φιλοσόφων αναφορικά με το ζήτημα του τί συνιστά γνώση και να τις αναφέρει στις διαφορετικές προσεγγίσεις τους ως προς το ζήτημα του ορισμού και της φύσης του πραγματικού
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής: <ul style="list-style-type: none"> • θα μπορεί να συνδέει μεταξύ τους τις θέσεις που αναπτύσσονται σε διαφορετικά κείμενα του κάθε φιλοσόφου ως προς το ζήτημα της γνώσης • θα μπορεί να διακρίνει πώς και γιατί διαφέρουν οι λύσεις που προτείνουν αυτοί οι δύο φιλόσοφοι αναφορικά με το πρόβλημα της γνώσης
Προαπαιτήσεις	Εισαγωγικές γνώσεις βασικών θέσεων της πλατωνικής και της αριστοτελικής μεταφυσικής και γνωσιοθεωρίας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το κεντρικό θέμα του μαθήματος είναι το ερώτημα «τί συνιστά γνώση» και το συναφές μ' αυτό «πότε γνωρίζω». Το μάθημα εξετάζει το αντικείμενο της γνώσης και τις προϋποθέσεις της. Χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, που αφορά τον Πλάτωνα, μελετάμε το παράδοξο του <i>Μένωνα</i> , την διάκριση νοητού-αισθητού και νόησης-αίσθησης στον <i>Φαίδωνα</i> και την αντιστοιχία αντικειμένων και ειδών γνώσης στην «διαιρεμένη γραμμή» της <i>Πολιτείας</i> . Στο δεύτερο μέρος, που αφορά τον Αριστοτέλη, μελετάμε την θεωρία του περί επιστήμης σε επιλεγμένα αποσπάσματα των <i>Αναλυτικών υστέρων</i> , και την θεωρία της ενεργείας γνώσης στο <i>Περί ψυχής</i> . Μία τελική διάλεξη επικεντρώνεται στην ανακεφαλαίωση των ομοιοτήτων και των διαφορών των δύο προσεγγίσεων.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	N. White, <i>Ο Πλάτων για τη γνώση και την πραγματικότητα</i> , Γκούτεμπεργκ, Αθήνα 2012 M. Κρυμπελλιέ-Π. Πελλεγκρέν, <i>Αριστοτέλης. Ο φιλόσοφος και οι επιστήμες</i> , Εστία, Αθήνα 2011
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα έχει σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές στην κατανόηση της φιλοσοφικής αντιπαράθεσης αναφορικά με ένα θέμα, δηλαδή αποσκοπεί να τους γνωρίσει ότι διαφορετικοί φιλόσοφοι μπορούν να προτείνουν αντίθετες πλήν όμως εξίσου πειστικές και λειτουργικές λύσεις για το ίδιο, εξαιρετικά κρίσιμο θέμα. Γι αυτό, το μάθημα αναδεικνύει την κοινή μέριμνα των δύο φιλοσόφων για το συγκεκριμένο θέμα και συνάμα την διαφορετική αφετηρία της προσέγγισης του καθενός. Επειδή το μάθημα είναι υποχρεωτικό και δεν είναι δυνατή η συμμετοχή όλων των φοιτητών σε παρουσιάσεις, το συγκεκριμένο μάθημα πλαισιώνεται από φροντιστήριο στο οποίο οι φοιτητές, χωρισμένοι σε ομάδες, αναλαμβάνουν να κάνουν προφορικές παρουσιάσεις και γραπτές εργασίες.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Πρόοδοι, τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο επεξεργασίας φιλοσοφικών θεμάτων
Κωδικός μαθήματος	2007.P
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό Εργαστήριο
Έτος σπουδών / εξάμηνο	2 ^ο / 4 ^ο
Διδάσκουσα	Αντιγόνη Ντόκα

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα μπορούν: α) να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικά μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης απλών φιλοσοφικών κειμένων (κυρίως στο πεδίο της αρχαίας ελληνικής γνωσιοθεωρίας, και δευτερευόντως της σύγχρονης αναλυτικής φιλοσοφίας), να εντοπίζουν και να αναλύουν τη διαδικασία συγκρότησης εννοιών στα κείμενα, να αναγνωρίζουν, να ανασυγκροτούν και να ελέγχουν απλές επιχειρηματικές δομές στο πλαίσιο φιλοσοφικών κειμένων. β) να οργανώνουν όλες τις φάσεις της έρευνας που προηγείται μιας γραπτής εργασίας στη φιλοσοφία, να εμβαθύνουν στους τρόπους και τις τεχνικές αναζήτησης, επιλογής και τεκμηρίωσης του αποδεικτικού υλικού, να επιλέγουν, να χρησιμοποιούν και να καταγράφουν πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία, να διαχειρίζονται τις τεχνικές προδιαγραφές συγγραφής της εργασίας.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του εργαστηρίου και σταδιακά ανά εβδομάδα οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να: <ul style="list-style-type: none"> • Εξασκούν και να συνδέουν τις λειτουργίες της κριτικής, ενεργού ανάγνωσης και γραφής. • Αναγνωρίζουν εννοιολογικές διακρίσεις και να εντοπίζουν βασικά φιλοσοφικά προβλήματα στα κείμενα (κυρίως γνωσιοθεωρητικού χαρακτήρα). • Επιχειρούν στοιχειώδεις ερμηνευτικές προσεγγίσεις των κειμένων με άξονα το επιχείρημα, εντοπίζοντας απλά εννοιολογικά προβλήματα. • Ανασυγκροτούν κριτικά ένα φιλοσοφικό επιχείρημα. • Εντοπίζουν το σκοπό και το είδος της βιβλιογραφικής έρευνας που απαιτείται για μια εργασία. • Σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν βιβλιογραφική έρευνα. • Συντάσσουν βιβλιογραφικές αναφορές. • Δομούν μια εργασία. • Εφαρμόζουν τις τεχνικές και μορφολογικές προδιαγραφές συγγραφής μιας εργασίας.
Προαπαιτήσεις	Καμία. Το εργαστήριο είναι προαπαιτούμενο για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το εργαστήριο δομείται σε δύο άξονες οι οποίοι λειτουργούν παράλληλα: α) Κριτική ανάγνωση, διαγραμματική ανασυγκρότηση επιχειρημάτων, βασική ερμηνευτική ανάλυση φιλοσοφικών κειμένων, σε αντιστοιχία με το μάθημα «Επεξεργασία φιλοσοφικών θεμάτων», και β) Πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών προσεγγίσεων όσον αφορά στις φάσεις της έρευνας και τα στάδια συγγραφής μιας εργασίας (ασκήσεις, συγκριτική ανάλυση παραδειγμάτων εργασιών, μελέτες περίπτωσης).
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	U. Eco, <i>Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία</i> . Αθήνα: Νήσος 1994. K Howard.- J. Sharp, <i>Η επιστημονική μελέτη</i> . Αθήνα: Gutenberg 1994. F. Cossuta, <i>Η φιλοσοφία και πως τη διαβάζουμε</i> . Αθήνα: Πατάκης 2002. Τζ. Μπαγκίνι & Πήτερ Φοσλ, <i>Τα εργαλεία του φιλοσόφου</i> . Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη 2005. G. Sartori, <i>Σημασιολογία, Έννοιες, Συγκριτική Μέθοδος</i> . Αθήνα: Παπαζήσης 2004. J. Hospers, <i>An Introduction to Philosophical Analysis</i> . London: Routledge 1996.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Εκπαιδευτικές μέθοδοι: εμπλουτισμένη εισήγηση, εργασία σε ομάδες, brainstorming, μελέτες περίπτωσης, ασκήσεις. Εκπαιδευτικά μέσα/υλικά: σελίδα του εργαστηρίου στην πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass, wiki του εργαστηρίου http://methodoi2.pbworks.com , συνοδευτικό έντυπο υλικό .
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εβδομαδιαίες ασκήσεις (8 - 10), τελική γραπτή αξιολόγηση.

3^ο Έτος / 5^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II: Νεότερη Φιλοσοφία Α και φροντιστηριακή άσκηση
Κωδικός μαθήματος	3002
Τύπος μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο / 5ο
Μονάδες ECTS	10
Διδάσκουσα	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με: -την διαδικασία ανάγνωσης πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων: θα αναγνωσθούν επιλεγμένα κεφάλαια από το πρώτο μέρος της Κριτικής της Κριτικής Δύναμης του Ι. Καντ. - τις μεθόδους και τα πρακτικά εργαλεία για μια φιλοσοφικά και ιστορικά δόκιμη κατανόηση του περιεχομένου πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων - κομβικές έννοιες και βασικές θέσεις της καντιανής αισθητικής
Δεξιότητες	Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις απαιτήσεις μιας επιστημονικά δόκιμης και έγκυρης μελέτης και ερμηνείας φιλοσοφικών κειμένων. Θα μάθουν έτσι: - να κατανοούν την σημασία των εννοιών και του περιεχομένου ενός κειμένου λαμβάνοντας υπ' όψιν τυχόν αναγκαίους ιστορικούς, ενδοκειμενικούς και διακειμενικούς περιορισμούς - να χρησιμοποιούν ειδικά έργα αναφοράς (ειδικά λεξικά, ευρητήρια κλπ.) καθώς και ηλεκτρονικά εργαλεία έρευνας - να αναζητούν πραγματολογικό υλικό και να ετοιμάζουν ερμηνευτικά σχόλια για το κείμενο, και, εν τέλει, - να εξάγουν φιλοσοφική γνώση απόπρωτογενές υλικό, και - να τεκμηριώνουν την ερμηνεία τους για το περιεχόμενο του κειμένου
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Επιλεγμένα κεφάλαια από το πρώτο μέρος της <i>Κριτικής της Κριτικής Δύναμης</i> του Ι. Καντ
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Κυρίως: έργα συναφή ή σημαντικά για την κατανόηση της Κριτικής της Κριτικής Δύναμης, έργα αναφοράς και εργαλεία έρευνας και μελέτης όπως λεξικά καντιανής ορολογίας, ιστορικά λεξικά φιλοσοφικών εννοιών κ.α.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	α) Προετοιμασία κατ' οίκον από τους φοιτητές και παρουσίαση των κειμένων κατά ενότητες στο μάθημα β) Ανάθεση μικρών ερευνητικών εργασιών στους φοιτητές: ερμηνεία χωρίων, αναζήτηση στοιχείων, χρήση βιβλιοθήκης, χρήση έργων αναφοράς, γ) Σύνταξη ερμηνευτικών σχολίων από τους φοιτητές σε κατ' οίκον εργασία (διαθέσιμα προς χρήση στο e-class) δ) Ανάλυση και ερμηνεία του κειμένου στο μάθημα σε συλλογική διαδικασία με ατομικά τεστ κατανόησης ε) Φροντιστηριακή υποστήριξη της προετοιμασίας και της διόρθωσης των εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τεκμήρια επίδοσης – αξιολόγηση των φοιτητών: 1. τουλάχιστον ανά μία εργασία και παρουσίαση α), β) και γ) κάθε φοιτητής 30% 2. Συμβολή στην συζήτηση και επίδοση στα γραπτά τεστ στο μάθημα 20% 3. Τελική εξέταση δεξιάτητας κατανόησης (ανάλυσης και ερμηνείας) άγνωστου κειμένου (συναφούς θεματικής και ιστορικού πλαισίου) με ελεύθερη χρήση βοηθημάτων. 50%

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II: Νεότερη Φιλοσοφία Β και Φροντιστηριακή Άσκηση
Κωδικός μαθήματος	3002
Τύπος μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3ο / 5ο
Μονάδες ECTS	10

Όνομα διδάσκοντος	Πάυλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα κατανοεί τις βασικές έννοιες και θέσεις της καντιανής ηθικής.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • να διακρίνει τα κεντρικά επιχειρήματα ενός φιλοσοφικού κειμένου και να τα κρίνει ως προς την ορθότητα και την εγκυρότητά τους • να διακρίνει τη συνοχή ενός κειμένου • να παράγει γραπτό φιλοσοφικό λόγο
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα μαθήματος (ύλη)	Θα αναλυθεί το καντιανό κείμενο <i>Η θεμελίωση της μεταφυσικής των ηθών</i> (αποσπάσματα από τα Μέρη I-II) με άξονα τα παρακάτω ζητήματα: α) η αγαθή βούληση ως όρος κάθε αγαθού, β) οι έννοιες «ροπή», «σεβασμός» και «καθήκον», γ) οι υποθετικές προστακτικές και η σχέση μεταξύ ηθικότητας και ευδαιμονίας, δ) η κατηγορική προσταγή στις ποικίλες εκδοχές της. Θα αναδειχθούν τα τυχόν κενά της καντιανής επιχειρηματολογίας και θα προταθούν ερμηνευτικές λύσεις.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Τα θεμέλια της μεταφυσικής των ηθών</i>, μετ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1984 2. I. Kant, <i>Η κριτική του πρακτικού λόγου</i>, μετ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Εστία, Αθήνα 2004 3. J. Timmermann, <i>Kant's Groundwork of the Metaphysics of Morals</i>, Cambridge UP, Cambridge 2007 4. Φάκελος με άρθρα πάνω σε επιμέρους θέματα της καντιανής ηθικής
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Οι φοιτητές θα παραδώσουν τρεις (3) γραπτές εργασίες συνολικής έκτασης δέκα (10) σελίδων. Θα υπάρξει προφορική εξέταση αυτών των εργασιών. Εκπρόθεσμες εργασίες δεν θα γίνονται δεκτές.

Τίτλος του μαθήματος	Εργαστήριο Ανάγνωσης Φιλοσοφικών Κειμένων II: Νεότερη Φιλοσοφία Γ και φροντιστηριακή άσκηση
Κωδικός μαθήματος	PHS_3002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ο / 5ο
Μονάδες ECTS	10
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Γιάννης Κοζάτσας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	- κατανόηση βασικών γνωσιοθεωρητικών παραδοχών της εγελιανής φιλοσοφίας
Δεξιότητες	- εκπαίδευση των φοιτητών στην εννοιολογική ανάλυση ενός φιλοσοφικού κειμένου - δυνατότητα κατανόησης και αποδελτίωσης της φιλοσοφικής ιδιολέκτου ενός φιλοσόφου - δυνατότητα ανασυγκρότησης των κεντρικών επιχειρημάτων ενός φιλοσοφικού έργου με τη μορφή τόσο του προφορικού όσο του γραπτού λόγου.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το μάθημα στοχεύει στη μεθοδική ανάγνωση (λέξη-λέξη) των δύο πρώτων υποκεφαλαίων από το κεφάλαιο «Συνείδηση» της <i>Φαινομενολογίας του πνεύματος</i> του Hegel, με τίτλο: «Η αισθητηριακή βεβαιότητα ή το Αυτό και το Νομίζουν» και «Η αντίληψη ή το πράγμα και η πλάνη». Τα κείμενα, αν και μικρά σε έκταση, είναι ιδιαίτερα πυκνά και εμπλέκουν στην ανάπτυξή τους ένα εξαιρετικά μεγάλο πλήθος εννοιών, όπως: αμεσότητα, διαμεσολάβηση, ουσία, απλότητα, καθεκαστότητα, καθολικότητα, Είναι, βεβαιότητα, αλήθεια, γνώμη, εμπειρία, πράγμα, ιδιότητες, ενότητα, άρνηση, πολλαπλό κτλ. Η κατανόηση των κειμένων αποτελεί ένα δύσκολο καθήκον, το οποίο απαιτεί την αναμέτρηση των φοιτητών με αφηρημένες έννοιες, τον έλεγχο τους και τις διαλεκτικές μεταβάσεις τους. Σε πολλές περιπτώσεις, η διασάφηση των εννοιών αδυνατεί να στηριχτεί στο ύστερο συστηματικό έργο του Hegel, όπως την <i>Επιστήμη της λογικής</i> ή την <i>Εγκυκλοπαίδεια των φιλοσοφικών</i>

	<p>επιστημών, καθώς η <i>Φαινομενολογία</i> αποτελεί ένα πρώιμο και μεταβατικό έργο της εγγελιανής φιλοσοφίας, του οποίου το εννοιολογικό υπόστρωμα εντοπίζεται, μεταξύ άλλων, σε πρώιμα ανέκδοτα κείμενα του Hegel, όπως η «Φιλοσοφία του πνεύματος» και η «Λογική της Ιένας». Επιπλέον, η μεταγενέστερη ένταξη (μέρους) της «Φαινομενολογίας» στην <i>Εγκυκλοπαίδεια</i> εντείνει τα ερμηνευτικά προβλήματα του πρώιμου έργου. Ως εκ τούτου, οι φοιτητές θα κληθούν να εστιάσουν αποκλειστικά στα ίδια τα κείμενα της «Αισθητηριακής βεβαιότητας» και της «Αντίληψης» και να προβούν σε μια λεπτομερή ανατομία των εννοιών τους και της διαλεκτικής αρχιτεκτονικής τους.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p><u>1. Κύρια βιβλιογραφία</u> - Έγγελος 2007. <i>Φαινομενολογία του νου</i>, μτφρ. Γ. Φαράκλας, Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας». - Hegel, G.W.F. 1993. <i>Φαινομενολογία του πνεύματος</i>, τ. 1, μτφρ. Δ. Τζωρτζόπουλος, Αθήνα-Γιάννινα: Δωδώνη.</p> <p><u>2. Επικουρική βιβλιογραφία</u> - Φάκελος με επιλεγμένα άρθρα.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>- ανάγνωση του πρώτυπου κειμένου και εννοιολογική ανάλυση συλλογικά και σε διαλογική μορφή - προετοιμασία από μεριάς των φοιτητών των εκάστοτε υπό συζήτηση τμημάτων της <i>Φαινομενολογίας</i></p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Γραπτές εργασίες στο τέλος του εξαμήνου

Τίτλος μαθήματος	Γνωσιοθεωρία-Μεταφυσική II
Κωδικός	5012
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο / 5^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκουσα	Κάκια Γουδέλη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Οι φοιτητές με το πέρας των διαλέξεων θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τα κάτωθι θέματα και έννοιες: Βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς. Σπινόζα: Υπόσταση, τρόπος, κατηγορημα, εμμένεια, έκφραση, μονισμός, τάξη των πραγμάτων-τάξη της γνώσης, σχέση σώματος-νου, ελευθερία και τάξη της φύσης Λάιμπνιτς: Μοναδολογική/οργανική σύλληψη του σύμπαντος, έκφραση και αναπαράσταση στην γνώση, παραλληλία σώματος-νου, προκαθορισμένη αρμονία</p>
Δεξιότητες	Μελέτη πρωτότυπων φιλοσοφικών κειμένων, κριτική ικανότητα μελέτης δευτερεύουσας βιβλιογραφίας, σχολιασμών και αντιπαραβολή με τα πρωτότυπα κείμενα
Προαπαιτήσεις	Νεώτερη Γνωσιοθεωρία Μεταφυσική
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα εισάγει στις βασικές πλευρές της φιλοσοφίας του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς με έμφαση στα ζητήματα της μεταφυσικής και της γνωσιοθερίας που ανακύπτουν στο πλαίσιο μιας μετακαρτεσιανής προβληματικής. Μέσα από την φιλοσοφία του Σπινόζα αναδεικνύεται η καινοτόμος σύλληψη μιας εντελώς νέας μεταφυσικής προσέγγισης, που ουσιαστικά εισηγείται μια 'εκκοσμιευμένη μεταφυσική' με κεντρικό εννοιακό άξονα την σύλληψη της 'εμμένειας' της θεότητας και την ταύτισή της με την φυσική τάξη. Η εν λόγω τομή συνεπάγεται ενδιαφέρουσες και θεμελιώδεις αναθεωρήσεις σε σχέση με την καρτεσιανή προσέγγιση για την σύλληψη του ανθρώπου στο κοσμικό όλον, την γνωστική του ικανότητα, την σχέση σώματος-νου, την ερμηνεία των παθών και την έννοια της ελευθερίας. Η φιλοσοφία του Λάιμπνιτς θα εξεταστεί με συμπλωματικό και παράλληλο τρόπο με την φιλοσοφία του Σπινόζα, επισημαίνοντας τις διαφοροποιήσεις αλλά και τις σημαντικές συνάψεις της δικής του μεταφυσικής θεώρησης, με έμφαση στην οργανική σύλληψη του σύμπαντος και της ένταξης του ανθρώπου σε αυτό και τις επακόλουθες γνωσιοθεωρητικές και ηθικές συνέπειες. Υλη: Αποσπάσματα από τα πρωτότυπα κείμενα του Σπινόζα και του Λάιμπνιτς, αποσπάσματα από δευτερεύουσα βιβλιογραφία, που θα παρέχονται ηλεκτρονικά</p>

Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές: Σπινόζα, <i>Ηθική</i>, Εκκρεμές, 2009. Λάμπνιτς, <i>Μοναδολογία</i>, Εκκρεμές, 2006. Λάμπνιτς, <i>Μεταφυσική Πραγματεία</i>, εκδ. Βάνιας</p> <p>Δευτερεύουσα βιβλιογραφία: Cottingham, J., <i>Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>, Τόμος Α΄ Οι Ορθολογιστές, Πολύτροπον, 2003. Alessio, F., <i>Ιστορία της Νεώτερης Φιλοσοφίας</i>, Τραυλός 2001. Kenny A. (επιμ.), <i>Ιστορία της Δυτικής Φιλοσοφίας</i>, Νεφέλη, 2005. Ντελέζ, <i>Πρακτική Φιλοσοφία</i>, νήσος, 1996 Ντελεζ, <i>Ο Σπινόζα και το πρόβλημα της έκφρασης</i>, Γνώση, 1999.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Διαλέξεις Μελέτη πρωτότυπων κειμένων επιλεκτικά Ερωτήσεις προς ετοιμασία εργασιών e-class</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	<p>Τελική γραπτή εξέταση</p>

3^ο Έτος / 6^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	3003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία ως ενότητα ηθικής, δικαίου και πολιτικής, • να έχει μια εποπτική εικόνα των σύγχρονων θεωριών δημοκρατίας, όπως αυτές εντάσσονται στη θεωρητική συζήτηση για την επικοινωνία, την διυποκειμενικότητα και την οικουμενικότητα των πολιτικών αξιών, • να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην σύγχρονη φιλοσοφία της δικαιοσύνης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά τα βασικά πολιτικά κείμενα των Rawls, Habermas και των Κοινοτιστών • αναγνωρίζει τις επι μέρους θεωρίες της δημοκρατίας όπως αυτές αναπτύχθηκαν στον 20ο αιώνα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα εξετάσουμε: 1. Τη σύζευξη Ηθικής, Δικαίου και Πολιτικής ως μερών της Πρακτικής Φιλοσοφίας του 20ου αιώνα. 2. Την έννοια και την σημασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως ηθικο-πολιτικών αξιών καθώς και την θετικοποίησή τους σε διεθνείς διακηρύξεις και συνταγματικά κείμενα. 3. Οικονομικές θεωρίες της δημοκρατίας, όπως τις ανέπτυξαν ο Schumpeter και ο Dawns. 4. Την αντι-ωφελμιστική και φιλελεύθερη θεωρία της δικαιοσύνης του Rawls καθώς και την κριτική στον Rawls, όπως την ανέπτυξε το κίνημα του Κοινοτισμού. 5. Την βασισμένη στην αρχή της επικοινωνίας και της οικουμενικότητας θεωρία του δικαίου και της δημοκρατίας του Habermas. 6. Την έννοια της διαβουλευτικής δημοκρατίας ως του πλέον σύγχρονου θεωρητικού μοντέλου στην πρακτική φιλοσοφία.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>J. Rawls, Θεωρία της Δικαιοσύνης, Πόλις, Αθήνα 2000 J. Habermas, Το πραγματικό και το ισχύον, Νέα Σύνορα, Αθήνα 1996 Μ. Παρούσης, Διαβουλευτική δημοκρατία και επικοινωνιακή ηθική, Ινδικτος, Αθήνα 2005 W. Kymlicka, Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας, Πόλις, Αθήνα 2005 Μ. Schmidt, Θεωρίες της δημοκρατίας, Σαβάλλας, Αθήνα 2004</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint
Μέθοδοι αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική Φιλοσοφία ΙΙΙ
Κωδικός μαθήματος	3004
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι εξοικειωμένοι με ζητήματα όσον αφορά τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης.

Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι ικανοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προσδιορίζουν βασικές έννοιες της αναλυτικής επιστημολογίας • να υπερασπίζονται φιλοσοφικές θέσεις σε θεμελιακά ζητήματα του μαθήματος, • να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις κύριες προσεγγίσεις στην αναλυτική γνωσιολογία και να εντοπίζουν βασικές παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι συγκεκριμένες προσεγγίσεις, και • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της αναλυτικής γνωσιολογίας
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τις κυρίαρχες απόψεις στη σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία για τη φύση, τις πηγές και τα όρια της γνώσης. Ανάμεσα στα ζητήματα που θα διερευνηθούν είναι ο παραδοσιακός ορισμός της έννοιας της γνώσης και τα προβλήματα που παρουσιάζει, οι κυριότερες εσωτερικιστικές και εξωτερικιστικές θεωρίες δικαιολόγησης (θεμελιοκρατία, συνεκτικισμός, θεωρία αξιοπιστίας κ.λπ.), η εμπειρία και ο λόγος ως πηγές της γνώσης, διάφορα σκεπτικιστικά ζητήματα γύρω από τα όρια της γνώσης και το πρόβλημα του ρεαλισμού.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • Russell, B. (2008): <i>Τα προβλήματα της φιλοσοφίας</i>. Εκδόσεις Αρσενίδη, Αθήνα, Κεφάλαια 1-5. • Williams M. (2013): <i>Προβλήματα της Γνώσης – Μια Κριτική Εισαγωγή στη Γνωσιολογία</i>. Εκδόσεις Liberal Books.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint. Ανάγνωση και συζήτηση σύντομων αποσπασμάτων. Χρήση eclass.
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

4^ο Έτος / 7^ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Αισθητική
Κωδικός μαθήματος	4001
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	4^ο / 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκουσα	Αικατερίνη Καλέρη
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Το μάθημα προσφέρει μια ιστορική εισαγωγή στην οντολογία και γνωσιολογία του φαινομένου του ωραίου και της τέχνης. Θεματικά παρακολουθείται κυρίως η εξέλιξη της ιδέας της μίμησης στον συχρητισμό της με την αλήθεια. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής αποκτά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ιστορική εποπτεία των σημαντικότερων σταθμών στην φιλοσοφία της τέχνης και του ωραίου από τον Πλάτωνα εως τον Ι. Καντ καθώς και των συναφών θεωριών για την μίμηση και την (ανα)παραστατική λειτουργία της τέχνης. - θεωρητικές έννοιες κυρίως οντολογικής και γνωσιολογικής ανάλυσης και προσδιορισμού της ιδιαιτερότητας του φαινομένου της καλλιτεχνίας - κατανόηση της ανθρωπολογικής σημασίας της τέχνης και της εμπειρίας του ωραίου - αντιπροσωπευτική γνώση αρχαίων ελληνικών πηγών για την θεωρία της μίμησης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής αναμένεται να μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> - να διακρίνει το πεδίο του ωραίου και του καλλιτεχνικού ως ένα ξεχωριστό οντολογικά και γνωσιολογικά πεδίο της πραγματικότητάς μας - να προσανατολίζεται εννοιολογικά στο πεδίο των τεχνών κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ιδιαιτερότητα του φαινομένου και - να αποφεύγει συνήθεις αναγωγισμούς και οικειοποιήσεις. <p>Τέλος να κατανοεί βασικά κείμενα φιλοσοφίας της τέχνης.</p>
Προαπαιτήσεις	Βασικός προσανατολισμός στο πεδίο της οντολογίας και της γνωσιολογίας Βασικές έννοιες φιλοσοφίας της γλώσσας
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Πλάτων: αναλυτική του ωραίου - έννοια της μίμησης - μίμηση και αλήθεια (με αναφορές και ανάγνωση αποσπασμάτων από τους διαλόγους: Ιππίας μείζων, Ιων, Κρατύλος, Πολιτεία, βιβλ. Ι)</p> <p>Αριστοτέλης: θεωρία της μίμησης και χέση μίμησης και γνώσης στο Περί Ποητικής, κεφ. Ι - ΙΧ)</p> <p>Πλωτίνος: μορφή - δημιουργικότητα - αναγωγή στο θείον</p> <p>Αναγέννηση: εικόνιση της εμπειρικής αλήθειας για τον κόσμο</p> <p>Μπάουμγκαρτεν/Μάιερ: γνώση μέσω της αίσθησης - (ανα)παράσταση της υποκειμενικής αλήθειας της κατ'αίσθησιν αντίληψης - η έννοια της αισθητικής αλήθειας</p> <p>Χιούμ: θεωρία της καλαισθησίας</p> <p>Ι. Καντ: οντολογική και γνωσιολογική αυτονόμηση του φαινομένου του ωραίου (Κριτική της Κριτικής Δύναμης → αναλυτική του ωραίου)</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> - Πλάτωνος Ιππίας μείζων, Ίων, Κρατύλος 423α1 έως 424α6, Πολιτεία, βιβλίο Γ' - Αριστοτέλους Περί Ποητικής, Ι 4-5,1447α-ΙV 4-7,1448b και VI 1,1449b-ΙΧ 12 Ι. Καντ, Κριτική της Κριτικής Δύναμης, Βιβλίο Πρώτο: Αναλυτική του Ωραίου, § 1, 2, 5, 6, 7, 8. Monroe C. Beardsley, Ιστορία των Αισθητικών Θεωριών, μετφρ. Δ. Κούρτοβικ/Π. Χριστοδουλίδη, Αθήνα 1989 <p>→ https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1824/</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>→ Ακαδημαϊκή παράδοση</p> <p>→ Ανάγνωση και ερμηνεία αποσπασμάτων πρωτότυπων κειμένων</p> <p>→ Ενδιάμεσες ασκήσεις και τεστ κατανόησης/αφομοίωσης κατά ενότητες (στην αίθουσα και μέσω e-class) με συζήτηση των παρανοήσεων και αστοχιών στο μάθημα.</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

4^ο Έτος / 8^ο Εξάμηνο

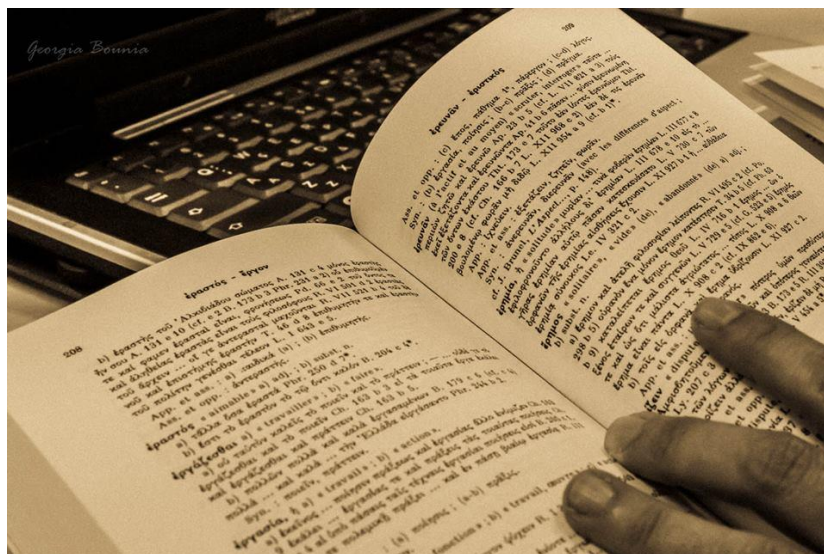
Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία 19^{ου} - 20^{ού} αιώνα
Κωδικός μαθήματος	4003
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Έτος σπουδών/εξάμηνο	4^ο / 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Παύλος Κόντος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα της εξέλιξης βασικών μοτίβων της φαινομενολογικής σκέψης από τον Husserl μέχρι τον Merleau-Ponty • να κατανοεί τεχνικούς φαινομενολογικούς όρους • να κατανοεί τις συνεπαγωγές των διάφορων προσεγγίσεων εντός της φαινομενολογικής παράδοσης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά φαινομενολογικά κείμενα • να χρησιμοποιεί φαινομενολογικούς όρους και μοτίβα για να προσεγγίσει φιλοσοφικά προβλήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα επιχειρηθεί μια εισαγωγή στη φαινομενολογική παράδοση με άξονα την ανάλυση του προβλήματος της διυποκειμενικότητας. Πώς αναγνωρίζουμε τους άλλους; Τι είναι οι άλλοι για εμάς; Ποιος ο ρόλος της σωματικότητας, της δικής μας και των άλλων, ως προς την αναγνώριση των άλλων; Ποιος ο ρόλος της γλώσσας ή της έκφρασης εν γένει; Τι πράγματι εννοούμε όταν λέμε ότι οι άλλοι είναι ο καθρέφτης μας; Πόσο ίδιοι και πόσο διαφορετικοί είμαστε από τους άλλους; Θα δοθεί έμφαση στις διαφορετικές προσεγγίσεις αυτών των ερωτημάτων από τους Husserl, Heidegger και Merleau-Ponty.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • Ed. Husserl, <i>Καρτεσιανοί στοχασμοί</i>, μετ. Π. Κόντος, Ροές, Αθήνα 2002 • M. Heidegger, <i>Είναι και χρόνος</i>, § 26, μετ. Π. Κόντος (αδημοσίευτη) • M. Merleau-Ponty, <i>Phénoménologie de la Perception</i>, Paris: Gallimard, 1945 (μετάφραση χωρίων από τον διδάσκοντα)
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Αρχαία ελληνική λογοτεχνία
Κωδικός μαθήματος	4002
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό μάθημα άλλων επιστημονικών πεδίων
Έτος σπουδών/εξάμηνο	4^ο / 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν ερμηνευτικά και γραμματολογικά θέματα της αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας και ζητήματα μυθολογικής πλοκής, δραματικής δομής και θεατρικής παράστασης της αρχαιοελληνικής τραγωδίας • να γνωρίζουν βασικές σύγχρονες ερμηνείες για τον Σοφοκλή
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετούν αρχαιοελληνικές τραγωδίες στο πρωτότυπο και σε μετάφραση • να παρακολουθούν παραστάσεις αρχαίας τραγωδίας με γνώση
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η εισαγωγή στον Σοφοκλή έχει σκοπό την κατάρτιση στην ερμηνευτική διερεύνηση και στη διδασκαλία αρχαίων ελληνικών λογοτεχνικών κειμένων. Το περιεχόμενο των παραδόσεων και οι παρατηρήσεις στις <u>εξετάσεις</u> επικεντρώνονται στην ερμηνευτική ανάλυση σκηνών του <i>Οιδίποδα τυράννου</i> (πιθανόν 425 π.Χ.) και των <i>Τραχινίων</i> (περί</p>

	<p>το 430 π.Χ.) από το πρωτότυπο και από μετάφραση, με αναφορά στο πλαίσιο της αρχαιοελληνικής λογοτεχνίας και της αθηναϊκής δημοκρατίας, στη θεματική των τραγωδιών, σε υφολογικές, ειρωνικές και θεατρικές τεχνικές, σε αρχαίες παραστάσεις και σύγχρονες προσεγγίσεις. Στις δύο τραγωδίες αναλύονται ο μετασηματισμός μύθων της παράδοσης σε δραματική δομή, η συμβολική απόδοση ψυχολογικού βάθους και η αμφίσημη προβολή των κεντρικών ηρωικών προσώπων σε αλληλεπίδραση με τον συλλογικό χαρακτήρα του χορού, τα θέματα θεοί, οικογένεια, πόλη-κράτος, χρόνος και αυτοσυνειδητοποίηση, η δυναμική εικόνα του ανθρώπου - και του κόσμου - ως ενότητας αντιθέσεων.</p>
<p>Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη</p>	<p>α) Μελέτες: Easterling, P. E. επιμ. 1997. Μτφρ. Λ. Ρόζη-Κ. Βαλάκας. 2007. <i>Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία</i>. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης [διδ. σύγγραμμα]. Kott, J. 1970. Μτφρ. Α. Βερυκοκάκη-Αρτέμη. 1976. <i>Θεοφαγία. Δοκίμια για την αρχαία τραγωδία</i>. Αθήνα: Εξάντας-Νήματα. Segal, C. P. 2η έκδ. 2000. Μτφρ. Ε.Δ. Μακρυγιάννη και Ι.-Θ.Α. Παπαδημητρίου. 2001. <i>Οιδίπους Τύραννος. Τραγικός ηρωισμός και τα όρια της γνώσης</i>. Αθήνα: Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία. Vernant, J.-P. και P. Vidal-Naquet. 1972-1986. Μτφρ. Σ. Γεωργούδη και Α. Τάττη. 1988-1991. <i>Μύθος και τραγωδία στην αρχαία Ελλάδα</i>. 2 τόμοι. Αθήνα: Δαίδαλος [διδ. σύγγραμμα].</p> <p>β) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια: Davreu, Robert, γαλλ. μτφρ. 2012. <i>Oedipe roi</i>, Sophocle. Arles: Actes Sud. Easterling, P. E. εκδ. σχολ. 1982. [Cambridge Greek and Latin Classics]. Μτφρ. Π.Μ. Φαναράς. 1996. <i>Σοφοκλέους Τραχίνια</i>. Αθήνα: Καρδαμίτσα. Dawe, R. D., ed. comm. 2nd ed. 2006. <i>Sophocles. Oedipus Rex</i> [Cambridge Greek and Latin Classics]. Cambridge University Press. Γρυπάρης, Ι., μτφρ. χ.χ. <i>Οι τραγωδίες του Σοφοκλέους</i>. 2 τόμοι. Αθήνα: Εστία. Βολανάκης, Μ. 2014 [1982]. <i>Σοφοκλή Οιδίπους</i>. Αθήνα: Bibliothèque.</p>
<p>Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι</p>	<p>Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, E-class Αρχαία ελληνική λογοτεχνία (PHS_4002)</p>
<p>Μέθοδοι Αξιολόγησης</p>	<p>Τελική γραπτή εξέταση</p>

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

**2. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ή ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ
ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΩΝ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ
εαρινού εξαμήνου 1^{ου} έτους, χειμερινού και εαρινού εξαμήνου 3^{ου} και 4^{ου}
έτους, τα οποία προσφέρουν ως συνδιδασκαλία διδάσκοντες άλλων
Τμημάτων: βλ. ΟΔΗΓΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ**

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΛΛΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΤΜΗΜΑ

1^ο Έτος / 2^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Ελληνική ιστορία
Κωδικός μαθήματος	PHS_5030
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών /εξάμηνο	1^ο / 2^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα Διδάσκοντος/ουσας	
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοήσουν τις εσωτερικές πολιτικές ζυμώσεις του Ελληνικού κράτους, τους μηχανισμούς οργάνωσης και λειτουργίας του και να παρακολουθήσουν την πολιτική και διπλωματική ιστορία του από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα μέχρι τη Μεταπολίτευση. • να μελετήσουν τη πορεία του ελληνικού κράτους και να κατανοήσουν οικονομικές, κοινωνικές εξελίξεις και ιδεολογικές συνθήκες που διαμόρφωσαν τη φυσιογνωμία του κράτους και συνέβαλαν στη σύγχρονη μορφή του. • να κατανοήσουν πράξεις διεθνούς διπλωματίας που επηρέασαν και διαμόρφωσαν τις εξελίξεις στο ελληνικό κράτος και ταυτόχρονα να κατανοήσουν το ρόλο και τις ενέργειες σπουδαιών προσωπικοτήτων που έλαβαν μέρος στα γεγονότα.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να αποκτούν μια εποπτική εικόνα της ελληνικής ιστορίας από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή. • να επιχειρούν οι ίδιοι μέσα από μια διαλογική μορφή διδασκαλίας να εξηγήσουν και να ερμηνεύσουν "πως έγιναν τα γεγονότα", να επιχειρούν δηλαδή τη γενετική εξήγησή τους και μετά βαθύτερη διεύθυνση στην υποδομή των γεγονότων, να αναζητούν δηλ. "γιατί έγιναν τα γεγονότα". Στη συνέχεια να συγκρίνουν, να συσχετίζουν θέματα και προβλήματα και ταυτόχρονα να αναζητούν κρυμμένες σχέσεις ανάμεσα σε ιστορικά ζητήματα, ώστε να είναι σε θέση να προχωρούν κάθε φορά στην ιστορική ανάλυση των δεδομένων, καλλιεργώντας έτσι την ιστορική σκέψη.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Με αφετηρία λίγο πριν τον Αγώνα για την Ελληνική Ανεξαρτησία, μελετάται η πορεία συγκρότησης του έθνους και οργάνωσης του Ελληνικού κράτους, δίνοντας έμφαση στην προσωπικότητα και το ρόλο του Ιωάννη Καποδίστρια. Εξετάζεται η ανάπτυξη του πολιτικού βίου των Ελλήνων και αναλύονται πτυχές της αλτρωτικής πολιτικής που σχετίζονται με τη Μεγάλη Ιδέα, ενώ ταυτόχρονα εξετάζονται θέματα διπλωματίας και εξωτερικής πολιτικής τοποθετώντας το Ελληνικό κράτος στο ευρύτερο διεθνές περιβάλλον. Μελετώνται οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες του Χαρίλαου Τρικούπη και η πολιτική που εφάρμοσε. Εξετάζεται η πορεία του Ελληνικού κράτους κατά τον 20ο αιώνα με κύριους σταθμούς γεγονότα της διεθνούς και ελληνικής πολιτικής σκηνής, όπως η πολιτική του Ελ. Βενιζέλου και ο Εθνικός Διχασμός, το δικτατορικό καθεστώς της 4ης Αυγούστου και η συμμετοχή της Ελλάδας στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ αναλύονται επίσης η περίοδος της κατοχής και οι πολιτικές και κοινωνικές προεκτάσεις του ελληνικού Εμφυλίου Πολέμου. Τέλος, μελετάται η περίοδος της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών, η Μεταπολίτευση και η εδραίωση της Δημοκρατίας. Παράλληλα, εξετάζονται θέματα οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας κατά τη διάρκεια του 19ου και 20ου αιώνα, ενώ μελετώνται και ζητήματα εκπαίδευσης προκειμένου να προβληθούν οι παράγοντες που συνετέλεσαν στην διαμόρφωση και εξέλιξη της νεοελληνικής κοινωνίας.</p>
Συνιστώμενη	1) Βερέμης Θ., Κολιόπουλος Γ., <i>Ελλάς, Η σύγχρονη συνέχεια από το 1821 μέχρι σήμερα</i> , εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2006.

βιβλιογραφία για μελέτη	2) Clogg, R., <i>Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2013</i> , 3η έκδοση, εκδόσεις Κάτοπτρο, Αθήνα 2015. 3) Gallant, Th., <i>Νεότερη Ελλάδα, Από τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας μέχρι τις μέρες μας</i> , εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2017. 4) Δερτιλής, Γ. Β., <i>Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920</i> , τ. Α', Β', 4 ^η έκδοση, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 2006. 5) Παπαγεωργίου Στεφ., <i>Από το Γένος στο Έθνος. Η θεμελίωση του ελληνικού κράτους, 1821-1862</i> , εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2004.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Μέσα από κλίμα διαλεκτικής επικοινωνίας που διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια των παραδόσεων, οι φοιτητές οδηγούνται σε προβληματισμό, συμμετοχή και επικοινωνιακό διάλογο, ώστε να αναπτυχθεί η κριτική ιστορική τους σκέψη, να αποκτήσουν οι ίδιοι τη δυνατότητα να επεξεργάζονται και να αναλύουν ιστορικά γεγονότα, με στόχο την αποφυγή στερείρας απομνημόνευσης και την εξαγωγή συμπερασμάτων. Γίνεται χρήση εποπτικών μέσων, όπως χαρτών, φωτογραφικού υλικού, πρωτότυπων ιστορικών πηγών και βιβλιογραφίας για την τεκμηρίωση.
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση

2ο Έτος / 3ο Εξάμηνο

Τίτλος του μαθήματος	Αρχαία ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα Ι [Θέματα πλατωνικής φιλοσοφίας]
Κωδικός μαθήματος	PHS 5003
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	2^ο έτους
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χάρης Ταμπάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές καλούνται αφενός να γνωρίσουν ένα ιδιαίτερο είδος έκφρασης της αρχαιοελληνικής φιλοσοφικής γραμματείας, να εξοικειωθούν με τα θέματα που αναπτύσσονται και να προβληματιστούν πάνω στη χρήση του μύθου στο πλαίσιο της πλατωνικής φιλοσοφίας. Αφετέρου επιδιώκεται η περαιτέρω γλωσσική κατάρτιση των φοιτητών στην αρχαία ελληνική γλώσσα, μέσα από την επεξεργασία του λεξιλογίου και την ανάλυση της σύνταξης σε επίπεδο σύνδεσης προτάσεων, ώστε να ευνοείται η ολιστική προσέγγιση του κειμένου. Τελικό ζητούμενο είναι να εκτιμήσουν οι φοιτητές τη ζωντάνια του ύφους αλλά και τον πλούτο των νοημάτων που ο φιλόσοφος περικλείει μέσα σ' αυτές τις αφηγήσεις, οι οποίες αποτέλεσαν σημεία αναφοράς για τη μετέπειτα φιλοσοφική σκέψη.
Δεξιότητες	Γλωσσική κατάρτιση στον αρχαίο ελληνικό λόγο και την ορολογία του.
Προαπαιτήσεις	Βασική εξοικείωση με την αρχαία ελληνική γλώσσα.

<p>Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος</p>	<p>Το συγκεκριμένο μάθημα οργανώνεται με άξονα μία επιλογή από χαρακτηριστικά θέματα, κυρίως μυθικές αφηγήσεις που αναπτύσσονται στους πλατωνικούς διαλόγους. Οι θεματικές επιλογές καλύπτουν όλη την περίοδο της συγγραφικής δραστηριότητας του Πλάτωνα και αναδεικνύουν χαρακτηριστικές τοποθετήσεις του σε επιμέρους ζητήματα, όπως είναι η πνευματική δραστηριότητα στην πόλη και το ζήτημα της γνώσης, η μέθοδος του Σωκράτη, η διδασκαλία των Σοφιστών, η θεωρία της ανάμνησης κλπ.</p> <p>Ιδιαίτερο βάρος δόθηκε στην παράθεση επιλεγμένων πλατωνικών «μύθων», θεωρώντας ότι εκεί αναδεικνύεται ιδιαίτερα η λογοτεχνική ικανότητα του φιλοσόφου. Βασικό μας κριτήριο ήταν να μπορέσουν οι φοιτητές να αποκτήσουν μία καλή γνώση από τη λογοτεχνική ζωντάνια αλλά και τη διανοητική ρώμη του πλατωνικού λόγου, εξασκούμενοι παράλληλα στην εκμάθηση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.</p>
<p>Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη</p>	<p>Αρχαίο κείμενο & μεταφράσεις Στους φοιτητές θα χορηγούνται φωτοτυπημένα φυλλάδια με το προς μελέτη κείμενο, συνοδευόμενο από διδακτικές ενότητες γλωσσικής θεωρίας.</p> <p>Για περαιτέρω μελέτη αναφορικά με τους πλατωνικούς μύθους συνιστώνται τα εξής έργα:</p> <p>Brisson, Luc [1982] <i>Platon, les mots et les mythes</i>. [<i>Ο Πλάτων, οι λέξεις και οι μύθοι</i>. Πώς και γιατί ο Πλάτων κατονόμασε το μύθο;] Παρίσι (Paris): Éditions François Maspéro / συλλ. textes à l'appui. Deuxième édition révisée et mise à jour. Παρίσι (Paris): Éditions de la Découverte (1994). Ελληνική μετάφραση Στέφανου Οικονόμου. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο (2003, σελίδες 182 + 30 Παραρτήματα + 35 βιβλιογραφία, ευρετήρια· σε 23,5 εκ.).</p> <p>Taylor, Alfred Edward (1869-1945) [1927] <i>Plato. The man and his work</i> [= <i>Πλάτων. Ο άνθρωπος και το έργο του</i>]. Λονδίνο (London): Methuen & Co Ltd (1948, xii + 562; in 8°). Ελληνική μετάφραση του Ιορδάνη Αρζόγλου από την έκδοση του 1978. Αθήνα: Εκδόσεις Μ.Ι.Ε.Τ. (1990, σελίδες 696 + 5 ευρετήριο· σε 25,5 εκ.).</p> <p>Vernant, Jean-Pierre (1914-2007) [1985] <i>Mythe et pensée en Grèce ancienne</i> [= <i>Μύθος και σκέψη στην αρχαία Ελλάδα</i>]. Παρίσι (Paris): Éditions La Découverte. Ελληνική μετάφραση Στέλλας Γεωργούδη. Αθήνα: Εκδόσεις «Δαίδαλος» – Ι. Ζαχαρόπουλος Α.Ε. / Σύγχρονη αρχαιολογική βιβλιοθήκη (1989).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Δομές του μύθου – Μυθικές πλευρές του χρόνου – Η οργάνωση του χώρου</i> (σελ. 328). 2. <i>Η εργασία και η τεχνική σκέψη – Από την κατηγορία του «διπλού» στην εικόνα – Το πρόσωπο στη θρησκεία – Από τον μύθο στον λόγο</i> (σελ. 202 + 12 βιβλιογραφία + 25 ευρετήριο).
<p>Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι</p>	<p>Βασικός τρόπος διδασκαλίας είναι η ανάγνωση, η διερεύνηση, ο σχολιασμός και η γλωσσική ανάλυση του κειμένου μέσα από τον διάλογο, δηλαδή η παλιά μέθοδος της φιλοσοφίας.</p> <p>Προβλέπεται η παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα (κείμενα και μεταφράσεις, γλωσσικά και ερμηνευτικά σχόλια ανά ενότητα, στοιχεία γλωσσικής θεωρίας).</p> <p>Θα αξιοποιηθεί επίσης το διαδίκτυο για παροχή πρόσθετων κατευθύνσεων και συνεργασία κατά την πρόοδο του μαθήματος, μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας του διδάσκοντος (https://blogs.sch.gr/chtbakis/)</p>
<p>Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης</p>	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών θα γίνει με βάση τη συμμετοχή στη διαδικασία της μελέτης κατά το μάθημα, την παραγωγή εργασιών πάνω στο κείμενο και τον τελικό έλεγχο πάνω σε κάποιο από τα διδαγμένα κείμενα. Ο τελικός έλεγχος θα περιλαμβάνει μετάφραση δοσμένου κειμένου, ερμηνευτικές παρατηρήσεις, γλωσσικές ασκήσεις αρχαίας και νέας ελληνικής, ασκήσεις γραμματικής και συντακτικού.</p>

Τίτλος μαθήματος	Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II
Κωδικός μαθήματος	5004
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	2^ο / 3^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκων	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν βασικά γλωσσικά, μεταφραστικά, ερμηνευτικά και ερευνητικά θέματα αρχαιοελληνικών κειμένων της κλασικής περιόδου.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να διερευνά μεθοδικά βασικά κείμενα της κλασικής περιόδου από το πρωτότυπο και από μετάφραση.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<u>Σκοπός</u> του επιλεγόμενου μαθήματος (όπως και της εναλλακτικής επιλογής Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα I) είναι η πληρέστερη κατάρτιση στην ερμηνευτική προσέγγιση της γλώσσας, της σύνθεσης και του περιεχομένου αρχαιοελληνικών κειμένων (στην ιωνική-αττική διάλεκτο). Για τον σκοπό αυτό, το μάθημα <u>περιέχει</u> γλωσσική και θεωρητική ανάλυση επιλεγμένων ενοτήτων από τον Θουκυδίδη και τα <i>Πολιτικά</i> του Αριστοτέλη στο πρωτότυπο και μετάφραση. Η ανάλυση επικεντρώνεται α) σε ερμηνευτικά θέματα, β) στο λεξιλόγιο, με έμφαση σε έννοιες και ιστορικά στοιχεία, γ) στα είδη και στη μορφή των προτάσεων στην αρχαία ελληνική σύνταξη (για τις οποίες υπάρχουν διεξοδικές σημειώσεις του διδάσκοντα σε ηλεκτρονική μορφή στο E-class). <u>Θεματική</u> του μαθήματος το αρχαίο δημοκρατικό πολίτευμα, ο Πελοποννησιακός πόλεμος και η επίδρασή τους στον πολιτισμό της κλασικής Ελλάδας. Οι παρατηρήσεις στις <u>εξετάσεις</u> είναι αντιστοίχως ερμηνευτικές και μία συντακτική παρατήρηση για χωρισμό προτάσεων και προσδιορισμό του είδους τους.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	α) Μελέτες: Adrados, F. R. 1999. Μτφρ. A. V. Lecumberri. 2003. <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας από τις απαρχές ως τις μέρες μας</i> . Αθήνα: Παπαδήμας. Finley, M. I. 2 ^η έκδ. 1985. Μτφρ. Θ. Βανδώρος. 1989. <i>Αρχαία και Σύγχρονη Δημοκρατία</i> . Αθήνα: Ευρύαλος/Στοχαστής. Καστοριάδης, Κ. Μτφρ. Ζ. Καστοριάδη. 2011. <i>Η ελληνική ιδιαιτερότητα, τόμος Γ'. Θουκυδίδης: η ισχύς και το δίκαιο</i> . Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική [διδ. σύγγραμμα]. Mossé, C. 1971. Μτφρ. Δ. Αγγελίδου. 1983. <i>Αθήνα. Ιστορία μιας δημοκρατίας</i> . Αθήνα: ΜΙΕΤ. β) Πρωτότυπα κείμενα, μεταφράσεις, σχόλια: Δεσποτόπουλος, Κ.Ι. κ.ά. 2004. <i>Περί της πολιτικής. Επίλεκτα κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας</i> . Αθήνα: ΜΙΕΤ [διδ. σύγγραμμα]. Κακριδής, Ι.Θ. 1966. <i>Ερμηνευτικά σχόλια στον Επιτάφιο του Θουκυδίδη</i> . Αθήνα. Λαμπρίδη, Έ. κειμ. μτφρ. σχολ. χ.χ. περί το 1962. <i>Θουκυδίδου Ιστορία</i> . 4 τόμοι. Αθήνα: Γκοβόστης. Μοσκόβης, Β., κειμ. μτφρ. 1989. <i>Αριστοτέλους Πολιτικά</i> . 2 τόμοι. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη. Rusten, J. S. 1989. <i>Thucydides. The Peloponnesian War Book II</i> . Cambridge University Press. γ) Από τον δικτυακό τόπο www.greek-language.gr του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, γνωστό ως «Πύλη για την ελληνική γλώσσα»: http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/page_020.html και http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/arxaiotita/page_029.html
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, E-class (όπου βλ. σημειώσεις αρχαιοελληνικής σύνταξης του διδάσκοντα) <u>Αρχαία ελληνική γραμματεία και γλώσσα II</u> (PHS_5004)
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

3^ο Έτος / 6^ο Εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος	Ευρωπαϊκή ιστορία
Κωδικός μαθήματος	PHS_5036
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος / εξάμηνο	3^ο / 6^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα Διδάσκοντος/ουσας	
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοήσουν τους οικονομικούς και κοινωνικούς μετασχηματισμούς στην Ευρώπη από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα έως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα, εντάσσοντας γεγονότα και πρόσωπα στο ιστορικό τους πλαίσιο. • Να κατανοήσουν τις διπλωματικές σχέσεις των ευρωπαϊκών κρατών, τις εσωτερικές πολιτικές τους ζυμώσεις, αλλά και το ρόλο των εθνών στα διαμόρφωση του γεωγραφικού και πολιτικού χάρτη της Ευρώπης • Να εξοικειωθούν με ιδεολογικά ρεύματα και θεωρίες στο ιστορικό τους πλαίσιο και να εμβαθύνουν σε έννοιες και ιδέες.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχουν μια εποπτική εικόνα της νεότερης ευρωπαϊκής ιστορίας, εντάσσοντας γεγονότα, πρόσωπα, ιδεολογίες στο ιστορικό τους πλαίσιο. • να επιχειρούν οι ίδιοι μέσα από μια διαλογική μορφή διδασκαλίας να εξηγήσουν και να ερμηνεύσουν "πως έγιναν τα γεγονότα", να επιχειρούν δηλαδή τη γενετική εξήγησή τους και αμέσως μετά να βαθύτερη διεύθυνση στην υποδομή των γεγονότων, να αναζητούν δηλαδή "γιατί έγιναν τα γεγονότα". Στη συνέχεια να συγκρίνουν, να συσχετίζουν θέματα και προβλήματα και ταυτόχρονα να αναζητούν κρυμμένες σχέσεις ανάμεσα σε ιστορικά ζητήματα, ώστε να είναι σε θέση να προχωρούν κάθε φορά στην ιστορική ανάλυση των δεδομένων καλλιεργώντας έτσι την ιστορική σκέψη.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση του Ευρωπαϊκού κόσμου από τα τέλη του 18ου αιώνα μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Μελετάται η Γαλλική Επανάσταση και η Βιομηχανική Επανάσταση, καθώς οι επαναστάσεις αυτές άλλαξαν τη μορφή του δυτικού πολιτισμού και επηρέασαν την ευρωπαϊκή οικονομική ζωή. Εξετάζεται επίσης η παρουσία του Ναπολέοντα στην Ευρώπη και αναλύονται οι θεσμικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις που επέβαλε. Μελετώνται οι πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις, τα ιδεολογικά ρεύματα και οι κοινωνικοί μετασχηματισμοί στην Ευρώπη, καθώς και όψεις των δημογραφικών εξελίξεων, όπως η αύξηση του πληθυσμού και η μετανάστευση. Επίσης, μελετώνται τα επαναστατικά και εθνικά κινήματα, οι συμφωνίες-συμμαχίες των ευρωπαϊκών κρατών και οι διεθνείς σχέσεις στον τομέα της διπλωματίας κατά τον 19ο αιώνα μέχρι και τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται ο ευρωπαϊκός ιμπεριαλισμός, η σύγκρουση των αποικιακών συμφερόντων, η ανάπτυξη του εθνικισμού και η δημιουργία εθνικών κρατών.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1) Burns, E. J., <i>Ευρωπαϊκή Ιστορία. Ο Δυτικός Πολιτισμός: Νεότεροι Χρόνοι</i>, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 2006. 2) Berstein, S. – Milza, P., <i>Ιστορία της Ευρώπης</i>, τ.1-2, εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1997. 3) Hobsbawm, E. J., <i>Η Εποχή των Επαναστάσεων 1789- 1848</i>, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2008. 4) Hobsbawm, E.J., <i>Η Εποχή των Αυτοκρατοριών 1875- 1914</i>, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2002. 5) Κολιόπουλος, Ι. Σ., <i>Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία 1789- 1945. Από τη Γαλλική Επανάσταση μέχρι το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο</i>, 8^η έκδοση, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2000. 6) Bayly, C. A., <i>Η γέννηση του Νεωτερικού κόσμου, 1780-1914</i>, μτφρ. Κ. Αντύπας, εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2013.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>Μέσα από κλίμα διαλεκτικής επικοινωνίας που διαμορφώνεται κατά τη διάρκεια των παραδόσεων, οι φοιτητές οδηγούνται σε προβληματισμό, συμμετοχή και επικοινωνιακό διάλογο, ώστε να αναπτυχθεί η κριτική ιστορική τους σκέψη και να αποκτήσουν οι ίδιοι τη δυνατότητα να επεξεργάζονται και να αναλύουν ιστορικά γεγονότα με στόχο την αποφυγή στερείρας απομνημόνευσης και την εξαγωγή συμπερασμάτων. Γίνεται χρήση εποπτικών μέσων, όπως χαρτών, φωτογραφικού υλικού, πρωτότυπων ιστορικών πηγών και βιβλιογραφίας για την τεκμηρίωση.</p>

Μέθοδοι Αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση
Τίτλος μαθήματος	Διδακτική της φιλοσοφίας
Κωδικός μαθήματος	5054
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος / εξάμηνο	3 ^ο / 6 ^ο
Μονάδες ECTS	5
Διδάσκουσα	Αντιγόνη Ντόκα
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συγκροτήσει μια εποπτική εικόνα του εκπαιδευτικού χώρου ως τόπου υποδοχής των φιλοσοφικών μαθημάτων. • να αναπτύξει έναν προβληματισμό σχετικά με την έννοια και το σκοπό του μαθήματος της φιλοσοφίας ως περιοχής του εκπαιδευτικού προγράμματος. • να εμβαθύνει σε εκπαιδευτικές θεωρήσεις και μεθόδους συμβατές με το αντικείμενο της φιλοσοφίας. • να προσεγγίσει με κριτικό τρόπο διαφορετικές φιλοσοφικές προσεγγίσεις επικαιροποιώντας σημαντικά ερωτήματα στο πλαίσιο της οργάνωσης ενός σχεδίου μαθήματος.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής-τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να οργανώνει το σύνολο της εκπαιδευτικής του παρέμβασης, συνδυάζοντας τους όρους της φιλοσοφικής σκέψης με τις ειδικές συνθήκες της εκπαιδευτικής πράξης. • να κατανοήσει και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης των φιλοσοφικών μαθημάτων στο πλαίσιο της σχολικής διδασκαλίας.
Προαπαιτήσεις	Δεν υπάρχουν
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι: α) η συγκρότηση της φιλοσοφικής και παιδαγωγικής σκέψης των φοιτητών-τριών προκειμένου να καταστούν ικανοί-ες να προσφέρουν τα φιλοσοφικά μαθήματα εντός των εκπαιδευτικών θεσμών και β) η κατανόηση των εννοιών και των νοητικών μορφών που προσδιορίζουν τον κοινό τόπο εκπαίδευσης και φιλοσοφίας. Πιο συγκεκριμένα το μάθημα εμβαθύνει στις ακόλουθες ενότητες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ο φιλοσοφικός στοχασμός στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πράξης. 2. Η πρόσβαση στη φιλοσοφία ως πολιτισμική ανάγκη και ως εκπαιδευτική παραδοχή. 3. Γενική έννοια, σκοπός και βασικές προϋποθέσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας - το σχολείο ως χώρος υποδοχής. 4. Φιλοσοφία και σχολική γνώση- η έννοια της «αναπλαισίωσης». 5. Περιοριστικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της φιλοσοφίας (μονομερής εστίαση στη μετάδοση της γνώσης – μυθοποιήσεις και ιστορικές προσεγγίσεις). 6. Σχέδια μαθημάτων – Επεξεργασία φιλοσοφικών προτάσεων στην εκπαιδευτική πράξη.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Barker, C. (2002). <i>Cultural studies. Theory and practice</i>. London: Sage Publications. Cahn, M. (2009). <i>Philosophy of Education: The Essential Texts</i>. Routledge. Ντιούι, Τ. (1999). <i>Εμπειρία και Εκπαίδευση</i>. Γλάρος. Russell, B. (2008). <i>Τα προβλήματα της φιλοσοφίας</i>: Αρσενίδης. Τζαβάρας, Γ. (2000). <i>Προβλήματα φιλοσοφίας της παιδείας</i>: Γρηγόρης.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	- Διαλέξεις - Κύκλοι συζητήσεων - Χρήση οπτικοακουστικού και εποπτικού υλικού - Κριτική διερεύνηση βασικών εννοιών και επιχειρημάτων
Μέθοδοι Αξιολόγησης	Η αξιολόγηση των φοιτητών - τριών περιλαμβάνει την τελική γραπτή εξέταση

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 3^ο και 4^ο ΕΤΟΣ / 5^ο και 7^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος του μαθήματος	Hegel
Κωδικός μαθήματος	3001
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο-4^ο / 5^ο-7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτει η χεγκελιανή πολιτική φιλοσοφία • να συνδέσει την προβληματική του Χέγκελ με τα βασικά ερωτήματα της νεότερης και της σύγχρονης πρακτικής φιλοσοφίας • να αντιμετωπίζει κριτικά διαφορετικές ερμηνείες της πρακτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί</p> <ul style="list-style-type: none"> • να μελετά τα βασικά κείμενα χεγκελιανής πολιτικής φιλοσοφίας • να κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της • να ανασυγκροτεί και να αποτιμά επιχειρήματα
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε την πολιτική φιλοσοφία του Hegel και κυρίως το έργο του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>. Θα μας απασχολήσουν τα μεθοδολογικά ζητήματα που θέτει η χεγκελιανή πολιτική θεωρία και θα μελετήσουμε τη δομή του έργου του <i>Στοιχεία Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>. Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την χεγκελιανή έννοια της ελευθερίας και τις «πραγματώσεις» της στη σφαίρα του «Αφηρημένου Δικαίου» και της «Ηθικής». Τέλος, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στο τελευταίο μέρος αυτού του έργου, όπου ο Hegel αναπτύσσει τη θεωρία του για την έλλογη πολιτεία της ελευθερίας.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Έργα του Hegel Hegel, G.W.F., <i>Η Επιστήμη της Λογικής</i>, Αθήνα, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1991. --- <i>Η Φιλοσοφία του Πνεύματος</i>, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1993. --- <i>Η Φαινομενολογία του Νου</i>, μτφ. Γ. Φαράκλας, Εστία, Αθήνα, 2007. --- <i>Βασικές Κατευθύνσεις της Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>, μτφ. Σ. Γιακουμής, Δωδώνη, Αθήνα, 2004. --- <i>Ο Λόγος στην Ιστορία</i>, μτφ. και εισ. Π. Θανασσάς, Αθήνα, 2006. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005. Περιέχει μετάφραση των παραγράφων 182-360 της Φιλοσοφίας του Δικαίου. Μελέτες Lefebvre, J.-P. Macherey, P., <i>Ο Έγελος και η Κοινωνία</i>, Εστία, Αθήνα, 1998. Lowith, K. <i>Από τον Hegel στον Nietzsche</i>, I-II, Γνώση, Αθήνα, 1986. Marcuse, H. <i>Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας</i>, Ύψιλον, Αθήνα, 1985. Ritter, J., <i>Ο Έγελος για την Γαλλική Επανάσταση</i>, Εστία, Αθήνα, 1999. Singer, P., <i>Χέγκελ</i>, Πολύτροπον, Αθήνα, 2006. Φαράκλας, Γ., "Έννοια, Επανάσταση και Πραγματικότητα", στο <i>Θέση και Αλήθεια</i>, Κριτική, Αθήνα, 1997. Ψυχοπαίδης, Κ. <i>Χέγκελ</i>, Πόλις, 2003.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά αρκετά συχνά διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Hegel (κυρίως από τη <i>Φιλοσοφία του Δικαίου</i>), e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφικές σχολές της αρχαιότητας
Κωδικός μαθήματος	5001
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο-4^ο / 5^ο-7^ο
Μονάδες ECTS	5

Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των οντολογικών, γνωσιολογικών και ηθικών ερωτημάτων που θέτει η μετα-πλατωνική, μετα-αριστοτελική και ελληνιστική φιλοσοφία • διακρίνει τις θέσεις των Πλατωνικών, των Αριστοτελικών, των Επικούρειων και των νεο-πλατωνικών φιλοσόφων • παρακολουθεί την εξέλιξη των ιδεών ανάμεσα στις 4 ανωτέρω σχολές
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά τα κλασικά κείμενα της ελληνικής φιλοσοφίας από τον 4ο αιώνα και εκείθεν • εντοπίζει θέσεις της νεότερης και σύγχρονης φιλοσοφίας που αντηχούν επιδράσεις από τις ανωτέρω σχολές
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα εξετάζει τις φιλοσοφικές θεωρίες της έσχατης Ελληνιστικής περιόδου. Η πρώτη περίοδος κατακλύζεται από την εξέλιξη της πλατωνικής Ακαδημίας και του αριστοτελικού Λυκείου. Η Ελληνιστική περίοδος χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία των λεγόμενων «δογματικών» Σχολών, δηλαδή των Επικουρείων και των Στωικών, και την κριτική που τους ασκείται από τους Σκεπτικούς, τόσο τους Πυρρωνιστές όσο και την πλατωνική Ακαδημία κατά την στροφή της προς τον Σκεπτικισμό. Τέλος, αναφορά θα γίνει και στους εκπροσώπους της νεοπλατωνικής σχολής. Το μάθημα εξετάζει την γνωσιοθεωρία, την φυσική και την μεταφυσική, καθώς και την ηθική σκέψη των ανωτέρω Σχολών.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gr. Vlastos, Πλατωνικές Μελέτες, μτφρ. Ι. Αρζόγλου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1994 2. A. A. Long, Η ελληνιστική φιλοσοφία, μτφρ. Στ. Δημόπουλου – Μ. Δραγώνα-Μονάχου, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1987 3. Ing. Düring, Ο Αριστοτέλης, τόμος Α', μτφρ. Π. Κοτζιά-Παντελή, ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1991 4. S. Rappe, Μελετώντας τον Νεοπλατωνισμό, μτφρ. Ν. Παπαδάκη – Μ. Κόφφα, Ενάλιος, Αθήνα, 2005
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή ή προφορική εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Kant: Ηθική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	PHS_5006
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ο-4ο / 5ο-7ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Γιάννης Κοζιάτσας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	- Κατανόηση των κεντρικότερων εννοιών της ηθικής φιλοσοφίας του Kant - Διάκριση των συγκλίσεων και αποκλίσεων μεταξύ των δύο υπό εξέταση έργων
Δεξιότητες	- Δυνατότητα κατανόησης των καντιανών ηθικών και πολιτικών κειμένων
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα διαρθρώνεται σε δεκατρείς συνεδρίες. Οι δύο πρώτες έχουν στόχο να εισάγουν τους φοιτητές στο ιστορικο-φιλοσοφικό πλαίσιο διαμόρφωσης της καντιανής σκέψης εν γένει, καθώς και να τους εξοικειώσουν με τις βασικές έννοιες της φιλοσοφίας του Kant με επίκεντρο την <i>Κριτική του καθαρού λόγου</i>. Οι υπόλοιπες συνεδρίες έχουν σκοπό να παρακολουθήσουν σταδιακά και κλιμακωτά τις βασικές έννοιες και τα προβλήματα της καντιανής ηθικής μέσα από την παράλληλη, κατ' αντιπροβολή συζήτηση της <i>Θεμελίωσης της μεταφυσικής των ηθών</i> και της <i>Κριτικής του πρακτικού λόγου</i>. Οι παραδόσεις θα εστιάσουν στη συζήτηση και κατανόηση κεντρικών εννοιών της καντιανής ηθικής, όπως: ελευθερία, καθήκον, φρόνηση, γνώμονας, ηθικός νόμος, κατηγορική και υποθετική προσταγή, αυτονομία, ετερονομία, ευδαιμονία, ύψιστο αγαθό κτλ. Στην ολοκλήρωση των παραδόσεων, θα εξεταστεί η σημασία και οι πολιτικές συνέπειες της θεωρίας του ηθικού πράττειν του Kant μέσα από πολιτικά κείμενά του.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<u>1. Κύρια βιβλιογραφία</u> - Kant, Ιμ. 2004. <i>Κριτική του πρακτικού λόγου</i> , μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Αθήνα:

	<p>Εστία.</p> <p>- Καντ, Ιμ. 2017. <i>Η θεμελίωση της μεταφυσικής των ηθών</i>, μτφρ. Κ. Ανδρουλιδάκης, Ηράκλειο, Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</p> <p><u>2. Επικουρική βιβλιογραφία</u></p> <p>- Guyer, P. 2013. <i>Καντ</i>, μτφρ. Γ. Μαραγκός, Αθήνα: Gutenberg.</p> <p>- Κασσίρερ, Ε. 2001. <i>Καντ. Η ζωή και το έργο του</i>, μτφρ. Στ. Γερογιωργάκης, Αθήνα: Ίνδικτος.</p> <p>- Λαβράνου, Α. 2010. <i>Γνώση και πράξη. Για τη σχέση θεωρητικού και πρακτικού λόγου στον Καντ</i>, Αθήνα: Πόλις.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	<p>- Προφορική παράδοση - Συζήτηση</p> <p>- Επικουρική χρήση φωτοτυπιών</p>
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμοσμένη ηθική
Κωδικός μαθήματος	5007
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών διαφορών μεταξύ σύγχρονης μεταηθικής και εφαρμοσμένης ηθικής • κατανοεί τις έννοιες της αυτοδέσμευσης, αυτορρύθμισης και δεοντολογίας • προσεγγίζει σύγχρονα κείμενα για την βιοηθική, την ηθική του περιβάλλοντος και την επιχειρηματική ηθική
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά προβλήματα που θέτει η ανάπτυξη της τεχνολογίας στην κοινωνική και προσωπική ηθική σφαίρα • παρακολουθεί τη σύζευξη επιχειρημάτων ηθικού, πολιτικού, και νομικού τύπου στα πλαίσια της στάθμισης αξιών κατά την επίλυση ηθικών διλημάτων
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το μάθημα στηρίζεται στην επισκόπηση των μεθοδολογικών και πρακτικών προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή ηθικών αρχών σε σύγχρονες επιστημονικές ή οικονομικές πρακτικές. Στο μεθοδολογικό μέρος του μαθήματος αναλύεται η διαφορά μεταξύ ηθικής-μεταηθικής-εφαρμοσμένης ηθικής. Έπειτα αναγόμεθα στη διάκριση μεταξύ ιδιωτικής και δημόσιας ηθικής. Τέλος πραγματευόμαστε την έννοια του ηθικού διλήματος και της στάθμισης αξιών. Στο πρακτικό μέρος του μαθήματος αναλύονται οι τάσεις και τα προβλήματα της βιοηθικής, όπως αυτά προκύπτουν από τη δυνατότητα επέμβασης στο ανθρώπινο γονιδίωμα, από τη σχέση ιατρού και ασθενούς, και από ζητήματα που αφορούν την αρχή και το τέλος της ζωής (υποβοηθούμενη αναπαραγωγή - άμβλωση - ευθανασία). Οι γνωμοδοτήσεις της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής αποτελούν τη βάση για την κατανόηση των σχετικών πρακτικών λόγου.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σ. Αλαχιώτη, <i>Βιοηθική</i>, Γ' έκδοση, Αθήνα 2011 2. Μ. Δραγώνα - Μονάχου, <i>Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία</i>, Αθήνα 1995 3. Σ. Βιρβιδάκης, <i>Η υφή της ηθικής πραγματικότητας</i>. Αθήνα 2009 4. Th. Nagel, <i>Θανάσιμα ερωτήματα</i>, Αθήνα 2007 5. O. O'Neill, <i>Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη Βιοηθική</i>, Αθήνα 2012 6. R. Dworkin, <i>Η Επικράτεια της Ζωής</i>, Αθήνα 2013
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Εργασίες / Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Βιβλίο Λ' των Μετά τα φυσικά του Αριστοτέλους
Κωδικός μαθήματος	5014
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκουσας	Μελίνα Γ. Μουζάλα

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<ul style="list-style-type: none"> • Να γίνει κατανοητή η διάκριση ανάμεσα στην πρώτη και δεύτερα φιλοσοφία • Να υπάρξει εξοικείωση με τις θεμελιώδεις αρχές της αριστοτελικής Μεταφυσικής, και ειδικότερα με τους βασικούς άξονες του τμήματος εκείνου που αποκαλείται «Θεολογία»
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Προσεκτική ανάγνωση των φιλοσοφικών κειμένων • Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Βιβλίο Λ'των <i>Μετά τα φυσικά</i> του Αριστοτέλους, αποσπάσματα από αρχαία υπομνήματα στα <i>Μετά τα φυσικά</i> και στο <i>Περί ψυχής</i>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Frede, M. and Charles, D., <i>Aristotle's Metaphysics Lambda</i> , Symposium Aristotelicum, Clarendon Press, Oxford 2000 O. Höffe, <i>Aristoteles</i> , Beksche Reihe Denker, 1999 I. Düring, <i>Αριστοτέλης, Α' τόμος</i> , MIET, Αθήνα 1991 Τ. Πεντζοπούλου-Βαλαλά, <i>Η Θεολογία του Αριστοτέλη, Αριστοτελικά</i>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Συστηματική κειμενική ανάλυση
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία του νου
Κωδικός μαθήματος	5022
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο - 4ο / 5ο - 7ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν μια λεπτομερή γνώση των κύριων προσεγγίσεων όσον αφορά τη φύση του νου και τη σχέση του με τον εγκέφαλο και το σώμα. Επιπλέον θα εξοικειωθούν με θεμελιώδη ζητήματα της φιλοσοφίας του νου όπως η αποβλεπτικότητα, η συνείδηση και η αυτο-συνειδησία.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι ικανοί: <ul style="list-style-type: none"> • να υπερασπίζονται φιλοσοφικές θέσεις σε θεμελιακά ζητήματα του μαθήματος, • να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν τις κύριες προσεγγίσεις στη φιλοσοφία του νου και να εντοπίζουν βασικές παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται οι συγκεκριμένες προσεγγίσεις και • να μελετούν κριτικά κείμενα από την περιοχή της φιλοσοφίας του νου
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε τις κυρίαρχες απόψεις στη σύγχρονη φιλοσοφία όσον αφορά τη φύση του νου και τη σχέση του με τον εγκέφαλο και το σώμα. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε το δυϊσμό, το λογικό συμπεριφορισμό, τη θεωρία ταυτότητας τύπου, τον ανώμαλο μονισμό, το λειτουργισμό, την αναπαραστασιακή-υπολογιστική θεωρία του νου και τον εξαλειπτικό υλισμό. Στη συνέχεια θα εξετάσουμε ορισμένα χαρακτηριστικά των νοητικών φαινομένων τα οποία δημιουργούν προβλήματα στην προσπάθεια φυσιοκρατικής εξήγησης του νου. Πρόκειται για την αποβλεπτικότητα, τη συνείδηση και την αυτοσυνειδησία..
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	1. Kim, J. (2005) <i>Φιλοσοφία του Νου</i> . Εκδόσεις Leader Books 2. Searle, J. (1993) <i>Νους, εγκέφαλος και Επιστήμη</i> . Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 3. Hofstadter, R.D. & Dennett, C.D. (1993) <i>Το Εγώ της Νόησης</i> . Εκδόσεις Κάτοπτρο. 4. Churchland, P. M. (1984) <i>Matter and Consciousness. A contemporary Introduction to the Philosophy of Mind</i> . MIT Press
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint. Ανάγνωση και συζήτηση σύντομων αποσπασμάτων. Χρήση eclass.
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Μεσαιωνική φιλοσοφία
Κωδικός μαθήματος	5027
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3ο - 4ο / 5ο - 7ο
Μονάδες ECTS	5

Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Α. Δημητρακόπουλος μέλος ΔΕΠ του ΠΤΔΕ
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία της ευρωπαϊκής και βυζαντινής φιλοσοφικής σκέψης από τον 5^ο ως τον 15^ο αι. • Α: ευρωπαϊκή φιλοσοφία. • Ο Αυγουστίνος και ο ψ.-Διονύσιος Αρεοπαγίτης ως η βάση του πλατωνισμού του μεσαίωνα. • Πρώιμη μεσαιωνική σκέψη: Αλκουίνος, Ιωάννης Σκώττος Eriugena, Άνσελμος Καντουαρίας, Πέτρος Αβαιλάρδος. • Σχολαστικισμός: Bonaventura, Αλβέρτος ο Μέγας, Θωμάς Ακινιάτης, Duns Scotus, Occam, Nicolaus Cusanus. • Β: Βυζαντινή φιλοσοφία. • 1. Η φιλοσοφία στον πρώτο βυζαντινό ουμανισμό (Φώτιος, Μιχαήλ Ψελλός, Ιωάννης Ιταλός, Μιχαήλ Εφέσιος, Ευστράτιος Νικαίας). • 2. Παλαιολόγεια αναγέννηση (Θεόδωρος Μετοχίτης, Νικηφόρος Γρηγοράς, Βαρλαάμ Καλαβρός, Γρηγόριος Παλαμάς, Νικόλαος Καβάσιλας, βυζαντινός θωμισμός, Γεώργιος Σχολάριος-Γεννάδιος Β', Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων).
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>1) Ε. Ζιλσόν, <i>Το ον και η ουσία</i> (μτφ. Θ. Σαμαρτζής), Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2009.</p> <p>2) W. Windelband / H. Heimssoeth, <i>Εγχειρίδιο ιστορίας της φιλοσοφίας</i>, 2^{ος} τόμος (μτφ. Ν.Μ. Σκουτερόπουλος), Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ., 2005 (361 σελ.).</p> <p>3) Κ.Ι. Λογοθέτης, <i>Η φιλοσοφία των Πατέρων και του Μέσου Αιώνα</i>, τόμ. Β', Αθήνα 1934.</p> <p>4) F. Alessio, <i>Ιστορία της μεσαιωνικής φιλοσοφίας</i> (μτφ. Α. Μεσσάρη / Ι. Καρούζος, επιμ. Σ. Φουρνάρος), Αθήνα: Π. Τραυλός, 1997 (348 σελ.)</p> <p>5) A. Kenny (επιμ.), <i>Ιστορία της Δυτικής φιλοσοφίας</i> (μτφ. Δ. Ρισσάκη), Αθήνα: Νεφέλη, 2006.</p> <p>6) Β.Ν. Τατάκης, <i>Βυζαντινή φιλοσοφία</i> (μτφ. Ε. Καλπουρτζή, επιμ. Λ.Γ. Μπενάκης), Αθήνα 1977.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση. <u>Προαιρετικό σεμινάριο</u> (όριο φοιτητών 8): Αυγουστίνου <i>De libero arbitrio</i> (<i>Περί αυτεξουσίου</i>). Διάρκεια: 5 δίωρα. Βαθμολογική αξία: 2 μονάδες σε περίπτωση επιτυχούς συμμετοχής στην εξέταση του μαθήματος.

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης
Κωδικός μαθήματος	5028
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 5^ο - 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κ. Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων γύρω από την αισθητηριακή αντίληψη και των λύσεων που έχουν προταθεί για αυτά τα προβλήματα στο πλαίσιο της αναλυτικής φιλοσοφίας • κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της συζήτησης που γίνεται στην σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία της αισθητηριακής αντίληψης
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να διακρίνει τις διάφορες θεωρίες αισθητηριακής αντίληψης
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το πρόβλημα της αισθητηριακής αντίληψης θα προσεγγιστεί μέσα από τρία, κατά ορισμένους αλληλένδετα μεταξύ τους, ερωτήματα: α) Ποια είναι τα αντικείμενα της αντίληψης; β) τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο; γ) Ποιες είναι οι κυρίαρχες προσεγγίσεις όσον αφορά το μηχανισμό της αντίληψης; Η καθημερινή, προ-φιλοσοφική εικόνα περί αισθητηριακής αντίληψης έχει αμφισβητηθεί από ορισμένους φιλοσόφους, όπως για παράδειγμα ο Locke και ο Russell, οι οποίοι υποστήριξαν ότι το άμεσο αντικείμενο της αντίληψης είναι οι ιδέες ή τα αισθητηριακά δεδομένα και όχι τα

	αντικείμενα του εξωτερικού κόσμου. Αφού παρουσιάσουμε αναλυτικά τα επιχειρήματα υπέρ της έμμεσης αντίληψης, θα εξετάσουμε την κριτική που έχει ασκηθεί από τους υποστηρικτές του άμεσου ρεαλισμού. Η ενότητα θα ολοκληρωθεί με την εξέταση των επιχειρημάτων υπέρ και κατά του άμεσου ρεαλισμού. Στη δεύτερη ενότητα θα εξετάσουμε τι είδους περιεχόμενο είναι το αντιληπτικό περιεχόμενο. Η σχετική συζήτηση περιστρέφεται γύρω από το εάν το αντιληπτικό περιεχόμενο είναι αποκλειστικά αποβλεπτικό ή περιλαμβάνει και κάποιο είδος φαινόμενου περιεχομένου, όπως είναι οι φαινόμενες ποιότητες (qualia). Μια δεύτερη συζήτηση αφορά το εάν το αποβλεπτικό περιεχόμενο της αντίληψης είναι εννοιολογικό ή μη-εννοιολογικό. Τέλος, στην τρίτη ενότητα θα εξετάσουμε ορισμένες βασικές ψυχολογικές θεωρίες όσον αφορά στο μηχανισμό της αντίληψης.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	H. Putnam, <i>To Νόημα και οι Αισθήσεις</i> , Εκκρεμές, Αθήνα, 2010 A. Noe, <i>Action in Perception</i> , The MIT Press, Cambridge 2004 (υπό μετάφραση για τις εκδόσεις Εκκρεμές) A.D. Smith, <i>The Problem of Perception</i> , Harvard University Press, Cambridge 2002
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ι: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
Κωδικός μαθήματος	PHS_5033
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	7^ο-8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Θοδωρής Δημητράκος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει το ιστορικό, επιστημονικό και φιλοσοφικό πλαίσιο που οδήγησε στην συγκρότηση του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης • Να γνωρίζει τα βασικά προβλήματα που συγκροτούν το πεδίο της φιλοσοφίας της επιστήμης, αλλά και τις κυρίαρχες απαντήσεις σε αυτά. • Να γνωρίζει τα βασικά ρεύματα που αναπτύχθηκαν στο εσωτερικό του κλάδου.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελετά φιλοσοφία της επιστήμης. • Να επιχειρηματολογεί για κάποια από τα ζητήματα της φιλοσοφίας της επιστήμης
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Το προπτυχιακό μάθημα έχει ως σκοπό να προμηθεύσει τους φοιτητές με την γνώση των βασικών φιλοσοφικών προβληματισμών που αφορούν την άσκηση της επιστημονικής δραστηριότητας. Το μάθημα χωρίζεται σε τρία μέρη: ένα εισαγωγικό, ένα ιστορικό και ένα συστηματικό μέρος.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στο πρώτο μέρος, γίνεται μια εισαγωγή στην προβληματική της φιλοσοφίας της επιστήμης καθώς και μια αναδρομή στον λόγο περί επιστήμης πριν την ωρίμανση και την αυτονόμηση της φυσικής επιστήμης από άλλες γνωσιακές δραστηριότητες, αλλά και πριν την αυτονόμηση του ίδιου του κλάδου της φιλοσοφίας της επιστήμης • Το δεύτερο και μεγαλύτερο μέρος περιλαμβάνει μια παρουσίαση της εξέλιξης των θεωρήσεων για την επιστήμη στον 20ο αιώνα, κατά την διάρκεια του οποίου, η ωρίμανση και η πολυπλοκότητα των ίδιων των επιστημονικών θεωριών έχει δώσει το έναυσμα για την ωρίμανση της φιλοσοφικής διερεύνησης της επιστήμης. Η παρουσίαση σε αυτό το μέρος έχει μια ιστορική διάσταση. • Στο τρίτο μέρος του μαθήματος, το οποίο έχει μια συστηματική διάσταση, παρουσιάζονται και αναλύονται επιμέρους ζητήματα της φιλοσοφίας της επιστήμης.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	1. Chalmers, A. (1994), <i>Τι Είναι Αυτό που το Λέμε Επιστήμη</i> , Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

	<p>2. Μπαλτάς, Α. & Στεργιόπουλος, Κ. (επιμ.) (2013), Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20ο αιώνα, Αθήνα και Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</p> <p>3. Ladyman, J. (2015), Τι Είναι Η Φιλοσοφία της Επιστήμης, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παράδοση με την χρήση διαφανειών και του πίνακα. Κλασσικού τύπου διάλεξη. Ερωτήσεις προς τους φοιτητές και συζήτηση.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εξετάσεις

Τίτλος μαθήματος	Θέματα Γνωσιοθεωρίας
Κωδικός μαθήματος	PHS_5040
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο και 4^ο έτος, εξάμηνα 5^ο και 7^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ι. Ζεϊμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εισαγωγή στις σύγχρονες θεωρίες για την ανθρώπινη ορθολογικότητα. Παρουσιάζει διαφορετικούς ορισμούς της ορθολογικότητας καθώς και απαντήσεις στο ερώτημα «Πόσο ορθολογικός είναι ο άνθρωπος;» Γνωριμία με μια σύγχρονη φιλοσοφική θεματική που είναι σημαντική για τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες γενικά.
Δεξιότητες	Ικανότητα διάκρισης λογικότητας και ορθολογικότητας. Ικανότητα διάκρισης ενδοσκοπικής και εμπειρικής μεθοδολογίας στη μελέτη της ανθρώπινης φύσης. Ικανότητα σύγκρισης σύγχρονων φιλοσοφικών υποθέσεων με υποθέσεις σε άλλες επιστήμες όπως η γνωσιακή επιστήμη.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις σύγχρονες θεωρίες για την ανθρώπινη ορθολογικότητα. Παρουσιάζει διαφορετικούς ορισμούς της ορθολογικότητας καθώς και απαντήσεις στο ερώτημα «Πόσο ορθολογικός είναι ο άνθρωπος;» Αρχικά θα μελετήσουμε μια έννοια του ανθρώπου ως ορθολογικού όντος που προκύπτει από τη σύγχρονη φιλοσοφία, έννοια που παρουσιάζεται όχι μόνο ως φιλοσοφική, αλλά και ως μη-επιστημονική έννοια που έχει ο άνθρωπος για τον εαυτό του σε καθημερινή βάση (Sellars 1956, Lewis 1972, Dennett 1971, Davidson 1970). Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί μια φιλοσοφική και επιστημονική θεωρία σύμφωνα με την οποία ο άνθρωπος, τουλάχιστον υπό την έννοια που απομονώθηκε παραπάνω, δεν είναι από τη φύση του ορθολογικό ον (Stich 1984, Goldman 1989). Θα εξηγηθούν οι σχέσεις των δύο αυτών θεωρήσεων του ανθρώπου με υποθέσεις από τη φιλοσοφία της επιστήμης (σχηματισμός θεωριών) και τη φιλοσοφία του νου (περιγραφές της σκέψης και υπόθεση της δημόδους ψυχολογίας).
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> - Ηλεκτρονικό μάθημα (eclass) - Sellars, W. 1956/2005. <i>Ο εμπειρισμός και η φιλοσοφία του νου</i>. Μτφρ. Χ. Μαρσέλλος. Αθήνα: Εστία. - Davidson, D. 1970/2002. "How is weakness of the will possible?" In D. Davidson, <i>Essays on Actions and Events</i>. Oxford University Press. - Dennett, D. 1971. "Intentional systems." <i>The Journal of Philosophy</i> 68.4: 87-106 - Gigerenzer, G. 2002. <i>Adaptive Thinking: Rationality in the Real World</i>. Oxford University Press. - Goldman, A. 2006. "Interpretation Psychologized". In Bermudez, J. <i>Philosophy of Psychology: Contemporary Readings</i>. New York: Routledge. 327-352. - Lewis, D. 1972. "Psychophysical and theoretical identifications". <i>Australasian Journal of Philosophy</i> 50.3: 249-258. - Stein, E. 1996. <i>Without Good Reason: The Rationality Debate in Philosophy and Cognitive Science</i>. Oxford University Press. - Stich, S. 1984. "Could man be an irrational animal?" <i>Synthese</i> 64.1: 115-35.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις και ηλεκτρονικό μάθημα (eclass)
Μέθοδοι αξιολόγησης/ βαθμολόγησης	Τελική εξέταση, παρουσιάσεις

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 3^ο και 4^ο ΕΤΟΣ / 6^ο και 8^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος του μαθήματος	Ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης για την ψυχή
Κωδικός μαθήματος	5013
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Στασινός Σταυριανέας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Στόχος του μαθήματος είναι με την ολοκλήρωση των διαλέξεων οι φοιτητές και φοιτήτριες</p> <p>(α) να έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση της μεθοδολογίας που έχουν κατακτήσει από το ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ για την εμβάθυνση στη συγκεκριμένη θεματική του μαθήματος,</p> <p>(β) να κατανοήσουν κριτικά τις βασικές οντολογικές απόψεις των κλασικών φιλοσόφων σχετικά με την ψυχή,</p> <p>(γ) να εντοπίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στην της αρχαία φιλοσοφία και τα σύγχρονα ρεύματα η ερμηνείες της στα πλαίσια της φιλοσοφίας του νου.</p>
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά κριτικά τα κλασικά κείμενα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. • μελετά τις σύγχρονες ερμηνείες των κλασικών φιλοσόφων της αρχαιότητας.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Θα εξετάσουμε τις απόψεις και τα επιχειρήματα του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, γύρω από τα ερωτήματα όπως: τι είδους οντότητα είναι η ψυχή; Είναι αθάνατη και ανώλεθρη ή θνητή και γιατί; Ποια είναι η σύστασή και τα μέρη της; Ποια η σχέση της με τις λειτουργίες της αναπαραγωγής, της αίσθησης, της κίνησης και της νόησης; Με βάση τι είδους μοντέλα εξηγούν ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης τις λειτουργίες αυτές; Θα εστιάσουμε στα ακόλουθα κείμενα: (1) Πλάτωνος, <i>Φαίδων</i> (2) Πλάτωνος, <i>Πολιτεία</i>, και (3) Αριστοτέλους <i>Περί Ψυχής</i>. Εξετάζοντας τις απόψεις του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη, θα αναφερθούμε συνοπτικά και σε σύγχρονες μετα-καρτεσιανές θεωρίες για το νου, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί ερμηνευτικά για την κατανόηση της φιλοσοφίας της ψυχής στους αρχαίους φιλοσόφους. Θα αναδείξουμε τα κοινά σημεία και τις διαφορές των κλασικών φιλοσόφων με τα σύγχρονα ρεύματα και προβλήματα στη φιλοσοφία του νου.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πλάτωνος, <i>Φαίδων</i>, Ευ. Παπανούτσος (εισ. μτφρ. σχόλια), Αθήνα, Εκδόσεις Ζαχαρόπουλου, χ.χ.</p> <p>Πλάτωνος, <i>Πολιτεία</i>, Ν.Μ. Σκουτερόπουλος (μτφρ.), Αθήνα, Πόλις, 2002.</p> <p>Αριστοτέλους, <i>Περί Ψυχής</i>, Β. Τατάκης (εισ. μτφρ. σχόλια), Αθήνα, Εκδόσεις Ζαχαρόπουλου, χ.χ.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση φωτοτυπιών, παρουσιάσεων powerpoint, και υποστηρικτικό υλικό μέσω της πλατφόρμας e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτή ή προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, ή εξέταση με δύο προόδους (την 8η και 13η εβδομάδα του εξαμήνου)

Τίτλος του μαθήματος	Ελευθερία και Δικαιοσύνη
Κωδικός μαθήματος	5016
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων και επιχειρημάτων που διατυπώνει η νεότερη παράδοση των φιλοσοφιών της ελευθερίας ως αυτοκαθορισμού • να συνδέει την προβληματική της παράδοσης Rousseau-Kant-Hegel με την θεωρία του Rawls και τις σύγχρονες συζητήσεις περί ελευθερίας. • να αντιμετωπίζει κριτικά ορισμένες σύγχρονες προσεγγίσεις της έννοιας της ελευθερίας.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά και να κατανοεί τα κείμενα

	<ul style="list-style-type: none"> • κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο αυτής της προβληματικής • να ανασυγκροτεί την επιχειρηματολογία των υπό εξέταση φιλοσόφων και να την αποτιμά κριτικά
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η ιδέα της ελευθερίας αποτέλεσε την βασική αξία για ένα από τα κυρίαρχα ρεύματα της νεότερης πρακτικής φιλοσοφίας, το οποίο ξεκινά από τον Rousseau, αναπτύσσεται και συστηματοποιείται από τον Kant, και τέλος μετασχηματίζεται και ολοκληρώνεται από τον Hegel. Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε αρχικά την προβληματική περί ελευθερίας και το ιδεώδες της δίκαιης κοινωνίας ως κοινωνίας ελευθερίας που επεξεργάστηκε αυτή η παράδοση, και κυρίως τα εξής θέματα: α) η ελευθερία ως αυτοκαθορισμός β) το ζήτημα της αξίας της ελευθερίας όλων γ) η ρεαλιστική δυνατότητα μιας κοινωνίας της ελευθερίας. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος, ύστερα από δύο εισαγωγικές διαλέξεις για τον Rousseau, θα εξετάσουμε την προσοχή μας στην πολιτική φιλοσοφία και στη φιλοσοφία της ιστορίας του Kant. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος θα εξετάσουμε τη θεωρία δικαιοσύνης του Rawls ως μία απόπειρα αναδιτύπωσης της προβληματικής περί δικαιοσύνης και ελευθερίας που εξετάσαμε στον Rousseau και τον Kant. Συγκεκριμένα θα εξετάσουμε ζητήματα που αφορούν τη μέθοδο δικαιολόγησης των αρχών δικαιοσύνης, το περιεχόμενο αυτών των αρχών αλλά και το ζήτημα της σταθερότητας ή της βιωσιμότητας μιας εύτακτης κοινωνίας στην οποία πραγματώνονται οι εν λόγω αρχές. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε συστηματικά την «καντιανή ερμηνεία» της θεωρίας του Rawls χρησιμοποιώντας ως κείμενο αναφοράς τις διαλέξεις του «Kantian Constructivism in Moral Theory» (1980).</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005. Berlin, I. <i>Τέσσερα Δοκίμια Περί Ελευθερίας</i>, Scripta, Αθήνα, 2001. Carter, I. <i>A Measure of Freedom</i>, O.U.P., Oxford, 1999. Carter, I., Kramer, M. H. and Steiner, H. (επ.) <i>Freedom: A Philosophical Anthology</i>, Blackwell, Oxford, 2007. Darwall, Stephen, «Is There a Kantian Foundation for Rawlsian Justice?» στο H. G. Blocker και E. H. Smith (επ.), <i>John Rawls's Theory of Justice: an Introduction</i>, Ohio University Press, Athens, 1980. Kant, I. <i>Θεμέλια της Μεταφυσικής των Ηθών</i>, Δωδώνη, Αθήνα, 1984. Kant, I. <i>Δοκίμια</i>, Δωδώνη, Αθήνα, 1971. Μιχαλάκης, Α. <i>Το Δίκαιο και το Αγαθό: Δοκίμιο για τη Θεωρία Δικαιοσύνης του John Rawls</i>, Αλεξάνδρεια, 2013. Rawls, John [1971, 1999²] <i>Θεωρία της Δικαιοσύνης</i>, Πόλις, Αθήνα, 2001. - [1993, 1996²] <i>Πολιτικός Φιλελευθερισμός</i>, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2004. - [2001] <i>Η Δίκαιη Κοινωνία</i>, Πόλις, Αθήνα, 2006. - <i>Collected Papers</i>, επιμ. S. Freeman, Harvard University Press, 1999.</p> <p>Rousseau, J.-J. <i>Πραγματεία περί της καταγωγής και των θεμελίων της ανισότητας ανάμεσα στους ανθρώπους</i>, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1992. Rousseau, J.-J. <i>Το κοινωνικό συμβόλαιο ή Αρχές πολιτικού δικαίου</i>. Πόλις, Αθ. 2005.</p>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα των φιλοσόφων που μελετούμε, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Αναλυτική μεταφυσική
Κωδικός μαθήματος	5017
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Γιάννης Ζεϊμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση δύο προχωρημένων κλασικών αναλυτικών φιλοσόφων και των μεθόδων τους (π.χ. γνωριμία με την εφαρμογή της τροπικότητας σε μεταφυσικά προβλήματα).
Δεξιότητες	Απόκτηση και χρήση σύγχρονων φιλοσοφικών εννοιών. Ικανότητα κατανόησης

	προχωρημένων κειμένων.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Θα μελετηθούν μεταφυσικές τοποθετήσεις δύο σημαντικών αναλυτικών φιλοσόφων, του Wilfrid Sellars και του Saul Kripke. Ο Sellars (1960) διέκρινε δύο περιγραφές του κόσμου, την 'επιστημονική εικόνα' και την 'πρόδηλη εικόνα'. Ενώ οι δύο περιγραφές φαίνονται έγκυρες, ωστόσο αντιφάσκουν. Στην προσπάθειά του να εξακριβώσει ποιά από τις δύο είναι αληθής, ο Sellars φθάνει σε απροσδόκητα συμπεράσματα, αμφισβητώντας συχνά τη μεταφυσική εγκυρότητα της επιστημονικής εικόνας του κόσμου. Ο Kripke (1970/1980) διατύπωσε μια σειρά από θέσεις σχετικά με την τροπικότητα των δηλώσεων ταυτότητας. Τις χρησιμοποίησε για να απορρίψει τη θεωρία ότι οι νοητικές καταστάσεις ταυτίζονται με φυσικές καταστάσεις, φθάνοντας σε συγκρίσιμα συμπεράσματα με τον Sellars όσον αφορά τη μεταφυσική του νου.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<i>Σημειώσεις για το μάθημα Αναλυτική Μεταφυσική</i> https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873 Wilfrid Sellars, 'Philosophy and the Scientific Image of Man': http://www.ditext.com/sellars/psim.html Saul Kripke, <i>Naming and Necessity</i> , Harvard University Press, 1980.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις. Μελέτη μεταφρασμένων χωρίων. Ηλεκτρονικά μαθήματα στο https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση. Δυνατότητα παρουσιάσεων από φοιτητές.

Τίτλος του μαθήματος	Γνωσιολογία και Μεταφυσική στην Ύστερη Αρχαιότητα
Κωδικός μαθήματος	5018
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χρήστος Τερέζης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Δεξιότητες	Άνεση στην παρακολούθηση διαλέξεων στην αρχαία ελληνική μεταφυσική
Προαπαιτήσεις	Γνώσεις από τα μαθήματα του Τμήματος που αναφέρονται στην αρχαία ελληνική μεταφυσική
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Στο εν λόγω μάθημα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι θεματικοί κύκλοι: <ul style="list-style-type: none"> • Η θεωρία των Ιδεών του Πλάτωνα στον νεοπλατωνικό Πρόκλο • Γενική Εισαγωγή στο έργο του νεοπλατωνικού Δαμάσκιου • Σχέσεις φιλοσοφίας με την φυσική επιστήμη στον νεοπλατωνικό Δαμάσκιο
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Gersh St., <i>From Iamblichus to Eriugena</i> , E.J. Brill, Leiden, 1978 Ανδριόπουλος Δ, <i>Αρχαία ελληνική γνωσιοθεωρία</i> . Παπαδήμας, Αθήνα 2003 SAFFREY, H.D., <i>Recherches sur néoplatonisme après Plotin</i> , J. Vrin, Paris, 1990
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	ΚΕΙΜΕΝΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ 20^{ου} ΑΙΩΝΑ
Κωδικός μαθήματος	PHS_5020
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Θοδωρής Δημητράκος
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί: <ul style="list-style-type: none"> • Να γνωρίζει την βασική επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται στο βιβλίο «Ο Νους και Ο Κόσμος» • Να γνωρίζει τις βασικές γνωσιολογικές και μεταφυσικές διαμάχες στο πλαίσιο της σύγχρονης αναλυτικής φιλοσοφίας.
Δεξιότητες	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα μπορεί:

	<ul style="list-style-type: none"> • Να μελετά το έργο του John McDowell • Να επιχειρηματολογεί περί γνωσιολογικών και μεταφυσικών ζητημάτων.
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το παρόν προπτυχιακό μάθημα επιλογής έχει ως επίκεντρο την ερμηνευτική ανάγνωση του έργου του John McDowell Ο Νους και ο Κόσμος. Διαμέσου της εν λόγω ανάγνωσης στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα μεταφυσικά και τα γνωσιολογικά προβλήματα όπως αναπτύχθηκαν στην αγγλοσαξονική (ή αναλυτική) παράδοση στην φιλοσοφία κατά την διάρκεια του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. McDowell, J. (2013), <i>Ο Νους και ο Κόσμος</i>, Θ. Σαμαρτζής μετάφραση και εισαγωγή, Α. Μπαλτάς επίμετρο, Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. 2. Δημητράκος, Θ. (2013), «Ο Τζων ΜακΝτάουελ: Ο Νους Ο Κόσμος και Η Απεραντοσύνη του Εννοιακού» κεφ. 12 στο Μπαλτάς, Α. & Στεργιόπουλος, Κ. (επιμ.) (2013), <i>Φιλοσοφία και Επιστήμες στον 20ο αιώνα</i>, Αθήνα και Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. 3. Παγωνδιώτης, Κ. (2017), Βιβλιοκρισία του: Τζων Μακντάουελ: Ο Νους και ο Κόσμος (εισαγωγή-μτφρ. Θάνος Σαμαρτζής, επίμετρο Αριστείδης Μπαλτάς· Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2013). Κριτικά 2017-01,
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παράδοση με την χρήση διαφανειών και του πίνακα. Κλασσικού τύπου διάλεξη. Ερωτήσεις προς τους φοιτητές και συζήτηση.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Γραπτές εξετάσεις ή εργασίες

Τίτλος του μαθήματος	Κοινωνική και πολιτική φιλοσοφία του Marx
Κωδικός μαθήματος	5021
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3^ο - 4^ο / 6^ο - 8^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Ανδρέας Μιχαλάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών ερωτημάτων που θέτουν ορισμένα βασικά κείμενα του Μαρξ. • κατανοεί τις βασικές έννοιες της μαρξικής θεωρίας όπως αναπτύσσονται σε ορισμένα νεανικά κείμενα του Μαρξ αλλά και βασικές έννοιες του ώριμου έργου του. • να διακρίνει τις σχέσεις μεταξύ της θεωρίας του Μαρξ και της πολιτικής φιλοσοφίας του Χέγκελ. • να αντιμετωπίζει κριτικά ορισμένες διαδεδομένες ερμηνείες του έργου του Μαρξ.
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μελετά και να κατανοεί τα κείμενα του Μαρξ. • γνωρίζει τους τεχνικούς όρους της μαρξικής προβληματικής • ανασυγκροτεί την επιχειρηματολογία του Μαρξ και να την αποτιμά κριτικά.
Προαπαιτήσεις	Καμία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση ορισμένων κεντρικών εννοιών της μαρξικής θεωρίας, οι οποίες είναι απαραίτητες για την κατανόηση του μαρξικού έργου. Θα μελετήσουμε κείμενα από όλες τις περιόδους της μαρξικής σκέψης, ξεκινώντας από το νεανικό έργο του Μαρξ και καταλήγοντας στην κριτική της πολιτικής οικονομίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σχέση της μαρξικής θεωρίας με τη φιλοσοφία του Hegel. Ειδικότερα, θα εξεταστούν οι παρακάτω θεματικές:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην πολιτική φιλοσοφία του Hegel. • Η κριτική του νεαρού Μαρξ στην αστική κοινωνία και η θεωρία της αλλοτριώσης. • Η ιδέα μιας υλιστικής αντίληψης της ιστορίας. • Όψεις της μαρξικής κριτικής της πολιτικής οικονομίας.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<p>Πηγές: Marx, K., <i>Κριτική της Εγγεληνής Φιλοσοφίας του Κράτους</i>, Παπαζήσης, Αθήνα, 1978. – <i>Οικονομικά και Φιλοσοφικά Χειρόγραφα του 1844</i>, μτφ. Μ. Γραμμένος, Γλάρος, Αθήνα, 1975. – <i>Το Εβραϊκό Ζήτημα</i>, μτφ. Κρητικός, Οδυσσέας, Αθήνα, χ.χ. – <i>Grundrisse</i>, I-III, μτφ. Δ. Διβάρης, Στοχαστής, Αθήνα, 1989-1992. – <i>Το Κεφάλαιο</i>, τομ. I, II, III, μτφ. Π. Μαυρομάτης, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα, 1978-9.</p>

	<p>– Γερμανική Ιδεολογία, Ι, ΙΙ, μτφ. Φιλίνης, Gutenberg, Αθήνα, χ.χ. Δευτερεύουσα βιβλιογραφία: Colletti, L. <i>Για το Νεαρό Μαρξ</i>, Οδυσσέας, Αθήνα, 1977. Marcuse, H., <i>Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας</i>, Ύψιλον, Αθήνα, 1985. Meszaros, I., <i>Η Θεωρία του Μαρξ για την Αλλοτρίωση</i>, Ράππας, Αθήνα, 1983. Μιχαλάκης, Α., <i>Ο Νεαρός Μαρξ</i>, Πάτρα, 2007. Rubin, I., «Η μαρξική θεωρία της αξίας», <i>Δευκαλίων</i>, (11/2), 1993.</p>
Διδακτικές/μαθησιακές μέθοδοι	Το μάθημα πραγματοποιείται κυρίως με παραδόσεις αλλά σε κάθε μάθημα διαβάζουμε και αναλύουμε χαρακτηριστικές παραγράφους από τα κείμενα του Μαρξ, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία του δικαίου
Κωδικός μαθήματος	5023
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ο - 4ο / 6ο - 8ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Μιχάλης Παρούσης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να έχει μια εποπτική εικόνα των βασικών πεδίων της Πρακτικής Φιλοσοφίας • να κατανοεί τις έννοιες της ιδιωτικής και δημόσιας αυτονομίας, της νομικής ισχύος και του εξαναγκαστού του δικαίου • να προσεγγίζει σύγχρονα κείμενα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, δικαιοσύνη, ανθρώπινα δικαιώματα
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοεί τον ορισμό του δικαίου • να γνωρίζει τη σημασία και κύριες θέσεις του Νομικού Θετικισμού • να κατανοεί τις σχέσεις Δικαίου και Ηθικής, Δικαίου και Πολιτικής, Δικαίου και Οικονομίας • να κατανοεί πώς λειτουργεί η ερμηνεία του δικαίου και πώς αρθρώνεται η νομική λογική και επιχειρηματολογία
Προαπαιτήσεις	Βασικές γνώσεις στη σύγχρονη πρακτική φιλοσοφία
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το θεμελιώδες φιλοσοφικό ερώτημα τί είναι Δικαιοσύνη και πώς αυτή εκφράζεται μέσω του θετικού δικαίου αποτελεί τη βάση του μαθήματος. Ο ορισμός του δικαίου και η ειδοποιός διαφορά του από άλλα σύνολα κανόνων, η έννοια της νομικής κανονιστικότητας σε σχέση με το εξαναγκαστό και την άσκηση βίας για την επιβολή του δικαίου και, τέλος, θεμελιώδη ζητήματα της ερμηνείας του δικαίου και της νομικής επιχειρηματολογίας, θα αποτελέσουν τα κύρια σημεία της παράδοσης.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Π. Σούρλας, <i>Εισαγωγή στην επιστήμη του δικαίου</i> 2. K. English, <i>Εισαγωγή στη νομική σκέψη</i> 3. R. Dworkin, <i>Justice for Hedgehogs</i> J. Rawls, <i>A Theory of Justice</i>
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφία της γνωσιακής επιστήμης
Κωδικός μαθήματος	5026
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών / Εξάμηνο	3ο - 4ο / 6ο - 8ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κ. Παγωνδιώτης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έχει μια εποπτική εικόνα του φιλοσοφικού υποβάθρου πάνω στο οποίο βασίζεται η Γνωσιακή Επιστήμη, των βασικών φιλοσοφικών προβλημάτων που

	<p>εγείρονται και των λύσεων που έχουν προταθεί</p> <ul style="list-style-type: none"> • κατανοεί τους βασικούς τεχνικούς όρους της συζήτησης που γίνεται στην σύγχρονη αναλυτική φιλοσοφία γύρω από το εγχείρημα της Γνωσιακής Επιστήμης
Δεξιότητες	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί να διακρίνει τις διάφορες εκδοχές της Γνωσιακής Επιστήμης με βάση το είδος νοητικών αναπαραστάσεων που υιοθετούν, να παρουσιάσει τα επιχειρήματα υπέρ και κατά αυτών των εκδοχών και να συνδέσει τη συζήτηση που γίνεται εντός της Γνωσιακής Επιστήμης με ευρύτερα φιλοσοφικά ζητήματα που συζητούνται στη φιλοσοφία του Νου</p>
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Η φιλοσοφική θεωρία στην οποία θεμελιώνεται η κλασική γνωσιακή επιστήμη είναι η Αναπαραστασιακή και Υπολογιστική Θεωρία του Νου (ΑΥΘΝ), σύμφωνα με την οποία η νόηση συνίσταται στην κατοχή και τον υπολογιστικό μετασχηματισμό νοητικών αναπαραστάσεων γλωσσικής μορφής. Κατά συνέπεια, η έννοια της νοητικής αναπαράστασης παίζει κεντρικό ρόλο στην εξήγηση των νοητικών φαινομένων μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης. Η έννοια της νοητικής αναπαράστασης, όπως χρησιμοποιείται από την ΑΥΘΝ, διαφοροποιείται σε τρία τουλάχιστον επίπεδα από την αντίστοιχη έννοια της ιδέας που συναντάμε στο Βρετανικό Εμπειρισμό:</p> <p><u>Μορφικά:</u> Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι ρητά γλωσσικής και όχι εικονιστικής ή άλλης μορφής.</p> <p><u>Γνωσιολογικά:</u> Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ δεν είναι προσβάσιμες από την οπτική του πρώτου προσώπου, δηλαδή δεν εμφανίζονται στη συνείδηση του εκάστοτε υποκειμένου που τις φέρει.</p> <p><u>Οντολογικά:</u> Η οντολογία του νου δεν διαφέρει από την οντολογία του φυσικού κόσμου. Οι νοητικές αναπαραστάσεις της ΑΥΘΝ είναι υλικές και επιδρούν αιτιακά επηρεάζοντας την ανθρώπινη συμπεριφορά.</p> <p>Το μάθημα θα ξεκινήσει με μια παρουσίαση της ΑΥΘΝ. Μεταξύ άλλων, θα εξεταστούν η υπόθεση της γλώσσας της σκέψης, η θέση ότι οι σημασιολογικές σχέσεις μπορούν να προσομοιωθούν από μια συντακτικά καθοδηγούμενη μηχανή και η θέση ότι ο νους περιλαμβάνει και ένα σύνολο αυτόνομων και εξειδικευμένων σπονδύλων (modules). Προκειμένου να κατανοηθεί καλύτερα η έννοια της νοητικής αναπαράστασης θα εξεταστούν διάφοροι τρόποι προσδιορισμού της έννοιας της εξωτερικής αναπαράστασης η οποία έχει αποτελέσει το πρότυπο για τις νοητικές αναπαραστάσεις της γνωσιακής επιστήμης. Στη συνέχεια θα εξεταστούν κριτικά διάφορες απόπειρες επέκτασης του εξηγητικού πλαισίου της ΑΥΘΝ με την υιοθέτηση νέων ειδών νοητικών αναπαραστάσεων όπως τα νοητικά είδωλα (mental images), τα νοητικά μοντέλα και οι κατανεμημένες αναπαραστάσεις. Στο τελευταίο μέρος του μαθήματος θα εξεταστούν οι διάφορες απόπειρες φυσιοκρατικής εξήγησης της αποβλεπτικότητας των νοητικών αναπαραστάσεων και θα συζητηθούν τα προβλήματα που παρουσιάζουν. Θα δείξουμε, μεταξύ άλλων, ότι η αναπαραστασιακή λειτουργία δεν μπορεί να εξηγηθεί με αναδρομή ούτε σε μια σχέση αιτιότητας αλλά ούτε και σε μια σχέση ομοιότητας μεταξύ της αναπαράστασης και του αναπαριστώμενου. Το μάθημα θα ολοκληρωθεί με την παρουσίαση ορισμένων σύγχρονων αντι-αναπαραστασιακών προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης και της φιλοσοφίας του νου για την εξήγηση των νοητικών φαινομένων.</p>
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	<ul style="list-style-type: none"> • Βοσνιάδου, Στ. (επιμ.) (2004): <i>Γνωσιακή Επιστήμη: Η νέα επιστήμη του νου</i>. Gutenberg • Παγωνιδιώτης, Κ.: <i>Σημειώσεις για το μάθημα Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης</i> • Παγωνιδιώτης, Κ., Β. Κινητή (επιμ.), <i>Η Γνωσιακή Διαπερατότητα της Αισθητηριακής Αντίληψης, Νόησις 6</i>, Αθήνα 2010. • Churchland, Paul (1995/1999): <i>Η μηχανή της Λογικής, η Θέση της Ψυχής</i>. Εκδόσεις Γκοβόστη.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις με χρήση διαφανειών, φωτοτυπιών, powerpoint, e-class
Μέθοδοι αξιολόγησης/Βαθμολόγησης	Γραπτή εξέταση

Τίτλος του μαθήματος	Ειδικά θέματα αρχαίας φιλοσοφίας II (Αριστοτέλους ΜΦ, Α')
Κωδικός μαθήματος	PHS 5056

Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	3ου-4ου έτους
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Χάρης Ταμπάκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>α) Οι φοιτητές καλούνται κατά βάση να εγκύψουν στην ιστορική αντιμετώπιση της φιλοσοφικής παράδοσης και να προβληματιστούν σχετικά με τη θεωρητική εγκυρότητα και τη χρησιμότητα ενός τέτοιου εγχειρήματος.</p> <p>β) Εξάλλου οι φοιτητές καλούνται να εντυφλήσουν σε σημαντικές φιλοσοφικές θεωρίες και στοχαστές που εμφανίστηκαν κατά την πρώτη περίοδο της αρχαίας φιλοσοφίας, μέχρι και τον Αριστοτέλη.</p> <p>γ) Επιδιώκεται με όλα αυτά η εξάσκηση στον κριτικό και επιστημονικό τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσεγγίζεται η σκέψη παλαιότερων στοχαστών.</p> <p>δ) Επιδιώκεται επίσης ο επιμελής φοιτητής να είναι σε θέση να τηρήσει μία περισσότερο στοχαστικά ενήμερη στάση, τόσο απέναντι σε παλαιότερες φιλοσοφικές θεωρήσεις όσο και απέναντι στις δικές του θεωρητικές απόπειρες.</p>
Δεξιότητες	Χειρισμός βασικών και δευτερευουσών πηγών της αρχαίας φιλοσοφίας, κριτική προσέγγιση κειμένων.
Προαπαιτήσεις	Βασικές γνώσεις ιστορίας αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας.
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	<p>Τι ακριβώς είναι η φιλοσοφία και πώς θα μπορούσαμε να την ορίσουμε; Ένας τρόπος να απαντηθεί η παραπάνω απορία είναι να στραφούμε προς το παρελθόν και να δούμε τι ακριβώς κάνουν οι ίδιοι οι φιλόσοφοι και πώς ορίζουν οι ίδιοι τη δραστηριότητά τους. Η ίδια η φιλοσοφική δραστηριότητα, εξάλλου, μας αποκαλύπτει καθώς πραγματώνεται, καθώς δηλαδή ξετυλίγεται στο πέρασμα των χρόνων.</p> <p>Η πρώτη σκόπιμη προσπάθεια συγκρότησης αυτού του παρελθόντος και επισκόπησης της πορείας των ερευνών έγινε από τον Αριστοτέλη στο βιβλίο Α΄ των <i>Μεταφυσικών</i>. Οι πολλαπλές αναφορές του Αριστοτέλη στους προγενέστερους φιλοσόφους και η διεξοδική ανάλυση των θέσεών τους μας επιτρέπουν να λέμε ότι από τον Αριστοτέλη ξεκινά η ιστορική σύλληψη της φιλοσοφίας – συχνά λέγεται ότι ο Αριστοτέλης είναι ο πρώτος ιστορικός της φιλοσοφίας.</p> <p>Η αριστοτελική σύνθεση βέβαια δεν ικανοποιεί τα κριτήρια που θέτει ένας σημερινός ιστορικός και δεν προτείνεται ως αυτοτελής ιστορική αφήγηση. Εντάσσεται στο πλαίσιο της μεταφυσικής έρευνας και της προσπάθειας του φιλοσόφου να υποστηρίξει το δικό του φιλοσοφικό επίτευγμα. Έστω και έτσι όμως αποτελεί ένα σχήμα ανάδυσης του φιλοσοφείν το οποίο ακολούθησαν εν πολλοίς όλοι οι νεότεροι ιστορικοί της φιλοσοφίας, ακόμη και οι σύγχρονοι.</p> <p>Πώς θα μπορούσαμε να θέσουμε σε θεωρητικό επίπεδο το πρόβλημα της συγκρότησης μιας ιστορίας της φιλοσοφίας, ποιες δυσκολίες συναντάμε καθ' οδόν και ποιες αδυναμίες προκύπτουν στον τρόπο με τον οποίο μεταχειριζόμαστε παλαιότερες εκφράσεις της φιλοσοφίας; Τέτοιου είδους απορίες προτίθεται να θέσει το προτεινόμενο μάθημα, λαμβάνοντας ως κατεξοχήν παράδειγμα το βιβλίο Α΄ των <i>Μεταφυσικών</i> του Αριστοτέλη.</p>

<p>Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη</p>	<p>ΚΑΛΦΑΣ, Βασίλης [2009]* Αριστοτέλης, <i>Μετὰ τὰ Φυσικά</i>, Βιβλίο Α΄. Εισαγωγή, μετάφραση και σχόλια του Βασίλη Κάλφα. Παρατίθεται και το αρχαίο κείμενο. Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις / Αρχαίοι Φιλόσοφοι (σελίδες 336 + 20 βιβλιογραφία, ευρετήρια· σε 24 εκ.).</p> <p>ΚΟΥΛΟΥΜΠΑΡΙΤΣΗΣ, Λάμπρος [1998] <i>Histoire de la philosophie ancienne et médiévale</i> [= <i>Ιστορία της αρχαίας και μεσαιωνικής φιλοσοφίας</i>]. Παρίσι: Éditions Grasset et Fasquelle. Χρησιμοποιούμε την ελληνική έκδοση σε μετάφραση της Ευγ. Γραμματικοπούλου. Αθήνα: Εξάντας Εκδοτική Α.Ε. (2008, σελίδες 769· σε 23,5 εκ.).</p> <p>ΡΟΥΣΣΟΣ, Ευάγγελος [1999] <i>Προσωκρατικοί</i>. Ιστορική εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, ερμηνευτικά σχόλια. Αθήνα: Εκδόσεις Στιγμή / Βιβλιοθήκη αρχαίων συγγραφέων (τόμοι αρ. 22-25).</p> <p>1. <i>Ιστορική εισαγωγή</i>. Αριθμός τόμου 22 (210 σελίδες· σε 22 εκ.).</p> <p>GUTHRIE, William Keith Chambers (1906-1981) [1950] <i>The greek Philosophers from Thales to Aristotle</i>. Λονδίνο (London): Methnen and Co. Ltd. Ελληνική έκδοση: <i>Οι Έλληνες Φιλόσοφοι</i>. Από τον Θαλή ως τον Αριστοτέλη. Μετάφραση-βιβλιογραφία Αντ. Η. Σακελλαρίου. Αθήνα: Εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα (1988², σελίδες 155 + 25 βιβλιογραφία επιλεγμένη από τον μεταφραστή και ευρετήριο· σε εκ.)</p> <p>KIRK, Geoffrey Stephen [1983]& RAVEN, John Earle & SCHOFIELD, Malcolm: <i>The Presocratic Philosophers: a critical history with a selection of texts</i> [= <i>Οι Προσωκρατικοί φιλόσοφοι</i>]. Μετάφραση Δημ. Κούρτοβικ. Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Ι. Ε. Τ. (1988, σελίδες 561· σε 25 εκ.). Το σημαντικό αυτό έργο εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1957 από τους G. S. Kirk και J. E. Raven, υποβλήθηκε όμως σε ευρείας έκτασης αναθεώρηση από τους συγγραφείς με τη συνεργασία του M. Schofield και επανεκδόθηκε το 1983.</p> <p>WINDELBAND, Wilhelm [1935] & HEIMSOETH, Heinz: <i>Lehrbuch der Geschichte der Philosophie</i> [= <i>Εγχειρίδιο Ιστορίας της Φιλοσοφίας</i>]. Τυβίγγη (Tübingen): J. C. B. Mohr (Paul Siebeck). Πρωτοεκδόθηκε το 1891 αλλά αναθεωρήθηκε το 1935 από τον H. Heimsöeth και έκτοτε επανεκδίδεται. Χρησιμοποιούμε την ελληνική μετάφραση της 16ης έκδοσης (1976) από τον Ν. Μ. Σκουτερόπουλο. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (1980).</p> <p>1. <i>Η φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων. Η φιλοσοφία των Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών χρόνων</i> (1986², σελίδες 342).</p> <p>ZELLER, Eduard Gottlob [1920]& NESTLE, Wilhelm: <i>Grundriss der Geschichte der griechischen Philosophie</i> [= <i>Σύνοψη της ιστορίας της ελληνικής φιλοσοφίας</i>]. Το αρχικό έργο δημοσιεύθηκε το 1883. Μετάφραση από τη 13η έκδοση Χ. Θεοδωρίδη. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της «Εστίας» (1980, σελίδες xvi + 403 + 8 ευρετήριο· σε 21 εκ.).</p>
<p>Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι</p>	<p>Το μάθημα θα ξεκινήσει από τη θεωρητική παρουσίαση αρχών και προβληματισμών που διατυπώνονται σήμερα ενόψει της ιστορικής εργασίας στο πεδίο της φιλοσοφίας, με κύριους άξονες αναφοράς την ερμηνευτική του Β. Ντιλτάι (Dilthey), η οποία προέρχεται από τον 19ο αιώνα, και του Μ. Γκερού (Guerotlt), η οποία αναπτύχθηκε στα μέσα του 20ού αιώνα.</p> <p>Θα αναπτυχθεί κατόπιν σε εξέταση της ιστορίας της ελληνικής φιλοσοφίας, με βασικό οδηγό του κείμενο του Αριστοτέλη <i>ΜΦ</i>, Α΄. Εκεί θα υπάρξει συστηματική κριτική αντιπαράθεση των αριστοτελικών προσεγγίσεων με νεότερα δεδομένα της έρευνας.</p> <p>Προβλέπονται επιπλέον:</p> <p>α) Παροχή υποστηρικτικού υλικού ανά ενότητα.</p> <p>β) Αξιοποίηση του διαδικτύου για παροχή πρόσθετων κατευθύνσεων και συνεργασία στην πρόοδο του μαθήματος μέσω της προσωπικής ιστοσελίδας του διδάσκοντος.</p>
<p>Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησής</p>	<p>Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών θα γίνει με βάση τη συμμετοχή τους στη διαδικασία της μελέτης, την παραγωγή εργασιών και τον τελικό έλεγχο πάνω σε απόσπασμα του διαγμένου κειμένου. Οι φοιτητές θα κληθούν να συνθέσουν μία εργασία φιλοσοφικής κριτικής πάνω σε κάποιο από τα ζητήματα ή τις θεωρίες που θα αναπτυχθούν.</p>

Τίτλος σεμιναρίου	Διερεύνηση αρχαίων ποιητικών θεωριών και ποιητικών κειμένων
Κωδικός μαθήματος	5051
Τύπος μαθήματος	Σεμινάριο επιλογής
Έτος σπουδών/ εξάμηνο	3 ^ο -4 ^ο / 6 ^ο -8 ^ο
Μονάδες ECTS	5
Όνομα διδάσκοντος	Κώστας Βαλάκας
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με το τέλος του σεμιναρίου οι φοιτητές θα γνωρίζουν βασικά θέματα αρχαιοελληνικών ποιητικών θεωριών και ποιητικών κειμένων της αρχαϊκής και της κλασικής εποχής.
Δεξιότητες	Με το τέλος του σεμιναρίου οι φοιτητές θα μπορούν να έχουν μία μέθοδο ανάλυσης αρχαιοελληνικών ποιητικών θεωριών και ποιητικών κειμένων της αρχαϊκής και της κλασικής εποχής στο πρωτότυπο ή από μετάφραση.
Προαπαιτήσεις	Βλ. κανονισμό στον Οδηγό σπουδών (σ. 12)
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Σκοπός του σεμιναρίου επιλογής είναι η ερμηνευτική προσέγγιση αρχαιοελληνικών ποιητικών θεωριών και ποιητικών κειμένων της αρχαϊκής και της κλασικής εποχής. Τα κείμενα που συζητούνται από το πρωτότυπο και από μετάφραση, αναφέρονται στη θεματική, στη μορφολογία, στην έμπνευση, στο κύρος και στην επιρροή ποιητικών ή θεατρικών παραστάσεων και άλλων τεχνών.
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Beardsley, M. C. 1975. Μτφρ. Δ. Κούρτοβικ και Π. Χριστοδουλίδης. 1989. <i>Ιστορία των αισθητικών θεωριών. Από την κλασική αρχαιότητα μέχρι σήμερα</i> . Αθήνα: Νεφέλη. Fuhmann, M. 2003. Μτφρ. Μ. Καίσαρ. 2008, ανατ. 2010. <i>Αρχαία λογοτεχνική θεωρία ... με παράρτημα αρχαίων κειμένων</i> . Αθήνα: Παπαδήμα [διδ. σύγγραμμα] . Kannicht, R. 1980. Μτφρ. Δ.Ι. Ιακώβ. 1988. <i>Η παλαιά διαμάχη ποίησης και φιλοσοφίας</i> . Αθήνα: Λωτός. Kennedy, G. A. επιμ. 1989. Μτφρ. Φ. Φιλίππου. 2008. <i>Αρχαία ελληνική και ρωμαϊκή κριτική</i> . Θεσσαλονίκη: Ινστ. Νεοελληνικών Σπουδών [διδ. σύγγραμμα] . Russell, D. A. και M. Winterbottom, αγγλ. μτφρ. σχολ. 1972. <i>Ancient Literary Criticism. The Principal Texts in New Translations</i> . Oxford University Press. Snell, B. 4 ^η έκδ. 1957. Μτφρ. Δ.Ι. Ιακώβ. 1981. <i>Η ανακάλυψη του πνεύματος. Ελληνικές ρίζες της ευρωπαϊκής σκέψης</i> . Αθήνα.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Σεμινάριο με συζήτηση ερμηνευτικών και ερευνητικών ζητημάτων βάσει ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας
Μέθοδοι αξιολόγησης	Επίδοση στη συζήτηση, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 7

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS

ERASMUS UNDERGRADUATE COURSES 2018-2019

The following courses are offered by Faculty members of the Patras University Department of Philosophy in the framework of Erasmus-plus Programme for the academic year 2018-2019 (each course corresponds to 5 ECTS). The Department coordinator is Assistant Prof. M. G. Mouzala. Course descriptions are available below: most of the translations in English were edited by Associate Prof. J. Zeimbekis. Cf. Dept. Website <https://www.philosophy.upatras.gr>

Winter Semester

- Cod. PHS_..... **Phenomenological Texts**, Professor P. Kontos (English)
- Cod. PHS_2001 **Aristotle (Philosophy of Nature: Principles and Causes)**, Ass. Professor M.G. Mouzala (English)
- Cod. PHS_5001 **Philosophical Schools in Antiquity**, Ass. Professor E. Perdikouri (English or French)
- Cod. PHS_5007 **Applied Ethics**, Assoc. Professor M. Paroussis (English)
- Cod. PHS_5028 **Philosophy of Perception**, Ass. Professor C. Pagondiotis (English)
- Cod. PHS_..... **Plato (Knowledge and Self-knowledge in Plato's *Sophist*)**, Ass. Professor M.G. Mouzala (English)

Spring Semester

- Cod. PHS_2004 **Kant**
- Cod. PHS_3001 **Hegel**, Ass. Professor A. Michalakis (English)
- Cod. PHS_4002 **Ancient Greek Literature (*Oedipus tyrannus* of Sophocles)**, Assoc. Professor K. Valakas (English or Greek)
- Cod. PHS_5001 **Philosophical Schools in Antiquity**, Ass. Professor E. Perdikouri (English or French)
- Cod. PHS_5017 **Analytic Metaphysics**, Assoc. Professor J. Zeimbekis (English)
- Cod. PHS_..... **Philosophy of the Emotions**, Ass. Professor S. Stavrianeas (English)

W I N T E R - S E M E S T E R C O U R S E D E S C R I P T I O N S

Course title	Aristotle
Code No.	2001
Course language	English
Semester	Winter 2018
ECTS	5
Instructors	Melina G. Mouzala
Objectives	<ul style="list-style-type: none"> • Knowledge of the most fundamental concepts of the Aristotelian philosophy in the fields of Ontology, Metaphysics, Epistemology, Logic and Philosophy of Nature • Knowledge of the basic technical terminology used within the above fields • Connection of the Aristotelian theses with the philosophical background that preceded Aristotle
Skills	<p>Upon successful completion of the course the student will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • study the main Aristotelian treatises, having knowledge of the fundamental concepts of Aristotelian philosophy • recognize the Aristotelian terminology • evaluate the Aristotelian arguments and recognize the Aristotelian theses that differ from the philosophical tradition until then
Prerequisites	Basic knowledge of the pre-Aristotelian philosophy
Course description	The course will focus on the Categories, the theory of speech and assertoric statement, the theory of scientific knowledge, the theory of demonstration and syllogism, on the special subject of the First Philosophy or Wisdom (Sophia), on the meaning of Nature, on the principles of natural beings and on the theory of four causes.
Course readings	<p><u>Primary sources</u> <i>Categories</i> (1-5), <i>De Interpretatione</i> (1-6), <i>Topica</i> (A1, A5), <i>Posterior Analytics</i> (A1, A2), <i>Metaphysics</i> (A1, Z1-Z3), <i>Nicomachean Ethics</i> (Z3), <i>Physics</i> (B1, B3)</p> <p><u>Secondary Bibliography</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W. D. Ross, <i>Αριστοτέλης</i>, μετφ. Μ. Μητσού, ΜΙΕΤ, 1991 • I. Düring, <i>Αριστοτέλης</i>, ΜΙΕΤ, Α' τόμος, μετφ. Π. Κοτζιά-Παντελή, Β' τόμος, μετφ. Α. Γεωργίου-Κατσιβέλα 1991/1994 • Π.Κοτζιά-Παντελή, <i>Ο «σκοπός» των Κατηγοριών του Αριστοτέλη, Συμβολή στην Ιστορία των Αριστοτελικών Σπουδών ως τον 6ο αι.</i>, Διδ. Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1992 • J.M. Jemb, <i>Αριστοτέλης</i>, Μετφ. Α. Βερυκοκάκη-Αρτέμη, Νέα Σύνορα-Α.Α.Λιβάνη • Αριστοτέλους, <i>Κατηγορίες & Περί Ερμηνείας</i>, μτφρ.: Π. Καλλιγιάς, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2012. • Μελίνα Γ. Μουζάλα, <i>Ζητήματα Γνωσιολογίας, Οντολογίας και Μεταφυσικής στην Φιλοσοφία του Αριστοτέλους, Υπό το φως αρχαίων και βυζαντινών υπομνημάτων</i>, Gutenberg 2013
Teaching and learning methods	Close reading and analysis of the Aristotelian texts by reading ancient commentaries

Course Title	Applied ethics
Code No	5007
Course language	English
Semester	Winter 2018
ECTS	5
Instructor	M. Paroussis
Objectives	Upon completion of this course the student will be able to: <ul style="list-style-type: none"> • have an overview of the main differences between modern metaethics and applied ethics; • understand the concepts of self-binding, self-regulation and deontology • study modern texts on bioethics, environmental ethics and business ethics
Skills	Upon completion of this course the student will be able to: <ul style="list-style-type: none"> • examine problems raised by the development of technology in the social and personal moral sphere; • monitor the interception of moral, political and legal arguments in the course of weighting values in order to resolve ethical dilemmas.
Prerequisites	None
Course Description	The course is based on the review of methodological and practical problems encountered in applying ethical principles in modern scientific or economic practices. In the methodological part of the course we shall analyze the difference between ethics, metaethics, and applied ethics. We shall then develop the distinction between private and public morality. Finally we shall discuss the notion of moral dilemma and the weighting of values. The practical part of the course analyzes trends and problems of bioethics, such as those arising from the possibility of intervention in the human genome, the relationship between doctor and patient, and issues concerning the beginning and end of life (assisted reproduction, abortion, euthanasia). The opinions of the National Bioethics Committee form the basis for understanding the epistemic structure of argumentation as presented by institutions concerned with Applied Ethics.
Course Readings	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σ. Αλαχιώτης, Βιοηθική, Γ' έκδοση, Αθήνα 2011 2. Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Σύγχρονη Ηθική Φιλοσοφία, Αθήνα 1995 3. Σ. Βιρβιδάκης, Η υφή της ηθική πραγματικότητας. Αθήνα 2009 4. Th. Nagel, Θανάσιμα ερωτήματα, Αθήνα 2007 5. Ο. O'Neill, Αυτονομία και εμπιστοσύνη στη Βιοηθική, Αθήνα 2012 6. R. Dworkin, Η Επικράτεια της Ζωής, Αθήνα 2013

Course Title	Philosophy of Perception
Code No	5028
Course language	English
Semester	Winter 2018
ECTS	5
Instructor	Costas Pagondiotis
Course description	<p>H. Putnam, <i>Το Νόημα και οι Αισθήσεις</i>, Εκκρεμές, Αθήνα, 2010</p> <p>A. Noe, <i>Action in Perception</i>, The MIT Press, Cambridge 2004 (υπό μετάφραση για τις εκδόσεις Εκκρεμές)</p> <p>A.D. Smith, <i>The Problem of Perception</i>, Harvard University Press, Cambridge 2002</p>

S P R I N G - S E M E S T E R C O U R S E D E S C R I P T I O N S

Course title	Kant
Code No	2004
Course language	
Semester	Spring 2019
ECTS	5
Instructor	
Objectives	<p>In this course, students acquire overall acquaintance with Kant's theory concerning the "Copernican revolution", the pure forms of intuition, the forms of judgement and the production of the a priori categories of thought, some of the antinomies of pure reason, and Kantian philosophical methodology.</p> <p>The course also offers an overview of the sphere of pure reason, the sphere of practical reason, and Kant's attempt to bridge these two areas in his Third Critique.</p>
Skills	<p>Upon completing the course students will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • distinguish between analytic, synthetic and <i>a priori</i> synthetic propositions • distinguish between determining judgements and regulatory ideas • recognize the function of transcendental concepts
Prerequisites	Epistemology and Metaphysics: Modern Period I
Course description	In this course we will study the Introduction, Transcendental Aesthetic and Transcendental Analytic of the Critique of Pure Reason as well as the third antinomy of the Transcendental Dialectic. We will also study some excerpts from the Aesthetics of the Critique of the power of Judgement concerning the relation between imagination and understanding.
Course readings	Ernst Cassirer, <i>Kant's life and thought</i> , Yale University, 1981 Gilles Deleuze, <i>La philosophie critique de Kant</i> , Puf, 1963
Teaching & learning methods	Lectures

Course title	Hegel
Code No	3001
Course language	English
Semester	Spring 2019
ECTS	5
Instructor	Andreas Michalakis
Objectives	<p>On completing this course, students should be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the main issues of Hegel's practical philosophy • comprehend the connection between Hegel's practical philosophy and the tradition of modern moral and political philosophy as well as its contemporary relevance • critically evaluate different and conflicting interpretations of Hegel's practical philosophy
Skills	<p>Having completed this course, students will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • study the main texts of Hegel's practical philosophy • understand the technical terms of Hegel's philosophy • reconstruct and evaluate arguments
Prerequisites	None
Course description	The course focuses on Hegel's mature social and political philosophy. The text to be studied is Hegel's <i>Elements of the Philosophy of Right</i> . We will examine some of the methodological issues raised by this text and study the structure of Hegel's argument. Then we will focus on the last part of the <i>Elements of the Philosophy of Right</i> where Hegel presents his theory about the rationality of modern society.

Course readings	<p>Works by Hegel Hegel, G.W.F., <i>Η Επιστήμη της Λογικής</i>, Αθήνα, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1991. ---<i>Η Φιλοσοφία του Πνεύματος</i>, μτφ. και εισ. Γ. Τζαβάρας, Δωδώνη, Αθήνα, 1993. ---<i>Η Φαινομενολογία του Νου</i>, μτφ. Γ. Φαράκλας, Εστία, Αθήνα, 2007. ---<i>Βασικές Κατευθύνσεις της Φιλοσοφίας του Δικαίου</i>, μτφ. Σ. Γιακουμής, Δωδώνη, Αθήνα, 2004. ---<i>Ο Λόγος στην Ιστορία</i>, μτφ. και εισ. Π. Θανασσάς, Αθήνα, 2006. Αγγελίδης, Ε. και Α. Γκιούρας, <i>Θεωρίες του Κράτους και της Πολιτικής (Hobbes, Locke, Rousseau, Kant, Hegel)</i>, Σαββάλας, Αθήνα, 2005. Περιέχει μετάφραση των παραγράφων 182-360 της <i>Φιλοσοφίας του Δικαίου</i> (δηλ. το μεγαλύτερο τμήμα του 3^{ου} μέρους: <i>Sittlichkeit</i>).</p> <p>Studies on Hegel Lefebvre, J.-P. Macherey, P., <i>Ο Έγγελος και η Κοινωνία</i>, Εστία, Αθήνα, 1998. Loewith, K. <i>Από τον Hegel στον Nietzsche</i>, I-II, Γνώση, Αθήνα 1986. Marcuse, H. <i>Λόγος και Επανάσταση: Ο Χέγκελ και η Γένεση της Κοινωνικής Θεωρίας</i>, Ύψιλον, Αθήνα, 1985. Ritter, J., <i>Ο Έγγελος για την Γαλλική Επανάσταση</i>, Εστία, Αθήνα 1999. Singer, P., <i>Χέγκελ</i>, Πολύτροπον, Αθήνα, 2006. Φαράκλας, Γ., "Έννοια, Επανάσταση και Πραγματικότητα", στο <i>Θέση και Αλήθεια</i>, Κριτική, Αθήνα, 1997. Ψυχοπαίδης, Κ. <i>Χέγκελ</i>, Πόλις, 2003.</p>
Teaching & learning methods	Passages from Hegel's Philosophy of Right Supplementary material available through e-class

Course title	Ancient Greek Literature
Code No	4002
Course language	English or Greek
Semester	Spring 2019
ECTS	5
Instructor	Kostas Valakas
Objectives	By the end of the course students should know: how to deal with questions concerning the mythical plot, dramatic structure and theatrical performance of Athenian tragedy; main contemporary interpretative approaches to Sophocles
Skills	Students will be able to: work on ancient Greek tragedies in translation; attend performances of tragedy as spectators with awareness
Prerequisites	None
Course description	The course <u>aims</u> to enhance the students' skills in the interpretative investigation and teaching of ancient Greek literary texts. The <u>content</u> of the course concerns scenes from <i>Oedipus tyrannus</i> (ca. 425 BC) in translation. Taking into account stylistic, ironical and theatrical techniques, the analysis of the play centres on structure, on the themes of gods, family and city-state, time and self-consciousness, on the dynamic picture of man – and the world – as a unity of opposites, as well as on the symbolic rendering of psychological depth of central heroic personages interacting with the collective character of the chorus.
Suggested reading	a) Studies: Easterling, P. E., ed. 1997. <i>The Cambridge Companion to Greek Tragedy</i> . Cambridge University Press. Μτφρ. Α. Ρόζη και Κ. Βαλάκας. 2007. <i>Οδηγός για την αρχαία ελληνική τραγωδία</i> . Ηράκλειο: ΠΕΚ. Macintosh, Fiona. 2009. <i>Sophocles. Oedipus Tyrannus</i> [Plays in Production]. Cambridge University Press. Segal, C. P. 1981. <i>Tragedy and Civilization. An Interpretation of Sophocles</i> . Cambridge, Mass. and London: Harvard University Press. Segal, C. P. 2 nd ed. 2000. <i>Oedipus Tyrannus. Tragic Heroism and the Limits</i>

	<p><i>of Knowledge</i>. New York and Don Mills, Ontario.</p> <p>Taplin, O. 1978. <i>Greek Tragedy in Action</i>. London: Methuen.</p> <p>Vernant, J.-P. et P. Vidal-Naquet. 1972-1986. <i>Mythe et tragédie en Grèce ancienne</i>. 2 vols. Paris.</p> <p>b) Original text, translations, commentaries:</p> <p>Davreu, Robert et Wajdi Mouawad. 2011. <i>Traduire Sophocle</i>. Arles: Actes Sud.</p> <p>Dawe, R. D., ed. comm. 2nd ed. 2006. <i>Sophocles. Oedipus Rex</i> [Cambridge Greek and Latin Classics]. Cambridge University Press.</p> <p>Grene, David, transl. 3rd ed. 2013. <i>Sophocles. Oedipus the King</i>, in David Grene and Richmond Lattimore, transl. <i>The Complete Greek Tragedies</i>, ed. by Mark Griffith and Glenn W. Most. University of Chicago Press.</p> <p>Βολανάκης, Μ. 2014 [1982]. <i>Σοφοκλή Οιδίπους</i>. Αθήνα: Bibliothèque.</p>
Teaching & learning methods	See E-class on the related spring-semester undergraduate Greek course

Course title	Analytic Metaphysics
Code No	5017
Course language	English
Semester	Spring 2019
ECTS	5
Instructor	John Zeimbekis
Objectives	Knowledge of two advanced classic analytic philosophers and their methodology (eg acquaintance with application of modal arguments to metaphysical problems).
Skills	Acquisition of contemporary philosophical concepts. Ability to understand advanced texts.
Prerequisites	None
Course description	Study of metaphysical positions in two major analytic philosophers, Wilfrid Sellars and Saul Kripke. Sellars (1960) distinguished two descriptions of the world, the 'scientific image' and the 'manifest image'. While both descriptions seem true, they contradict one another. In his attempt to decide which one should be rejected, Sellars reaches unexpected results and questions the metaphysical validity of the scientific image of man. Kripke (1970/1980) formulates a number of theses on the modality of identity statements and uses them to reject the claim that mental states are identical to physiological states, reaching conclusions comparable to Sellars's in the metaphysics of mind.
Course readings	<i>E-class for the course Analytic Metaphysics</i> https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873 Wilfrid Sellars, 'Philosophy and the Scientific Image of Man': http://www.ditext.com/sellars/psim.html Saul Kripke, <i>Naming and Necessity</i> , Harvard University Press, 1980.
Teaching & learning methods	Lectures. Study of translated passages. E-class at https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1873

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 8

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΜΣ)

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας λειτουργεί πρόγραμμα **Α' και Β' Κύκλου** μεταπτυχιακών σπουδών για την απονομή αντίστοιχα του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και του Διδακτορικού Τίτλου.

Το ΠΜΣ Α' Κύκλου στην «**Θεωρητική και Πρακτική Φιλοσοφία**» έχει διετή διάρκεια και Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε δύο κατευθύνσεις: α) Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική και β) Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία. Οι φοιτητές παρακολουθούν κατά το πρώτο έτος σπουδών ένα κοινό πρόγραμμα μαθημάτων, πριν επιλέξουν κατεύθυνση. Το δεύτερο έτος παρακολουθούν αποκλειστικά μαθήματα ειδίκευσης. Οι σπουδές ολοκληρώνονται με την συγγραφή και παρουσίαση διπλωματικής εργασία στην κατεύθυνση ειδίκευσής τους.

Το πρόγραμμα προσανατολίζεται και στις δύο κατευθύνσεις προς τη σύγχρονη φιλοσοφία (αναλυτικής και ηπειρωτικής παράδοσης), τη φιλοσοφία 18^{ου}-19^{ου} αιώνα καθώς και την αρχαία ελληνική φιλοσοφία. Απευθύνεται α) σε πτυχιούχους φιλοσοφίας που επιθυμούν να εμβαθύνουν ερευνητικά και να εξειδικεύσουν την φιλοσοφική τους κατάρτιση, β) σε πτυχιούχους άλλων ακαδημαϊκών κατευθύνσεων με ενδιαφέρον για θεμελιώδη φιλοσοφικά ζητήματα σχετικά προς τα επιστημονικά τους πεδία και γ) σε εκπαιδευτικούς της Μ.Ε. που επιθυμούν μια εμπειριστατωμένη επιμόρφωση στην φιλοσοφία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΜΣ Α' Κύκλου (ΓΣΕΣ Μαΐου 2015· Ν. 4485/ΦΕΚ τ. Α 114/4.8.2017, κεφ. ΣΤ, ιδίως άρθρο 34· απόφαση Συγκλήτου Πανεπιστημίου Πατρών αρ. 822/12755/ΦΕΚ τ. Β αρ. 1609/9.5.2018)

Άρθρο 1: Αντικείμενο και Σκοπός - Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας εξειδικεύει και συμπληρώνει τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης με αρ.175429/Β7 (ΦΕΚ 3030/10-11-2014) για τη νέα οργάνωση και λειτουργία ΠΜΣ στο Τμήμα Φιλοσοφίας. Εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας και μπορεί να αναθεωρείται ανά έτος, μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) του ΠΜΣ. Το ΠΜΣ «Θεωρητική και Πρακτική Φιλοσοφία» αποσκοπεί στην ανάπτυξη της έρευνας στη Φιλοσοφία καθώς και στην εκπαίδευση πτυχιούχων στο επιστημονικό αυτό πεδίο. Απονέμει Μ.Δ.Ε. στις ακόλουθες κατευθύνσεις: *Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική· Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία.*

Άρθρο 2: Όργανα του ΠΜΣ

Τα όργανα του Π.Μ.Σ. είναι:

(α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύθεσης του Πανεπιστημίου Πατρών και (β) ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Πατρών, σύμφωνα με το οριζόμενο στον Ν. 3685/2008, άρθρο 2·

(γ) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Φιλοσοφίας, η σύνθεση της οποίας ορίζεται στο Ν. 2083/1992. Οι αρμοδιότητές της είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες: η διαμόρφωση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Συγκεκριμένα η ΓΣΕΣ αποφασίζει ποια μαθήματα κορμού και κατεύθυνσης θα διδάσκονται και αναθέτει τη διδασκαλία τους· ο καθορισμός της ύλης των εξετάσεων για την επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών· η σύσταση επιτροπών αρμόδιων για τα θέματα των εξετάσεων, όπως αυτές προβλέπονται παρακάτω, στο άρθρο 5.

(δ) Ο Διευθυντής του ΠΜΣ. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ (βαθμίδας αναπληρωτή καθηγητή και άνω) και εκλέγεται από τη ΓΣΕΣ.

(ε) Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ. Η ΣΕ είναι τριμελής. Εκλέγεται από την ΓΣΕΣ και αποτελείται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και από δύο άλλους διδάσκοντες του Τμήματος. Η θητεία της είναι διετής. Η ΣΕ είναι υπεύθυνη για το συντονισμό της λειτουργίας του ΠΜΣ, για τη διενέργεια των εξετάσεων και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, και επιμελείται τα τρέχοντα φοιτητικά ή άλλα διαδικαστικά ζητήματα που προκύπτουν.

Άρθρο 3: Προκήρυξη θέσεων και προϋποθέσεις συμμετοχής

1. Προκήρυξη θέσεων

Το ΠΜΣ προκηρύσσει είκοσι (20) θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών συνολικά για τις δύο κατευθύνσεις του ΠΜΣ. Για την επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών, η Γραμματεία του Τμήματος διεκπεραιώνει αρμοδίως τη δημοσίευση της προκήρυξης στον Τύπο, όπου καθορίζονται: α) Οι προϋποθέσεις συμμετοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στη διαδικασία επιλογής, β) Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, γ) Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών και η ακριβής διεύθυνση στην οποία πρέπει αυτά να υποβληθούν, δ) Η διαδικασία καθώς και τα κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών, ε) Η εξεταστέα ύλη των μαθημάτων, στα οποία προβλέπεται να εξεταστούν οι υποψήφιοι, στ) Οι ημερομηνίες των εξετάσεων.

2. Απαραίτητες προϋποθέσεις συμμετοχής στο ΠΜΣ

(α) Οι υποψήφιοι για το ΠΜΣ πρέπει να είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ της ημεδαπής ή ισότιμου πτυχίου αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

(β) Σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 5 του Νόμου 2916/2001 (ΦΕΚ 114, τ.Α' /4-6-2001), υποψήφιοι για το ΠΜΣ μπορούν να είναι και πτυχιούχοι ΤΕΙ.

(γ) Για τους αλλοδαπούς υποψηφίους που κατέχουν πτυχίο ΑΕΙ ισότιμο με εκείνα των ελληνικών ΑΕΙ, απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η επαρκής γνώση της ελληνικής, η οποία πιστοποιείται από τα κρατικά πιστοποιητικά ελληνομάθειας.

(δ) Για όλους τους υποψηφίους, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επαρκής γνώση μιας τουλάχιστον από τις επόμενες ξένες γλώσσες: αγγλική, γαλλική, γερμανική. Το επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας δεν πρέπει να είναι κατώτερο του «πολύ καλό» Γ1/C1 όπως αυτό ορίζεται από τα κριτήρια διαγωνισμών του ΑΣΕΠ και πιστοποιείται από την κατάθεση αναγνωρισμένων τίτλων γλωσσομάθειας σύμφωνα με την ίδια ρύθμιση ΑΣΕΠ (βλ. Παράρτημα Ε', «Τίτλοι Γλωσσομάθειας - Τρόποι Απόδειξης» των προκηρύξεων ΑΣΕΠ).

Εάν, κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων, δεν προκύπτει από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά η επάρκεια στην ξένη γλώσσα πιστοποιείται με γραπτές εξετάσεις που διενεργούνται με ευθύνη της ΓΣΕΣ. Στην εξέταση ζητείται η μετάφραση ξενόγλωσσου φιλοσοφικού κειμένου με (δυνατότητα) χρήσης δίγλωσσου μη-φιλοσοφικού λεξικού. Η εξέταση στην γλώσσα προηγείται της εξέτασης στα μαθήματα φιλοσοφίας (εξέταση εισαγωγής) και της περιόδου προετοιμασίας της φιλοσοφικής εξέτασης. Σε περίπτωση αποτυχίας ο υποψήφιος δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις και δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση εισαγωγής. Προβιβάσιμος βαθμός είναι το πέντε (5) και άνω της κλίμακας 0-10.

3. Δικαιολογητικά που πρέπει να υποβάλουν οι υποψήφιοι

α) Αίτηση συμμετοχής στο ΠΜΣ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού ή ξένου ΑΕΙ ή πτυχίο ΤΕΙ συναφούς Τμήματος και πιστοποιητικό αντιστοιχίας ή ισοτιμίας από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή το ΔΟΑΤΑΠ, για πτυχιούχους των πανεπιστημίων του εξωτερικού.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών, στο οποίο να αναγράφεται και ο βαθμός του πτυχίου.

δ) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.

ε) Βιογραφικό σημείωμα, στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές και η τυχόν επιστημονική δραστηριότητα.

στ) Τις πιθανές δημοσιευμένες επιστημονικές τους εργασίες.

ζ) Πιστοποιητικό κατοχής μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας (αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής) σύμφωνα με τα ανωτέρω (Άρ. 3 παρ. 2, εδάφ. δ) οριζόμενα, εφόσον υπάρχει.

η) Φωτοτυπία της Αστυνομικής Ταυτότητας και δύο πρόσφατες φωτογραφίες, στις οποίες να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του υποψηφίου.

Άρθρο 4: Πρόγραμμα Μαθημάτων - Προϋποθέσεις απόκτησης διπλωμάτων

Στο ΠΜΣ προβλέπονται συνολικά, και για τις δύο κατευθύνσεις, 42 μαθήματα, από τα οποία προσφέρεται ικανός αριθμός για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Όλα τα προσφερόμενα μαθήματα είναι τρίαωρα. Σε όσα μαθήματα κρίνεται αναγκαίο από τους διδάσκοντες προβλέπεται επιπλέον δίωρη φροντιστηριακή άσκηση, η οποία εγκρίνεται από τη ΓΣΕΣ και αναγράφεται στο επίσημο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εντάσσονται σε μια από τις παρακάτω κατευθύνσεις: α) Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική, β) Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία.

Για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτείται η συμπλήρωση 120 πιστωτικών μονάδων ECTS. Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν από οκτώ (8) ως δεκαπέντε (15) πιστωτικές μονάδες. Το σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας αντιστοιχεί σε 2 πιστωτικές μονάδες και η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι οι υποψήφιοι (α) να έχουν επιτυχώς εξετασθεί σε επτά (7) μαθήματα (τέσσερα μαθήματα κορμού, εκ των οποίων υποχρεωτικά ένα μάθημα "Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής" και ένα μάθημα "Θέματα Ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας", και τρία μαθήματα κατεύθυνσης)· (β) να έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας· και (γ) να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τη διπλωματική τους εργασία. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική (βλ. άρθρο 7, παρ. 4).

Αναλυτική παρουσίαση των μαθημάτων

Στο ΜΠΣ προβλέπονται δέκα (10) μαθήματα κορμού κοινά για όλες τις κατευθύνσεις. Από αυτά επιλέγονται τα τέσσερα, τα οποία οι φοιτητές παρακολουθούν κατά το πρώτο έτος σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο). Στο δεύτερο έτος σπουδών (Γ' και Δ' εξάμηνο) οι φοιτητές παρακολουθούν τα τρία μαθήματα της κατεύθυνσης που επέλεξαν. Θα προσφέρεται κάθε φορά επαρκής αριθμός μαθημάτων του πίνακα που ακολουθεί. Οι φοιτητές οργανώνουν την παρακολούθηση των μαθημάτων κορμού και κατεύθυνσης σύμφωνα με την κατανομή σε εξάμηνα που υποδεικνύεται στον ακόλουθο πίνακα.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κορμού	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα:		2 x 15
1.	Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής Ι	
2.	Θέματα Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας Ι	
3.	Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης Ι	
4.	Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας και του Νου Ι	
5.	Θέματα Φιλοσοφίας της Τέχνης Ι	
Σύνολο		30 ECTS

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κορμού	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα:		2 x 15
1.	Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής ΙΙ	
2.	Θέματα Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας ΙΙ	
3.	Θέματα Φιλοσοφίας της Επιστήμης ΙΙ	
4.	Θέματα Φιλοσοφίας της Γλώσσας και του Νου ΙΙ	
5.	Θέματα Φιλοσοφίας της Τέχνης ΙΙ	
Σύνολο		30 ECTS

Κατεύθυνση Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα:		2 x 15
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
Σύνολο		30 ECTS

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν ένα μάθημα:		8
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
Υποχρεωτικά μαθήματα:		
7.	Σεμινάριο Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας	2
8.	Διπλωματική Εργασία	20
Σύνολο		30 ECTS

Κατεύθυνση Ηθική και Πολιτική Φιλοσοφία

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν δύο μαθήματα:		
1.		2 x 15
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
Σύνολο		30 ECTS

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
α/α	Μαθήματα κατεύθυνσης	ECTS
Οι φοιτητές επιλέγουν ένα μάθημα:		
1.		8
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
Υποχρεωτικά μαθήματα:		
7.	Σεμινάριο Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας	2
8.	Διπλωματική Εργασία	20
Σύνολο		30 ECTS

Άρθρο 5: Κριτήρια επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Η αξιολόγηση των υποψηφίων φοιτητών και η βαθμολόγησή τους γίνεται με ευθύνη της ΓΣΕΣ με τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω. Η σειρά επιτυχίας καθορίζεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια (ο μέγιστος αριθμός μονάδων που μπορεί να συγκεντρώσει ένας υποψήφιος είναι 100):

- Γραπτές εξετάσεις φιλοσοφίας : συγκεντρώνουν έως και 80 μ.
- Βαθμός πτυχίου: συγκεντρώνει έως και 15 μ.
- Διπλωματική εργασία βαθμολογημένη με βαθμό ανώτερο ή ίσο του επτά (7) ή και Μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος ή και δημοσιευμένες επιστημονικές εργασίες: 5 μ.

A. Γραπτές Εξετάσεις

1. Οι γραπτές εξετάσεις είναι δύο (2), διάρκειας τριών (3) ωρών η καθεμία και δεν διεξάγονται σε επάλληλες ημέρες. Τα δύο εξεταζόμενα μαθήματα/αντικείμενα είναι (Α) Ηθική και πολιτική φιλοσοφία, (Β) Γνωσιοθεωρία και Μεταφυσική και επιμερίζονται έκαστο σε τρεις ενότητες: α) αρχαία φιλοσοφία, β) νεότερη φιλοσοφία και γ) φιλοσοφία του 20^{ου} αιώνα/σύγχρονη φιλοσοφία.
2. Η ΓΣΕΣ ορίζει την ύλη των εξετάσεων: αυτή θα αντιστοιχεί για κάθε μία από τις (τρεις) ενότητες των παραπάνω (δύο) μαθημάτων/αντικειμένων σε φιλοσοφικά κείμενα, όπου πιθανόν να προσδιορίζονται επιμέρους θεματικές περιοχές.
3. Η ΓΣΕΣ ορίζει τους εισηγητές των θεμάτων και τους διορθωτές των γραπτών, καθώς και τους αναβαθμολογητές. Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ και οι εισηγητές θεμάτων αποτελούν την Επιτροπή Εξετάσεων Εισαγωγής, η οποία συνεδριάζει δύο ώρες πριν από κάθε εξέταση για την επιλογή των θεμάτων. Για κάθε μάθημα/αντικείμενο θα υπάρχουν τρεις εισηγητές θεμάτων (έναν ανά ενότητα), οι οποίοι πρέπει να είναι διαφορετικοί από τους διορθωτές. Ο κάθε εισηγητής προτείνει τέσσερα θέματα εξετάσεων της ειδικότητάς του, η Επιτροπή Εξετάσεων επιλέγει τα δύο και κληρώνει ένα εξ αυτών. Για κάθε αντικείμενο απαιτούνται έξι διορθωτές, δύο ανά ενότητα, καθώς και δύο αναβαθμολογητές, ένας ανά μάθημα. Στην περίπτωση που στις βαθμολογίες αυτών των δύο ανά ενότητα εξεταστών καταγραφεί διαφορά άνω των τριών (3) βαθμών της κλίμακας 0-10, τότε το γραπτό παραπέμπεται στον αναβαθμολογητή του μαθήματος.
Ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει στα θέματα δύο (2) ιστορικών ενοτήτων από τις τρεις (3), στις οποίες

επιμερίζεται κάθε εξεταζόμενο μάθημα. Ο βαθμός του κάθε γραπτού προκύπτει από το άθροισμα όλων των επιμέρους βαθμολογιών. Σε περίπτωση αναβαθμολόγησης διπλασιάζεται ο βαθμός του αναβαθμολογητή.

B. Βαθμός πτυχίου

Ο βαθμός πτυχίου αντιστοιχεί σε 15μ., δηλαδή υπολογίζεται με συντελεστή 1,5.

Γ. Διπλωματική εργασία ή μεταπτυχιακός ή διδακτορικός τίτλος ή επιστημονικές εργασίες

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος έχει εκπονήσει διπλωματική εργασία που βαθμολογήθηκε με βαθμό ανώτερο ή ίσο του επτά (7), ή είναι κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής (εγκεκριμένο από το ΔΙΚΑΤΣΑ ή το ΔΟΑΤΑΠ), ή έχει δημοσιεύσει επιστημονικές εργασίες ερευνητικού τύπου, τότε πιστώνεται αυτομάτως με 5μ.

Δ. Υπολογισμός και ανακοίνωση αποτελεσμάτων

1. Επιλέξιμοι είναι οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50 μ. εκ των οποίων τουλάχιστον 40 μ. προκύπτουν από τις γραπτές εξετάσεις φιλοσοφίας και έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον 8 μονάδες σε κάθε μία από τις ενότητες των εξεταζομένων μαθημάτων. Υποψήφιοι που δεν πληρούν τον όρο των τουλάχιστον 8 μονάδων μπορούν υπό συγκεκριμένους όρους να θεωρηθούν επιλαχόντες (βλ. πιο κάτω: αρθρ.6, Β.7).

2. Η Γραμματεία του Τμήματος ανακοινώνει τον πίνακα τελικών αποτελεσμάτων, όπου καταγράφεται η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων και η επίδοσή τους. Οι επιτυχόντες εγγράφονται με δήλωσή τους. Η διαδικασία εγγραφής ολοκληρώνεται πριν την έναρξη των μεταπτυχιακών μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου (βλέπε άρθρο 6).

Υπόδειγμα υπολογισμού αποτελέσματος

Βαθμός πτυχίου: 8

$$8 \cdot 1,5 = 12\mu.$$

Διπλωματική εργασία με βαθμό 7:

$$5\mu.$$

Βαθμός Α' μαθήματος: $8+9 = 17$ $7+8 = 15$

$$17+15 = 32\mu.$$

Βαθμός Β' μαθήματος: $4+4 = 8$ $5+7 = 12$

$$8+12 = 20\mu.$$

Σύνολο

$$69\mu.$$

Άρθρο 6: Διαδικασίες επιλογής των φοιτητών

Η επιλογή των φοιτητών για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης γίνεται με τις διαδικασίες που περιγράφονται παρακάτω:

A. Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων από την Γραμματεία.

• Η Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας παραλαμβάνει τις αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές, όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω, στο άρθρο 4. Ελέγχει την εγκυρότητα και την πληρότητα των δικαιολογητικών κάθε υποψηφίου, συντάσσει συνολικό πίνακα των αιτούντων καθώς και τον πίνακα των υποψηφίων που δεν πληρούν την προϋπόθεση γλωσσομάθειας και παραπέμπονται σε εξέταση γλωσσικής επάρκειας και διαβιβάζει τους πίνακες στη ΣΕ. Τα δικαιολογητικά που κατατίθενται από τους υποψηφίους πρέπει να είναι πλήρη και να έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

• Η ΣΕ κατόπιν αυτού ελέγχει τα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, καλεί στην εξέταση της ξένης γλώσσας ανακοινώνει τα αποτελέσματα της εξέτασης στην ξένη γλώσσα και, αφού λάβει υπ' όψιν τα αποτελέσματα αυτά, συντάσσει τον τελικό πίνακα υποψηφίων. Με απόφαση της ΓΣΕΣ η ΣΕ αναλαμβάνει την ευθύνη και τη γενική εποπτεία όλων των διαδικασιών επιλογής, όπως αυτές περιγράφονται παραπάνω, στο άρθρο 5.

B. Εξετάσεις εισαγωγής

• Τα αναλυτικά αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων φιλοσοφίας αναρτώνται στους χώρους ανακοινώσεων του Τμήματος Φιλοσοφίας εντός είκοσι ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της εξεταστικής διαδικασίας. Στη συνέχεια αναρτάται ο πίνακας με τις συνολικές μονάδες με τις οποίες πιστώθηκε ο κάθε υποψήφιος σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 5. Μεταξύ των επιλέξιμων (αρθρ. 5, Δ.1) εισάγονται στο ΠΜΣ οι πρώτοι 20 κατά την σειρά των συνολικών μονάδων, που συγκεντρώνουν. Οι υπόλοιποι θεωρούνται επιλαχόντες.

• Σε περίπτωση που δύο υποψήφιοι συγκεντρώσουν συνολικά τον ίδιο αριθμό μονάδων, προτεραιότητα έχει ο υποψήφιος με το μεγαλύτερο βαθμό στις γραπτές εξετάσεις.

• Θεωρούνται επιτυχόντες και όσοι από τους υποψηφίους ισοβάθμησαν στην γραπτή εξέταση με τον τελευταίο επιτυχόντα.

• Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι στο ΠΜΣ πτυχιούχοι υπότροφοι του ΙΚΥ, εφόσον η υποτροφία τους είναι σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ. Οι υπότροφοι αυτοί εγγράφονται υποχρεωτικά στο Α' εξάμηνο σπουδών.

• Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι στο ΠΜΣ μεταπτυχιακοί φοιτητές που ήδη είναι εγγεγραμμένοι σε άλλο ΠΜΣ

(σε ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής) με αντικείμενο τη φιλοσοφία, εφόσον συγκεντρώσουν τουλάχιστον 40 μονάδες στις γραπτές εξετάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5. Επαφίεται στη ΓΣΕΣ τυχόν αναγνώριση μαθημάτων του ΠΜΣ στο οποίο φοιτούσαν και στα οποία είχαν εξετασθεί επιτυχώς.

• Η ΣΕ υποβάλλει προς την ΓΣΕΣ προς επικύρωση τον πίνακα των επιτυχόντων για την εισαγωγή στο ΠΜΣ. Εάν δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός των εισακτέων, και κατόπιν προτάσεως της ΣΕ, η ΓΣΕΣ διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να κάνει δεκτούς με ομόφωνη απόφασή της υποψηφίους που δεν συγκεντρώσαν τουλάχιστον 8 μονάδες σε κάθε ενότητα των δύο μαθημάτων της εξέτασης εισαγωγής, εφόσον το συνολικό άθροισμα μονάδων τους στην γραπτή εξέταση είναι πάνω από 40 μονάδες, σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το 20% των επιτυχόντων. Η συμπληρωματική επιλογή γίνεται αποκλειστικά κατά την σειρά βαθμολογίας στην γραπτή εξέταση. Οι επιλεγέντες εισάγονται συμπληρωματικά κατά τη σειρά των συνολικών μονάδων με τις οποίες έχουν πιστωθεί.

• Ο τελικός πίνακας εισαγομένων μετά την επικύρωσή του από την ΓΣΕΣ, ανακοινώνεται στους χώρους ανακοινώσεων του Τμήματος Φιλοσοφίας. Ειδοποιούνται όλοι οι εισακτέοι να εγγραφούν στο ΠΜΣ σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που καθορίζεται από την ΣΕ σε συνεργασία και με τη Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας. Υποψήφιος που δεν θα εγγραφεί μέσα στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα χάνει το δικαίωμα εγγραφής στο ΠΜΣ, εκτός και αν επικαλεσθεί λόγους ανώτερης βίας ή σοβαρής ασθένειας. Στην περίπτωση αυτή, η ΣΕ κρίνει τους λόγους που επικαλείται ο υποψήφιος και αποφασίζει σχετικά. Σε περίπτωση που προκύψουν κενές θέσεις λόγω μη-εγγραφής των επιτυχόντων, οι θέσεις αυτές καλύπτονται από τους επιλαχόντες, εφ' όσον ανήκουν στην ομάδα των επιλέξιμων βάσει αρθρ.5, Δ.1.

Άρθρο 7: Διδασκαλία, φοίτηση, εξετάσεις, απόκτηση ΜΔΕ

• Ο Με την εισαγωγή του φοιτητή στο ΠΜΣ, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ύστερα από πρόταση της ΣΕ ένα μέλος ΔΕΠ ως επιβλέπων (σύμφωνα με τον Ν. 3685/2008), ο οποίος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της προόδου των σπουδών του φοιτητή. Εάν ο επιβλέπων κρίνει ότι αυτό είναι απαραίτητο, μπορεί να συστήσει στον φοιτητή να παρακολουθήσει προπτυχιακά μαθήματα.

• Τα μαθήματα για την απόκτηση του ΜΔΕ διακρίνονται σε κορμού και κατεύθυνσης. Τα μαθήματα κορμού και τα μαθήματα κατεύθυνσης είναι αυτά που αναγράφονται παραπάνω στο άρθρο 4. Οι ώρες της εβδομαδιαίας διδασκαλίας κάθε μαθήματος είναι τρεις (3).

• Τα μαθήματα στο ΠΜΣ αρχίζουν το χειμερινό εξάμηνο κάθε ακαδημαϊκού έτους. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες για διδασκαλία και δύο (2) εβδομάδες για εξετάσεις. Αν η διδασκαλία κάποιου μαθήματος ή σεμιναρίου διαρκέσει λιγότερο από έντεκα (11) εβδομάδες ή λιγότερο από τριάντα τρεις (33) συνολικά ώρες διδασκαλίας, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε επαρκώς.

• Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Φοιτητής που παρακολούθησε κάποιο μάθημα λιγότερο από το 80% των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο αποκλείεται από τις εξετάσεις και θεωρείται αποτυχών στο μάθημα αυτό.

• Η ύλη των σεμιναρίων συμπεριλαμβάνει ξενόγλωσσα αμετάφραστα κείμενα πάνω στα οποία εξετάζονται οι φοιτητές. Η έρευνα που διεξαγάγεται στο ΜΠ είναι δυνατό να εντάσσεται σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών, προσωπικού ή έρευνας, καθιστώντας απαραίτητη την ξενόγλωσσα διδασκαλία.

• Η ενεργός συμμετοχή στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος και στο «Ερευνητικό Σεμινάριο Διδασκόντων» του Τμήματος είναι υποχρεωτική για τους φοιτητές, καθώς επίσης, στο πλαίσιο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας, η συμμετοχή στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας που προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών.

• Οι φοιτητές δύνανται –εφ' όσον προσφέρεται– να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση σε πεδία συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ, η οποία ισοδυναμεί με ένα μάθημα κατεύθυνσης Γ' ή Δ' εξαμήνου (15 ή 8 ECTS αντιστοίχως). Η πρακτική άσκηση μπορεί να επιλεγεί άπαξ. Η επιλογή των φοιτητών για την πρακτική άσκηση γίνεται με κριτήρια επίδοσης των φοιτητών (ολοκλήρωση υποχρεώσεων προηγούμενων εξαμήνων και βαθμοί).

• Η διδασκαλία των μαθημάτων καθώς και η συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να γίνεται στην Ελληνική ή/και, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ., στην Αγγλική ή σε άλλη ξένη γλώσσα.

• Η εξέταση κάθε μαθήματος μπορεί να γίνει γραπτά ή/και με εκπόνηση εργασιών.

• Οι εξετάσεις των μαθημάτων πραγματοποιούνται στο τέλος του αντίστοιχου εξαμήνου καθώς και στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι εργασίες κατατίθενται μέχρι το πέρας της εκάστοτε εξεταστικής περιόδου. Ο διδάσκων υποχρεούται να καταθέσει τη βαθμολογία εντός ενός μήνα από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου. Η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων καθορίζεται και ανακοινώνεται από την Σ.Ε. στην αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς σε εναρμόνιση με το γενικό ακαδημαϊκό ημερολόγιο.

• Φοιτητής που απορρίπτεται για δεύτερη φορά σε εξέταση μαθήματος παραπέμπεται στη ΣΕ η οποία, αφού εξετάσει την γενική απόδοσή του, μπορεί να του παράσχει τη δυνατότητα μιας επιπλέον εξέτασης, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν την αδυναμία επαρκούς προετοιμασίας να προβεί στη διαγραφή του από το ΠΜΣ ή

• Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους σπουδών οφείλουν να οδηγηθούν βάσει των ειδικών ενδιαφερόντων τους στην επιλογή της ειδίκευσης που θα ακολουθήσουν.

• Η επιλογή κατεύθυνσης γίνεται με έγγραφη δήλωση του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος το Μάιο

του εκάστοτε πρώτου έτους σπουδών.

- Το πρόγραμμα προσφερομένων μαθημάτων κατεύθυνσης του Β' έτους σπουδών συγκροτείται μετά την δήλωση κατεύθυνσης από τους φοιτητές.

- Κάθε φοιτητής, κατά τη διάρκεια του δευτέρου έτους σπουδών, είναι υποχρεωμένος να εκπονήσει διπλωματική εργασία. Το θέμα της εργασίας αυτής επιλέγεται από το φοιτητή στο Γ' εξάμηνο σπουδών, εντός προθεσμίας που ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή, σε συνεργασία με ένα διδάσκοντα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως επόπτη της διατριβής. Ο επόπτης παρακολουθεί την πορεία της εργασίας του φοιτητή, υποστηρίζει την ερευνητική του προσπάθεια, αξιολογεί την ποιότητα της εργασίας και είναι εκείνος που τελικά θα εγκρίνει, με έγγραφη δήλωσή του προς την Γραμματεία, την υποβολή της διπλωματικής εργασίας προς κρίση. Κάθε διδάσκων δικαιούται να αναλάβει μέχρι τρεις διπλωματικές εργασίες ανά κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

- Η διπλωματική εργασία κατατίθεται στο τέλος του Δ' εξαμήνου σε τριμελή επιτροπή που ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ, και στην οποία μετέχουν ο επόπτης, και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές βαθμίδων Α ή Β κάτοχοι διδακτορικού τίτλου με συναφές γνωστικό αντικείμενο προς αυτό της διπλωματικής εργασίας. Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας γίνεται ενώπιον ακροατηρίου σε ημερομηνία και ώρα που ορίζεται από τον επιβλέποντα σε συνεργασία με τα άλλα δύο μέλη της επιτροπής και ανακοινώνεται στο Τμήμα από την Γραμματεία. Μετά το πέρας της δημόσιας υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας από το φοιτητή, η επιτροπή εγκρίνει την διπλωματική εργασία. Η απόφαση για έγκριση μπορεί να ληφθεί και την συμφωνία δύο μόνων μελών, τα οποία και βαθμολογούν. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 5-10. Αν η εργασία δεν εγκριθεί από την Επιτροπή (τουλάχιστον δύο δεν συμφωνούν με την έγκριση), τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από το φοιτητή τη βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη ριζική αναμόρφωσή της. Στην περίπτωση αυτή η εργασία μπορεί να επανυποβληθεί και επανεξετασθεί για μια ακόμη φορά, όχι νωρίτερα από (3) μήνες ούτε αργότερα από έξι (6) μήνες από την προηγούμενη εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.5 του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου Πατρών (ΦΕΚ 1062/14.7.2004).

- Απαραίτητες προϋποθέσεις για την απόκτηση του ΜΔΕ είναι οι εξής ακρι ακριβώς: (α) οι υποψήφιοι να έχουν επιτυχώς εξετασθεί σε επτά (7) μαθήματα (τέσσερα μαθήματα κορμού, εκ των οποίων υποχρεωτικά ένα μάθημα "Θέματα Γνωσιοθεωρίας και Μεταφυσικής" και ένα μάθημα "Θέματα Ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας", και τρία μαθήματα κατεύθυνσης): (β) να έχουν συμμετάσχει επιτυχώς στο σεμινάριο εκπόνησης διπλωματικής εργασίας: και (γ) να έχουν λάβει προβιβάσιμο βαθμό στη διπλωματική τους εργασία.

- Ο βαθμός του ΜΔΕ προκύπτει από το άθροισμα των βαθμών των επτά (7) μαθημάτων και του βαθμού της διπλωματικής εργασίας πολλαπλασιαζόμενου επί τρία (3).

- Παράταση της διάρκειας φοίτησης πέραν των προβλεπόμενων τεσσάρων εξαμήνων για την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας μπορεί να χορηγηθεί, μετά από αίτηση του φοιτητή προς την Γ.Σ.Ε.Σ., για ένα εξάμηνο εάν συντρέχουν σοβαροί λόγοι. Το αίτημα αυτό είναι δυνατόν να επαναληφθεί. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη.

- Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει, με αίτησή του, άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η άδεια χορηγείται με απόφαση της ΣΕ για αποδεδειγμένα σοβαρούς λόγους, μόνο μια φορά, και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης του ενός εξαμήνου. Ο χρόνος αναστολής φοίτησής του δεν υπολογίζεται σε περίπτωση υπέρβασης της χρονικής διάρκειας φοίτησης.

Άρθρο 8: Διδακτικό προσωπικό

- Τη διδασκαλία των μαθημάτων και σεμιναρίων του ΜΠΣ, καθώς και πιθανών πρακτικών ασκήσεων, μπορούν να αναλάβουν:

α) Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών

β) Μέλη άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές και αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές.

γ) Διδάσκοντες βάσει του π.δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

δ) Ερευνητές Α' ή Β' βαθμίδας αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο το οποίο θα κληθούν να διδάξουν και έχουν επαρκή επιστημονική, ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα γύρω από το αντικείμενο αυτό.

ε) Περιορισμένος αριθμός σεμιναρίων ή διαλέξεων στο πλαίσιο ενός μαθήματος μπορεί να ανατεθεί σε όσους αναφέρονται παραπάνω (§§α-δ) και υπό την εποπτεία και την ευθύνη του μέλους ΔΕΠ στο οποίο έχει ανατεθεί η διδασκαλία του εν λόγω μαθήματος.

- Η ανάθεση διδασκαλίας μαθήματος ή μέρους μαθήματος, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου, γίνεται με απόφαση της ΓΣΕΣ στα τέλη Μαΐου.

- Δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, η αποκλειστική απασχόληση μέλους ΔΕΠ στο ΠΜΣ (παραγρ. 3β του άρθρου 12 του Ν.2083/92). Δεν επιτρέπεται επίσης η ανάθεση στον ίδιο διδάσκοντα πέραν του ενός μαθήματος ανά εξάμηνο.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΜΣ Β΄ Κύκλου (Ν. 4485/ΦΕΚ τ. Α 114/4.8.2017, κεφ. ΣΤ, ιδίως άρθρο 38· απόφαση Συγκλήτου Πανεπιστημίου Πατρών αρ. 1821/26111/ΦΕΚ τ. Β αρ. 3388/10.8.2018)

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις

1.1 Το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής διδακτορικών σπουδών σε τομείς που εμπίπτουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα ή/και στα επιστημονικά θεματικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα.

1.2 Ο τίτλος του Διδακτορικού Διπλώματος είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε δημόσια τελετή από το Τμήμα Φιλοσοφίας, στο οποίο διεξάγεται το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών.

1.3 Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την ουσιαστική συνεισφορά του κατόχου του στην εξέλιξη καθιερωμένων και ερευνητικά σημαντικών γνωστικών περιοχών, την κατανόηση σε βάθος της επιστημονικής του περιοχής και την εκπόνηση μιας πρωτότυπης διατριβής α) στο επιστημονικό πεδίο της φιλοσοφίας και β) κατ'εξάρεση στο επιστημονικό πεδίο των κλασικών σπουδών.

1.4 Το διδακτορικό δίπλωμα φέρει τίτλο, ο οποίος σε κάθε περίπτωση δεν συνιστά γνωστικό αντικείμενο. (Παράρτημα 5)

1.5 Αρμόδιο όργανο για τα θέματα των διδακτορικών σπουδών στο Τμήμα είναι η Συνέλευση, καθώς και όσα ορίζονται στο άρθρο 31 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 2 Στόχος

Οι διδακτορικές σπουδές αποβλέπουν στην ανάπτυξη σύγχρονης και υψηλής ποιότητας επιστημονικής έρευνας, καθώς και στην κατάρτιση επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο και εξέλιξη της επιστήμης και της βασικής έρευνας. Οι απόφοιτοι των διδακτορικών προγραμμάτων προορίζονται να στελεχώσουν το ακαδημαϊκό, ερευνητικό, εκπαιδευτικό, διοικητικό αλλά και επιχειρηματικό δυναμικό της χώρας και του εξωτερικού. Συγχρόνως, το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα, καθώς και γενικότερα για το Πανεπιστήμιο, αιτία και μέσον αξιοποίησης των υποδομών του και των επενδύσεων του σε ερευνητικά μέσα αποτελώντας έτσι πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς ακαδημαϊκής διάκρισης και συμβάλλει στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής.

Άρθρο 3 Προκήρυξη ή Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής

3.1 Το Τμήμα μπορεί να προκηρύσσει θέσεις υποψηφίων διδακτόρων, υποτρόφων ή μη, οι οποίες δημοσιοποιούνται στον ημερήσιο τύπο και αναρτώνται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.

3.2 Στην προκήρυξη/πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος μνημονεύονται: προϋποθέσεις, όροι, προθεσμίες, απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν, ο μέγιστος αριθμός υποψηφίων διδακτόρων, που θα γίνουν δεκτοί, διαδικασίες κατάθεσης υποψηφιοτήτων και επιλογής υποψήφιων διδακτόρων, πρόσθετες υποχρεώσεις υποψηφίων διδακτόρων, ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών.

3.3 Οι προκηρύξεις/προσκλησεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μπορεί να επαναλαμβάνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Άρθρο 4 Προϋποθέσεις και κριτήρια εισαγωγής - διάρθρωση διδακτορικών σπουδών

4.1 Τα ελάχιστα τυπικά προσόντα των υποψηφίων φοιτητών των διδακτορικών προγραμμάτων είναι τα εξής:

α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. (Πανεπιστημίου ή Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής.

β) Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής, ή κατοχή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου, σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν. 4485/2017.

Στο Τμήμα Φιλοσοφίας μπορούν να γίνουν δεκτοί για εκπόνηση ΔΔ υποψήφιοι προερχόμενοι από όλα τα επιστημονικά πεδία. Σε περίπτωση που το πτυχίο ΑΕΙ (εδαφ. α) δεν είναι στο γνωστικό αντικείμενο Φιλοσοφία ή σε συγγενικό με αυτήν γνωστικό αντικείμενο, τότε ο τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών του εδαφίου (β) πρέπει υποχρεωτικά να είναι στην φιλοσοφία ή σε γνωστικά αντικείμενα που υπάγονται άμεσα στο επιστημονικό πεδίο της Φιλοσοφίας ή σε συγγενικό με την φιλοσοφία γνωστικό αντικείμενο.

4.2 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (όπως π.χ. σε περίπτωση αποδεδειγμένα εξαιρετικής ποιότητας επιστημονικής δημοσίευσης), και μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος Δ.Μ.Σ. Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι, Α.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε. ή ισότιμων σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνον εφόσον είναι κάτοχοι Δ.Μ.Σ. (δηλαδή δεν ισχύει για αυτήν την κατηγορία υποψηφίων η ανωτέρω εξαίρεση από την κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών).

Ειδικά για τους υποψηφίους διδάκτορες, που δεν είναι κάτοχοι Δ.Μ.Σ., η διάρκεια εκπόνησης της Δ.Δ. ορίζεται σε 4 έτη κατ' ελάχιστον. Οι υποψήφιοι διδάκτορες που γίνονται δεκτοί κατ' εξαίρεση δίχως να είναι κάτοχοι Δ.Μ.Σ, υποχρεούνται να περατώσουν οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Ο χρόνος παρακολούθησης κύκλου υποχρεωτικών μαθημάτων υπολογίζεται στον ελάχιστο χρόνο για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος. Υποψήφιοι για διδακτορικό που προέρχονται από διεθνή αναγνωρισμένα προγράμματα (π.χ. Marie Curie) και ικανοποιούν τις γενικές προϋποθέσεις εγγραφής, εντάσσονται στο

πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών με απόφαση της Συνέλευσης εκτός της γενικής διαδικασίας προκήρυξης και επιλογής και σε συνδυασμό με τους ειδικούς όρους που προβλέπει το σχετικό διεθνές πρόγραμμα.

4.3 Η διάρθρωση των μαθημάτων για τον κύκλο του Δ.Δ. έχει ως εξής:

1. α) Για την λήψη διδακτορικού διπλώματος οι υποψήφιοι διδάκτορες πρέπει να τεκμηριώνουν επιτυχή εξέταση σε 7 εξαμηνιαία μεταπτυχιακά μαθήματα φιλοσοφίας, τα οποία επιλέγουν με δήλωση τους είτε α) από το πρόγραμμα μαθημάτων ΠΜΣ του Τμήματος Φιλοσοφίας η/και β) από κατάλογο μαθημάτων του Τμήματος ειδικά για τον τρίτο κύκλο σπουδών η/και γ) από το πρόγραμμα μαθημάτων του ΠΜΣ άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Από τα μαθήματα αυτά 4 θα πρέπει να είναι σε γνωστικά αντικείμενα συναφή με την περιοχή εμβάθυνσης, στην οποίαν εμπίπτει το θέμα της διδακτορικής διατριβής.

β) Η αναγνώριση ή/και η μεταφορά μεταπτυχιακών μαθημάτων σε υποψηφίους διδάκτορες που είναι (σύμφωνα με το 4.1 β) κάτοχοι ΔΜΣ είναι δυνατή. Η αναγνώριση ή/και η μεταφορά μεταπτυχιακών μαθημάτων κρίνεται από την Συνέλευση μετά από αίτηση του υποψηφίου διδάκτορα.

γ) Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία αναγνωρίζεται ως δύο μεταπτυχιακά μαθήματα της περιοχής, στην οποίαν ανήκει το θέμα της.

δ) Οι υποψήφιοι διδάκτορες επιλέγουν μεταπτυχιακά μαθήματα με δήλωση τους προς την Γραμματεία.

ε) Ο προγραμματισμός των ειδικών μαθημάτων 3^{ου} κύκλου σπουδών γίνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου.

2. Για τους φοιτητές που επιλέγονται και εγγράφονται στον 3ο κύκλο σπουδών, αλλά α) δεν έχουν πτυχίο Φιλοσοφίας ή β) γίνονται δεκτοί κατ' εξαίρεση χωρίς Δ.Μ.Σ. είναι δυνατόν η Συνέλευση του Τμήματος να καθορίσει έως 6 προπτυχιακά μαθήματα, τα οποία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και στα οποία οφείλουν να εξετασθούν με επιτυχία.

3. Για την ειδική περίπτωση που γίνονται δεκτοί υποψήφιοι διδάκτορες για εκπόνηση ΔΔ στην γνωστική περιοχή των κλασικών σπουδών, είναι απαραίτητο να τεκμηριώνεται επιτυχής παρακολούθηση 4 μεταπτυχιακών μαθημάτων στην επιστημονική περιοχή της γνώσης του αρχαίου κόσμου και ιδιαίτερα της αρχαίας γραμματείας, συμπεριλαμβανομένης και της πρόσληψης και των ιστορικών επιδράσεων των ιδεών του, εκ των οποίων 2 στην ειδική γνωστική περιοχή του θέματος της διατριβής. Κατά τα άλλα ισχύουν και για αυτούς τους υποψηφίους διδάκτορες κατ' αναλογία όλες οι ρυθμίσεις που αφορούν στην διάρθρωση των διδακτορικών σπουδών της παρούσης παραγράφου (παρ. 3 του άρθρου 4).

4. Οι φοιτητές του 3ου κύκλου σπουδών πρέπει να ολοκληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα εντός των δύο πρώτων ακαδημαϊκών ετών των σπουδών τους.

4.4 Η γλώσσα της συγγραφής της ΔΔ είναι η ελληνική και σε ειδικές αιτιολογημένες περιπτώσεις η ΔΔ μπορεί να συγγραφεί είτε στην αγγλική είτε στη γαλλική είτε στη γερμανική γλώσσα. Τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να είναι, αν ο υποψήφιος διδάκτορας είναι αλλοδαπός ή αν ζει στο εξωτερικό κ.ά.. Τέλος, στην περίπτωση που ορισθεί ως μέλος της τριμελούς επιτροπής καθηγητής πανεπιστημίου της αλλοδαπής που δεν γνωρίζει ελληνικά, θα πρέπει να έχει εξασφαλισθεί ότι ο υποψήφιος διδάκτορας συμφωνεί να συγγράψει την ΔΔ σε άλλη γλώσσα σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα.

Άρθρο 5 Υποβολή αιτήσεων

5.1 Ο/η υποψήφιος/α υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλοσοφίας συμπεριλαμβάνοντας τίτλο και γενικό προσχέδιο της διδακτορικής διατριβής. Στην αίτηση αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης και ο προτεινόμενος ως επιβλέπων της διδακτορικής διατριβής, ο οποίος ανήκει σε όσους έχουν δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 του παρόντος Κανονισμού. Αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται καθ' όλην την διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Η διαδικασία αξιολόγησης υποψηφίων διδακτορικών φοιτητών είναι συνεχής.

5.2 Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται, στην μορφή που θα ζητηθούν σύμφωνα με την προκήρυξη, από κάθε ενδιαφερόμενο είναι τα εξής:

α) Σχετική αίτηση προς την Συνέλευση του Τμήματος Φιλοσοφίας, στην οποίαν αναφέρονται τα από τον ν. 4485/4-8-2017, άρθρο 38, παρ. 2, απαιτούμενα στοιχεία (βλ. και παρ. 1 του άρθρου 5).

β) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.

γ) Προσχέδιο της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής στο οποίο θα συμπεριλαμβάνονται τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και οι προτεραιότητες της ερευνητικής στόχευσης.

δ) Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μιας τουλάχιστον από τις κύριες, σύγχρονες γλώσσες της επιστήμης: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά. Σε ειδικές περιπτώσεις σε συνάρτηση και με το θέμα της διατριβής η Συνέλευση μπορεί αιτιολογημένα να θεωρήσει την γνώση άλλης ξένης γλώσσας (π.χ. της αραβικής, της εβραϊκής κ.α.) ως επαρκή προϋπόθεση.

ε) Δύο συστατικές επιστολές από Καθηγητές ή Λέκτορες Α.Ε.Ι., που υποβάλλονται απ'ευθείας στο Τμήμα (ηλεκτρονικά) ή σε φάκελο σφραγισμένο από τον υπογράφο.

στ) Αντίγραφα έως τριών εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών (κατ'επιλογήν του υποψηφίου).

ζ) Αναλόγως της προκήρυξης είναι δυνατόν με απόφαση της Συνέλευσης να ζητούνται πρόσθετα δικαιολογητικά, τα οποία θα αναφέρονται ρητά στην πρόσκληση του Τμήματος.

Άρθρο 6 Αξιολόγηση αιτήσεων - εγγραφή και ανανέωση εγγραφής - δήλωση μαθημάτων

6.1 Η Συνέλευση του Τμήματος κατηγοριοποιεί τις υποβληθείσες αιτήσεις με βάση την συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου, και ορίζει μία τριμελή επιτροπή που αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ανά κατηγορία αιτήσεων, χωρίς να συμπεριλάβει σε αυτήν τους τυχόν προτεινόμενους από τους υποψηφίους επιβλέποντες. Κάθε τριμελής επιτροπή εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Κατόπιν υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο α) αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός, β) προτείνεται επιβλέπων, εφόσον αυτός δεν έχει προταθεί από τον/την υποψήφιο/α. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψηφίου/ας. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής. (Βλ. άρθρο 38, παρ. 3, ν. 4485/2017)

6.2 Η αρχική εγγραφή των υποψηφίων διδακτόρων θα γίνεται εντός εικοσαήμερου από την ημερομηνία συνεδρίασης της Συνέλευσης του Τμήματος κατά την οποία αποφασίστηκε η έγκριση των αιτήσεων των υποψηφίων.

6.3 Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης είναι δυνατή η εγγραφή εντός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερομένου.

6.4 Με την πρώτη εγγραφή του φοιτητή 3ου κύκλου σπουδών η Γραμματεία του Τμήματος παρακολουθεί την πορεία των σπουδών του υποψήφιου διδάκτορα σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος και ενημερώνει σχετικά αρχεία του Τμήματος (τυχόν υποχρεώσεις του υποψηφίου διδάκτορα να παρακολουθήσει και να εξετασθεί υποχρεωτικά σε προπτυχιακά μαθήματα (βλ. άρθρο 4, παρ. 3, εδφ. 2), τυχόν αναγνωρίσεις ή μεταφορές μεταπτυχιακών μαθημάτων κ.λπ.).

6.5. Ο υποψήφιος διδάκτορας δηλώνει ανά εξαμήνο τα μεταπτυχιακά μαθήματα που σκοπεύει να παρακολουθήσει.

6.6. Δήλωση μαθημάτων γίνεται στην αρχή της περιόδου μαθημάτων κάθε εξαμήνου προς την γραμματεία του Τμήματος με την έγκριση του επιβλέποντος καθηγητή, ο οποίος προσυπογράφει την δήλωση. Αλλαγή δήλωσης μαθήματος ή διαγραφή δήλωσης μαθήματος είναι εφικτή αποκλειστικά εντός των τριών πρώτων εβδομάδων μαθημάτων με την σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος.

6.7 Οι φοιτητές του 3ου κύκλου σπουδών ανανεώνουν ανά ακαδημαϊκό έτος την εγγραφή τους εντός προθεσμιών που ορίζονται από την Συνέλευση και ανακοινώνονται από την Γραμματεία. Σε περίπτωση μη ανανέωσης για δύο συνεχόμενες φορές η Γραμματεία ενημερώνει την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή με το ερώτημα της διαγραφής του υποψηφίου διδάκτορα από τα μητρώα φοιτητών 3ου κύκλου σπουδών.

6.8 Η χρονική διάρκεια από τον ορισμό της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μέχρι και την παρουσίαση της ΔΔ ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία ή τέσσερα κατά περίπτωση πλήρη ημερολογιακά έτη.

Άρθρο 7 Επίβλεψη διδακτορικής διατριβής

7.1 Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικών διατριβών έχουν τα μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου του οικείου ή άλλου Α.Ε.Ι. ή ερευνητές Α', Β' ή Γ' βαθμίδας από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών.

7.2 Η Συνέλευση του Τμήματος αναθέτει στον/στην προτεινόμενο/η επιβλέποντα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του παρόντος, την επίβλεψη της διδακτορικής διατριβής και ορίζει τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, όπως ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία. Στην επιτροπή αυτή μετέχουν ως μέλη, ο/η επιβλέπων και δύο ακόμη μέλη Δ.Ε.Π. α' βαθμίδας, αναπληρωτή και επίκουρου από το οικείο ή άλλο Α.Ε.Ι. ή καθηγητές/τριες αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι/ες είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών ή από αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα ή ινστιτούτα της αλλοδαπής και έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και επιστημονικό έργο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή. Στη συμβουλευτική επιτροπή μετέχει τουλάχιστον ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. από τις τρεις πρώτες βαθμίδες του οικείου Τμήματος.

7.3 Σε περίπτωση που ο/η επιβλέπων/ουσα εκλείψει ή διαπιστωμένα αδυνατεί να τελέσει χρέη επιβλέποντος για μεγάλο χρονικό διάστημα, η Συνέλευση του Τμήματος, εκτιμώντας τις περιστάσεις, αναθέτει σε άλλον/ην την επίβλεψη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους, ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας διδάκτορα και γνώμη του προτεινόμενου επιβλέποντος. Εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, αναθέτει την επίβλεψη σε ένα από τα άλλα δύο (2) μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού υποψηφίων διδακτόρων που βάσει του Κανονισμού επιτρέπεται να έχει υπό την επίβλεψη του κάθε επιβλέπων. Σε περίπτωση που ο/η αρχικός/η επιβλέπων/ουσα μετακινηθεί σε άλλο Α.Ε.Ι. ή Τμήμα Α.Ε.Ι. ή συνταξιοδοτηθεί, συνεχίζει να τελεί χρέη επιβλέποντος των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει, και ο τίτλος απονέμεται από το Α.Ε.Ι., στο οποίο ανήκει το Τμήμα, στο οποίο ξεκίνησε η εκπόνηση της διατριβής.

7.4 Τα ονόματα των υποψήφιων διδασκόντων, των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π. ή ερευνητών, οι τίτλοι των εκπονούντων διδακτορικών διατριβών και σύντομη περίληψη αυτών, καθώς και τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών αναρτώνται από την Γραμματεία του Τμήματος στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

7.5 Ένα μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλάβει ως επιβλέπων/ουσα κατά ανώτατο όριο την επίβλεψη 5 διδακτορικών διατριβών. Η συνεπίβλεψη ως μέλο[υ]ς τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής δεν προσμετρείται στο σύνολο αυτό.

Άρθρο 8 Διάρκεια Εκπόνησης Διδακτορικών Σπουδών - παρακολούθηση και βαθμολογία μαθημάτων

8.1 Η χρονική διάρκεια των σπουδών για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος από τον ορισμό της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής μέχρι και την παρουσίαση της διδακτορικής διατριβής ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) ή τέσσερα (4) κατά περίπτωση, πλήρη ημερολογιακά έτη.

Η μέγιστη παραμονή του/της φοιτητή/τριας σε Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών ορίζεται στα 8 (οκτώ) χρόνια μετά τη ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής (πλέον των περιόδων που ο φοιτητής/τρια δικαιολογημένα απουσιάζει από το Πρόγραμμα λόγω ασθένειας ή άλλου σοβαρού λόγου, και εφόσον έχει εγκεκριμένη αναστολή φοίτησης από τη Συνέλευση του Τμήματος). Μετά την παρέλευση των τριών (3) ετών χρειάζεται ειδική δικαιολόγηση από την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή, καθώς και υποβολή χρονοδιαγράμματος που να τεκμηριώνει την δυνατότητα ολοκλήρωσης σε πέντε (5) το πολύ ακόμη έτη. Ειδικά για τους/τις υποψηφίους/ες διδάκτορες που γίνονται δεκτοί κατ' εξαίρεση χωρίς να είναι κάτοχοι Δ.Μ.Σ., το ελάχιστο χρονικό όριο για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τέσσερα (4) πλήρη ημερολογιακά έτη από τον ορισμό της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Και σε αυτή την περίπτωση η μέγιστη παραμονή του φοιτητή στο πρόγραμμα ορίζεται στα οκτώ συνολικά έτη (4+4) μετά την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Μετά την παρέλευση του ανώτατου χρονικού ορίου, είναι δυνατόν η Συνέλευση να εγκρίνει παράταση ενός εξαμήνου για την κατάθεση της διατριβής μετά από αιτιολογημένη αίτηση του υποψηφίου και την γραπτώς δηλούμενη προς την Συνέλευση συμφωνία του επιβλέποντος.

8.2 Ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας δικαιούται να ζητήσει αναστολή σπουδών μια φορά κατά την διάρκεια των σπουδών του/της για εξαιρετικές περιπτώσεις μετά από αίτηση του στη Συνέλευση του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπ' όψιν την γνώμη του επιβλέποντος, κρίνει τη σπουδαιότητα των λόγων της αιτούμενης αναστολής και εφ' όσον γίνουν αποδεκτοί, καθορίζει το ακριβές χρονικό διάστημα της αναστολής, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, μετά το οποίο ο υποψήφιος μπορεί να συνεχίσει τις σπουδές του σύμφωνα με τους τότε ισχύοντες όρους. Κατά την διάρκεια της αναστολής φοίτησης αίρονται όλες οι παροχές, οι οποίες ανακτώνται κατόπιν νέας αιτήσεως του ενδιαφερόμενου. Εάν ο υποψήφιος δεν ανανεώσει την εγγραφή του κατά την έναρξη του εξαμήνου μετά την εκπνοή του χρόνου αναστολής φοίτησης, η Γραμματεία ενημερώνει σχετικά την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή με το ερώτημα της διαγραφής του υποψηφίου από το διδακτορικό πρόγραμμα.

8.3 Η παρακολούθηση των ορισμένων από την Συνέλευση και των δηλωθέντων από τον φοιτητή μαθημάτων είναι υποχρεωτική, εάν ο φοιτητής απουσιάζει σε ποσοστό άνω του 25% του αριθμού των συναντήσεων ενός εξαμήνου, χάνει το δικαίωμα της εξέτασης στο μάθημα αυτό. Οι εξετάσεις των μαθημάτων γίνονται στις τακτικές εξεταστικές περιόδους των εξαμήνων, κατά τα οποία ο φοιτητής παρακολούθησε ένα μάθημα. Υπάρχει επίσης δυνατότητα επαναληπτικής εξέτασης των μαθημάτων και των δύο εξαμήνων κατά τον μήνα Σεπτέμβριο. Δυνατότητα εξέτασης ενός μαθήματος πέραν της τακτικής του εξαμήνου και της επαναληπτικής Σεπτεμβρίου δεν υπάρχει. Ο φοιτητής δύναται έως δύο φορές συνολικά να αντικαταστήσει μάθημα, στον οποίο την εξέταση απέτυχε.

8.4 Η βαθμολόγηση των επιδόσεων του υποψηφίου διδάκτορα στα μαθήματα γίνεται στην κλίμακα 0-10 με βάση τον βαθμό 5. Η εξέταση γίνεται είτε γραπτά, είτε προφορικά, είτε με παράδοση εργασίας, είτε με επί μέρους προόδους είτε με συνδυασμό των τρόπων αυτών, όπως ορίζεται στον Οδηγό Σπουδών.

8.5 Οι φοιτητές του 3ου κύκλου σπουδών οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις παρακολούθησης/εξέτασης μαθημάτων εντός των δύο πρώτων ετών των διδακτορικών σπουδών τους.

8.6 Τροποποίηση του θέματος της διδακτορικής διατριβής μέσα στην ίδια ερευνητική/θεματική περιοχή μπορεί να πραγματοποιηθεί με απόφαση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Άρθρο 9 Δικαιώματα Υποψηφίων Διδασκόντων

9.1 Οι Διδακτορικές Σπουδές προσφέρονται δωρεάν.

9.2 Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες έχουν μέχρι πέντε (5) πλήρη ακαδημαϊκά έτη από την πρώτη εγγραφή τους, όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του δεύτερου κύκλου σπουδών, όπως ορίζονται στους οικείους Κανονισμούς. Μέχρι και πέντε (5) έτη μετά την ολοκλήρωση της διδακτορικής τους διατριβής διατηρούν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών.

9.3 Οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

9.4 Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus plus και να μεταβαίνουν σε Πανεπιστήμιο της αλλοδαπής για παρακολούθηση μαθημάτων ή/και για την προαγωγή της ερευνητικής τους δουλειάς. Τα μαθήματα μπορούν να αναγνωρισθούν ή/και να μεταφερθούν (αντιστοιχηθούν) στο πλαίσιο των εδώ υποχρεώσεων των σπουδών τους. Ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει προς τον σκοπό αυτόν αιτιολογημένη αίτηση προς την Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αναφέρει τα μαθήματα, τα οποία τυχόν προγραμματίζει να παρακολουθήσει, καθώς επίσης εξηγεί την συνάφεια και την σημασία της προγραμματιζόμενης έρευνας στο Πανεπιστήμιο προορισμού για την διδακτορική διατριβή. Η αίτηση συνοδεύεται από επιστολή του επιβλέποντος. Η Συνέλευση αποφασίζει αφού συμβουλευθεί και τον/την Υπεύθυνο/η Erasmus του Τμήματος. Σε κάθε περίπτωση η ΔΔ υποβάλλεται στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών και αξιολογείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 10 Υποχρεώσεις Υποψηφίων Διδασκόντων

10.1 Ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας θα πρέπει να έχει ως κύρια επιστημονική απασχόληση τις διδακτορικές του/της σπουδές.

10.2 Ο/η υποψήφιος/α διδάκτορας θα πρέπει να ανανεώνει την εγγραφή του/της ανά ακαδημαϊκό έτος έως το αργότερο 15 Οκτωβρίου.

10.3 Ο υποψήφιος διδάκτορας κάθε έτος στο τέλος του Σεπτεμβρίου παρουσιάζει προφορικά και υποβάλλει και εγγράφως αναλυτικό υπόμνημα ενώπιον της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την πρόοδο της διδακτορικής του διατριβής και ανανεώνει την εγγραφή του. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και γραπτά σχόλια επ' αυτού υπογεγραμμένα από τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, καταχωρίζονται, αφού τεθούν υπ όψιν του υποψηφίου, στον ατομικό φάκελο του υποψηφίου ως ετήσια έκθεση προόδου (παράρτημα 3).

10.4 Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες υποχρεούνται να παρουσιάζουν τα στάδια της ερευνητικής τους εργασίας σε σεμινάρια προόδου των ερευνητικών εργασιών (π.χ. στο πλαίσιο του ερευνητικού σεμιναρίου του Τμήματος), ή σε σεμινάρια, τα οποία θα οργανώνονται από το Τμήμα Φιλοσοφίας τακτά για τον σκοπό αυτόν.

10.5 Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες παρακολουθούν ενεργά ή και συμμετέχουν καθ'όλην την διάρκεια των σπουδών τους στις επιστημονικές δράσεις του Τμήματος. Ειδικά δε παρακολουθούν υποχρεωτικά το ερευνητικό σεμινάριο του Τμήματος κατά τα δύο πρώτα χρόνια των διδακτορικών σπουδών τους.

10.6 Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες οφείλουν να συμμετέχουν σε σεμινάρια και επιστημονικά συνέδρια και να επιδιώκουν την δημοσιοποίηση, διεθνοποίηση και την αναγνώριση της έρευνας τους με δημοσιεύσεις επί μέρους αποτελεσμάτων ή ενοτήτων της σε επιστημονικά περιοδικά με σύστημα κριτών.

10.7 Με πρόταση της Συνέλευσης του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος.

10.8 Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν υποχρέωση να επικουρούν το εξεταστικό έργο του Τμήματος αναλαμβάνοντας επιτηρήσεις, οι οποίες κατανέμονται σε όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Πέραν αυτού αναμένεται η συνδρομή τους σε όλες τις επιστημονικές δραστηριότητες του Τμήματος.

10.9 Κατά την λήξη του ελάχιστου χρόνου εκπόνησης της διατριβής (δηλαδή των 3 ή κατά περίπτωση 4 ετών από τον ορισμό της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής) καθιερώνεται δημόσια παρουσίαση μέρους της ερευνητικής εργασίας των υποψηφίων στο ερευνητικό σεμινάριο του Τμήματος.

10.10 Προϋπόθεση για την δημόσια παρουσίαση και αξιολόγηση της διατριβής σύμφωνα με τα ισχύοντα ενώπιον επταμελούς επιτροπής είναι: α) μία ανακοίνωση σε Συνέδριο με δημόσια και ανοικτή πρόσκληση συμμετοχής και διαδικασία κρίσης, καθώς και β) μία δημοσίευση σε αναγνωρισμένο επιστημονικό περιοδικό με κριτές.

Άρθρο 11 Διαγραφή Υποψηφίων Διδασκόντων

Η διαγραφή υποψηφίου/ας διδάκτορα είναι δυνατή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Μεταξύ των λόγων για τη διαγραφή περιλαμβάνονται και οι ακόλουθοι:

1. Χρήση ιδεών, μεθόδων και αποτελεσμάτων ή αντιγραφή μέρους εργασιών άλλων επιστημόνων χωρίς αναφορά σε αυτούς, δηλαδή, εφ' όσον παρουσιάζει το κείμενο της Διδακτορικής Διατριβής εκτεταμένα ή σαφή σημεία λογοκλοπής (άρθρο 12).

2. Αξιόποινες πράξεις του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα που έχουν τελεσιδικήσει, οι οποίες εκθέτουν και ζημιώνουν το Πανεπιστήμιο ή το Τμήμα στο οποίο φιλοξενείται.

3. Μη πραγματοποίηση της προφορικής παρουσίασης και μη υποβολή της γραπτής έκθεσης προόδου (όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 10, παρ. 3 του παρόντος Κανονισμού), ή ανεπαρκής παρακολούθηση των προβλεπόμενων μαθημάτων και αποχή από την έρευνα για δύο τουλάχιστον συνεχόμενα εξάμηνα.

4. Ανεπαρκής πρόοδος του/της υποψήφιου διδάκτορα η οποία τεκμηριώνεται με δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς αρνητικές εκθέσεις προόδου της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής ή μη εκπλήρωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που του έχουν ανατεθεί από το Τμήμα.

5. Υποβολή αίτησης διαγραφής από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα.

Άρθρο 12 Λογοκλοπή

12.1 Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας υποχρεούται να αναφέρει με τον ενδεδειγμένο τρόπο αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος. (Βλ. Παράρτημα 2)

12.2 Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από υποψήφιο/α διδάκτορα κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής, (απόφαση Συγκλήτου συνεδρίαση 115/25.4.2017, έγγραφο με αριθμό 318/11394/27.4.2017, με θέμα "Επί του θέματος της υποχρεωτικής χρήσης της εφαρμογής Erhogus").

Άρθρο 13 Υποστήριξη και αξιολόγηση της διδακτορικής διατριβής

13.1 Μετά την ολοκλήρωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτηση για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγηση της. Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση του/της υποψηφίου/ας. Αν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση του/της υποψηφίου/ας, συντάσσει αναλυτική εισηγητική έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την κρίση της διδακτορικής διατριβής. Εφ' όσον ο υποψήφιος έχει εκπληρώσει και τις λοιπές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό (βλ. 10.10), ορίζεται σχετικό θέμα ημερήσιας διάταξης στην Συνέλευση του Τμήματος.

13.2 Στην επταμελή εξεταστική επιτροπή μετέχουν τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, εκτός από τα αφυπηρητήσαντα μέλη αυτής, τα οποία με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αντικαθίστανται από ισάριθμα μέλη που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του παρόντος Κανονισμού, καθώς και τέσσερα (4) επιπλέον μέλη, που πληρούν τα κριτήρια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του παρόντος κανονισμού. Όλα τα μέλη της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του.

13.3 Η ημερομηνία της δημόσιας υποστήριξης της ΔΔ ανακοινώνεται με σχετική πρόσκληση στην ακαδημαϊκή κοινότητα του Πανεπιστημίου. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα. Στη συνέχεια, η εξεταστική επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση αυτά τα κριτήρια την εγκρίνει, με πλειοψηφία πέντε (5) τουλάχιστον από τα μέλη της. Τα αφυπηρητήσαντα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής που έχουν αντικατασταθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2, μπορεί να παρίστανται κατά τη συνεδρίαση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

13.4 Η επταμελής εξεταστική επιτροπή τηρεί πρακτικά, στα οποία περιέχονται οι γνώμες όλων των μελών της σχετικά με την πρωτοτυπία και συμβολή της διατριβής, η αιτιολογημένη θετική ή αρνητική ψήφος κάθε μέλους και η τελική απόφαση της εξεταστικής επιτροπής, στην οποίαν περιλαμβάνονται και τυχόν υποδείξεις ή απαιτήσεις των κριτών για πάσης φύσεως βελτιώσεις πριν από την τελική κατάθεση της ΔΔ (αρχεία, αποθετήρια, βιβλιοθήκες). Η επίσημη αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε διδάκτορα γίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος με βάση το πρακτικό της επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (Παράρτημα 4).

13.5 Η διδακτορική διατριβή αξιολογείται ως επιτυχής ή ως ανεπιτυχής.

Άρθρο 14 Αναγόρευση Διδασκόντων

14.1 Για την αναγόρευση σε Διδάκτορα, ο υποψήφιος υποχρεούται να υποβάλει στη Γραμματεία του Τμήματος τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος 1. Επί πλέον υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση σχετική με την τήρηση των νόμων και της δεοντολογίας όσον αφορά τα πνευματικά δικαιώματα, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα 2, «Όροι Συγγραφής και Δημοσιοποίησης...», παρ. 3, εδάφιο 5.

14.2 Η Συνέλευση του Τμήματος αναγορεύει τον/την υποψήφιο/α διδάκτορα σε δημόσια Συνεδρίαση του Τμήματος. Ο/η Πρόεδρος του Τμήματος θέτει υπόψη του Σώματος το πρακτικό που πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της διαδικασίας και της προφορικής παρουσίασης και αξιολόγησης της Διδακτορικής Διατριβής, και ακολουθεί η αναγόρευση του/της υποψηφίου/ας σε Διδάκτορα του Τμήματος.

14.3 Η τελετή ορκωμοσίας και καθομολόγησης, καθώς και ο τύπος του Διδακτορικού Διπλώματος του/της διδάκτορος ακολουθεί τα Πρότυπα σχετικών Αποφάσεων της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών.

14.4 Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας, πριν από την αναγόρευση και καθομολόγησή του/της από την Συνέλευση του Τμήματος, μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης. Στον/στην διδάκτορα χορηγείται αντίγραφο Διδακτορικού Διπλώματος. Το Διδακτορικό Δίπλωμα υπογράφεται από τον Πρύτανη, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Γραμματέα του Τμήματος.

14.5 Σε περίπτωση που στην τελική απόφαση της επταμελούς επιτροπής συμπεριληφθούν απαιτήσεις, καταγεγραμμένες στο πρακτικό της συνεδρίασης, (π.χ. διορθώσεις, βελτιώσεις, προσθήκες), ο υποψήφιος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες αλλαγές, και να θέσει την ΔΔ στην τελική της μορφή εκ νέου υπ' όψιν του επιβλέποντος, πριν την οριστική κατάθεση της στα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 αποθετήρια και βιβλιοθήκες.

14.6 Πέραν των αποθετηρίων και Βιβλιοθηκών που αναφέρονται στον Παράρτημα 1 ο υποψήφιος διαθέτει ένα επί πλέον αντίτυπο στην Τμηματική Βιβλιοθήκη του Τμήματος Φιλοσοφίας.

Άρθρο 15 Συνεπίβλεψη Διδακτορικής Διατριβής

15.1 Για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη, το Τμήμα Φιλοσοφίας δύναται να συνεργάζεται με Τμήματα Α.Ε.Ι., ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών. Την διοικητική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, ορίζεται ένας/μία επιβλέπων/ουσα από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα/φορέα και η εκπόνηση της διατριβής διαρκεί τουλάχιστον τρία (3) έτη από τον ορισμό των επιβλεπόντων μελών Δ.Ε.Π./ερευνητών. Θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία εκπόνησης της διατριβής, από την επιλογή του/της υποψήφιου διδάκτορα έως και την απονομή του διδακτορικού τίτλου, καθώς και η χορήγηση ενιαίου ή χωριστού τίτλου σε περίπτωση συνεργασίας μεταξύ Ιδρυμάτων, προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ) που καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Τμήματα/φορείς και εγκρίνεται από την οικεία Σύγκλητο και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων.

15.2 Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα σχετικά με την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής.

Άρθρο 16 Μεταβατικές διατάξεις

16.1 Οι υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Τμήματος Φιλοσοφίας μετά την έγκριση του παρόντος Κανονισμού Διδακτορικών Σπουδών εντάσσονται στις διατάξεις του ν. 4485/2017 και στον παρόντα Κανονισμό.

16.2 Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος και του Ιδρύματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

16.3 Όσοι/ες υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Τμήματος βρίσκονται εγγεγραμμένοι στο έκτο ή έβδομο έτος σπουδών, υποχρεούνται να ολοκληρώσουν την ΔΔ εντός εικοσιτεσσάρων μηνών (δύο ετών) από τη δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Όσοι/ες υποψήφιοι/ες διδάκτορες του Τμήματος βρίσκονται εγγεγραμμένοι στο όγδοο έτος σπουδών και άνω, υποχρεούνται να ολοκληρώσουν την ΔΔ εντός δεκαοκτώ μηνών (ενός και μισού έτους) από την δημοσίευση του παρόντος Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 17 Παραρτήματα [...]

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 9

Π Ε Ρ Ι Γ Ρ Α Φ Η Μ Ε Τ Α Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Ω Ν Μ Α Θ Η Μ Α Τ Ω Ν

Μεταπτυχιακά μαθήματα χειμερινού εξαμήνου 2018

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΗΘΙΚΗ και ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Πάυλος Κόντος	Θέματα αριστοτελικής ηθικής
Ανδρέας Μιχαλάκης	Καρλ Μαρξ: Η προβληματική της ελευθερίας

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΓΝΩΣΙΟΘΕΩΡΙΑ και ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ

Γιάννης Ζειμπέκης	Η νοητική αναπαράσταση
Ελένη Περδικούρη	Ύλη, χώρος, εκτατότητα. Μεταφυσική και κοσμολογία στον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη και τον Πλωτίνο
Χρήστος Τερέζης	Ρεαλισμός-Νομιναλισμός στον ύστερο νεοπλατωνισμό

Τίτλος του μαθήματος	Φιλοσοφία του Νου: Η νοητική αναπαράσταση
Κωδικός μαθήματος	21005
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Έτος σπουδών/εξάμηνο	2 ^ο /Γ
Μονάδες ECTS	15
Όνομα διδάσκοντος/ουσας	Ι. Ζειμπέκης
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εξειδικευμένες γνώσεις σε ένα ενεργό κλάδο της πρόσφατης σύγχρονης φιλοσοφίας. Προχωρημένη γνώση θεμάτων που είναι στο επίκεντρο της έρευνας και που συνδέονται με κεντρικά ζητήματα (σχέσεις σκέψης και σημασιολογίας, σύγχρονες θεωρίες του περιεχομένου).
Δεξιότητες	Οι φοιτητές θα αποκτήσουν την ικανότητα να χειρίζονται και να επιλύουν μια κατηγορία προβλημάτων που προκύπτουν στη φιλοσοφική έρευνα. Θα μπορέσουν στη συνέχεια να συμμετάσχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες και να διεξαγάγουν δική τους έρευνα.
Προαπαιτήσεις	
Περιεχόμενα (ύλη) μαθήματος	Το σεμινάριο εξετάζει την έννοια της νοητικής αναπαράστασης εστιάζοντας κυρίως στις σκέψεις (πεποιθήσεις, κρίσεις) και τα συστατικά τους, τις έννοιες. Πρώτα θα μελετήσουμε λογικές και νοητικές αναλύσεις της σκέψης που στους Wittgenstein, Russell και Frege, και πρόσφατες εκδοχές της θεωρίας ότι οι σκέψεις έχουν δομημένα περιεχόμενα (π.χ. King 2007). Στη συνέχεια θα παρουσιαστεί η αντιπαράθεση θεωριών που αναλύουν τις έννοιες ως αφηρημένες οντότητες (π.χ. Zalta 2001) και θεωριών που τις αναλύουν ως νοητικές αναπαραστάσεις (Fodor 1998, Margolis & Laurence 2007). Τέλος, θα συζητηθεί η σχέση μεταξύ ενικών εμπειρικών σκέψεων και αντιληπτικών αναπαραστάσεων (π.χ. Burge 2009, Levine 2010).
Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη	Ενδεικτική βιβλιογραφία: - Burge, T. (2009). Five Theses on De Re States and Attitudes. In <i>The Philosophy of David Kaplan</i> , J. Almog & P. Leonardi (eds), Oxford University Press. - King, J. (2007) <i>The Nature and Structure of Content</i> . Oxford University Press. - Margolis E. & Laurence S. (2007). The Ontology of Concepts—Abstract Objects or Mental Representations? <i>Noûs</i> 41:4, 561–593. - McGinn, C. (1989). <i>Mental Content</i> . Oxford: Blackwell Publishers. - Russell, B. (1996/1903) <i>The Principles of Mathematics</i> . New York: Norton. - Sutton, J. (2004) “Are Concepts Mental Representations or Abstracta?” <i>Philosophy and Phenomenological Research</i> , 68.1, 89–108.

	- Wittgenstein, L. (1961/1922) <i>Tractatus Logico-Philosophicus</i> . D. F. Pears and B. F. McGuinness (trans.), New York: Humanities Press.
Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι	Παραδόσεις και καθοδήγηση στην προετοιμασία άρθρων και κεφαλαίων που αναρτώνται σε εβδομαδιαία βάση στο eclass του σεμιναρίου https://eclass.upatras.gr/courses/PHIL1964 και στη συνέχεια συζήτηση αυτού του υλικού.
Μέθοδοι αξιολόγησης/ Βαθμολόγησης	Παρουσιάσεις, συμμετοχή και παράδοση εργασιών

Μεταπτυχιακά μαθήματα εαρινού εξαμήνου 2019

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 1 0

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Πρόγραμμα Erasmus

Ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα κινητικότητας φοιτητών που διαχειρίζεται το Πανεπιστήμιο Πατρών είναι η τομεακή δράση Erasmus του Ευρωπαϊκού Προγράμματος *Lifelong Learning Programme (LLP)*. Συμμετέχοντας στο πρόγραμμα Erasmus οι φοιτητές έχουν δύο δυνατότητες: α) την κινητικότητα για **σπουδές**, β) την κινητικότητα για **πρακτική άσκηση (placements)**. Οι υποτροφίες Erasmus χρηματοδοτούνται από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και επιδοτούνται από το Πανεπιστήμιο Πατρών με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται από τη Διεύθυνση Διεθνών, Δημοσίων Σχέσεων και το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων (2610.994259, 969029) και στον ιστότοπο:

<http://www.upatras.gr/index/page/id/52>.

Το Τμήμα Φιλοσοφίας συμμετέχει ενεργά στο πρόγραμμα Erasmus και έχει ήδη υπογράψει μια σειρά διμερών συμφωνιών. Για τα επόμενα έτη βρίσκονται σε ισχύ συμφωνίες με τα εξής ευρωπαϊκά πανεπιστημιακά ιδρύματα:

Université Catholique de Louvain (2010-13) www.ucl.aca.be

Université de Poitiers (2009-13) www.univ-poitiers.fr

Université de Bourgogne (2009-12) www.u-bourgogne.fr

Albert-Ludwigs Universität Freiburg (2009-12) www.uni-freiburg.de

Charles University in Prague (2009-2012) www.cuni.cz

Babes-Bolyai University, Cluj-Napoca (2009-2012) www.ubbcluj.ro

Kazimierz Wielki University (2009-2012) www.ukw.edu.pl

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza (2010-2013) www.amu.edu.pl

Università di Roma Tre (2009-2012) www.uniroma3.it

Università di Pisa (2010-2012) www.unipisa.it

Università degli Studi di Genova (2011-2012) www.unige.it

Universidad Complutense de Madrid (2010-2012)

Μαθήματα ελληνικής γλώσσας

Το Εργαστήριο Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών (τηλ.: 2610.969691, e-mail: greeklab@upatras.gr) προσφέρει μαθήματα ελληνικών διαφόρων επιπέδων σε φοιτητές Erasmus. Έχει επίσης την ευθύνη δραστηριοτήτων για την ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας, λογοτεχνίας και του πολιτισμού, καθώς και της διαδικασίας πιστοποίησης γνώσης της ελληνικής γλώσσας.

Μαθήματα άλλων γλωσσών

Το Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών (τηλ.: 2610 997755) εξυπηρετεί κατά το δυνατόν τις ανάγκες των Τμημάτων. Διδάσκονται οι ξένες γλώσσες : Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά και Ρωσικά.

Στέγαση

Οι φοιτητές στεγάζονται υπό προϋποθέσεις στη Φοιτητική Εστία του *Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας* τα κτήρια της οποίας βρίσκονται στους χώρους της Πανεπιστημιούπολης. Η **(μικρή) Εστία του Πανεπιστημίου Πατρών**, που βρίσκεται στο Προάστιο Πατρών, εξυπηρετεί κυρίως αλλοδαπούς μεταπτυχιακούς φοιτητές και διδάσκοντες για περιορισμένο χρόνο.

Η **Φοιτητική Εστία του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας** παρέχει διαμονή σε προπτυχιακούς φοιτητές που δικαιούνται δωρεάν σίτιση. Για σχετικές πληροφορίες οι φοιτητές θα πρέπει να απευθύνονται στη Φοιτητική Εστία στα τηλέφωνα 2610 992359-361 και fax 2610 993550. Η διάθεση των δωματίων στη **(μικρή) Εστία του Πανεπιστημίου στο Προάστιο** γίνεται με προτεραιότητα μετά από σχετικό αίτημα των συντονιστών-μελών Δ.Ε.Π. των Τμημάτων που δέχονται φοιτητές ξένων Πανεπιστημίων. Σχετικά τηλέφωνα στην Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας: 2610 997968 και 997975. Το κόστος διαμονής για το μονόκλινο δωμάτιο ανέρχεται στο ποσό των 200 ευρώ μηνιαίως και για το δίκλινο στο ποσό των 248 ευρώ μηνιαίως. Καταβάλλεται εγγύηση ποσού ίσου με το ενοίκιο ενός μηνός, η οποία επιστρέφεται κατά την αποχώρηση αν το δωμάτιο παραδοθεί χωρίς φθορές. Τέλος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα εύρεσης στέγης σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα και δωμάτια της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής της Πανεπιστημιούπολης. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. <http://www.ein.gr>

Στεγαστικό επίδομα

Στους προπτυχιακούς φοιτητές των Ανώτατων και Ανώτερων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που εισάγονται με το σύστημα των Πανελλαδικών εξετάσεων, χορηγείται ετήσιο στεγαστικό επίδομα ίσο με χίλια (1.000) ευρώ, σύμφωνα με το Νόμο 3220/04 όπως έχει τροποποιηθεί με τους Ν. 3255/04 άρθρο 1 παρ. 10 & Ν. 3296/04 άρθρο 1, παρ. 14. Πληροφορίες για τα απαραίτητα δικαιολογητικά: <http://www.upatras.gr/index/page/id/90>

Σίτιση

Για τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σχετικά με το δικαίωμα δωρεάν σίτισης και την έκδοση της «κάρτας δωρεάν σίτισης», βλέπε: <http://www.upatras.gr/index/page/id/43>

Ιατρικές Υπηρεσίες

Στο χώρο της Πανεπιστημιούπολης λειτουργεί το Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, το οποίο είναι δυναμικότητας 700 κλινών και προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας στους κατοίκους της περιοχής (τηλ. κέντρο : 2610 999111).

Υπηρεσίες για φοιτητές/σπουδαστές με ειδικές ανάγκες

Έχει συσταθεί μία ειδική Επιτροπή για τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Πληροφορίες στην Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας : 2610 997968 -69.

Γραφείο Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υγείας

Στο Πανεπιστήμιο Πατρών λειτουργεί Ειδικό Γραφείο Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Υγείας που απευθύνεται στους φοιτητές όλων των Τμημάτων. Το γραφείο αυτό παρέχει ψυχοκοινωνική υποστήριξη για την αντιμετώπιση των προσωπικών, ψυχολογικών προβλημάτων κατά την περίοδο των σπουδών.

Πληροφορίες: Δ/νση Φοιτητικής Μέριμνας. Τηλ.:2610969897, 2610996696 Fax: 2610997975

Ασφάλιση/ Υγειονομική περίθαλψη

Στους φοιτητές του Πανεπιστημίου παρέχεται δωρεάν υγειονομική περίθαλψη με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν παρέχεται από κάποιο άλλο ασφαλιστικό φορέα. Η περίθαλψη καλύπτει το χρονικό διάστημα που διαρκούν τα έτη φοίτησης που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη. Για την παροχή **βιβλιαρίου υγειονομικής περίθαλψης του Πανεπιστημίου Πατρών**, οι φοιτητές θα πρέπει να απευθύνονται στη Γραμματεία του Τμήματός τους. Επίσης, οι φοιτητές που δικαιούνται υγειονομική περίθαλψη δικαιούνται και την **Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθενείας (Ε.Κ.Α.Α.)**, όταν ταξιδεύουν ή μένουν προσωρινά στο εξωτερικό σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις χώρες Νορβηγία, Ελβετία, Λιχτενστάιν και Ισλανδία. Για τη χορήγηση της Ε.Κ.Α.Α., θα πρέπει να απευθυνθείτε στη Διεύθυνση Φοιτητικής Μέριμνας.

Οικονομική ενίσχυση φοιτητών/σπουδαστών

Υπάρχει πληθώρα υποτροφιών και δανείων που παρέχονται τόσο σε προπτυχιακούς όσο και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης οι υποτροφίες διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Κρατικές Υποτροφίες από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)
2. Υποτροφίες Ευρωπαϊκής Κοινότητας
3. Υποτροφίες Κληροδοτημάτων και Οργανισμών
4. Υποτροφίες Ξένων Πολιτιστικών Ιδρυμάτων
5. Υποτροφίες Ιδιωτών
6. Υποτροφίες Διεθνών Οργανισμών
7. Υποτροφίες Ξένων Κυβερνήσεων
8. Υποτροφίες Ερευνητικών Ινστιτούτων

Ενημέρωση για θέματα υποτροφιών από τα παρακάτω αναφερόμενα γραφεία ή υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.

Γραφείο Διασύνδεσης και Επαγγελματικής Πληροφόρησης

Το γραφείο Διασύνδεσης και Επαγγελματικής πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών άρχισε να λειτουργεί το 1997. Σκοπός του είναι η ενημέρωση των φοιτητών για θέματα που αφορούν τα εξής:

1. μεταπτυχιακές σπουδές, 2. αγορά εργασίας, 3. ανεύρεση πόρων στήριξης σπουδών και κατάρτισης (υποτροφίες/κληροδοτήματα κλπ).

Γενικότερα αποσκοπεί στην παροχή κάθε είδους βοήθειας στον φοιτητή για την επιλογή ή την υποστήριξη της μελλοντικής του καριέρας. Αναπτύσσει μηχανισμούς αμοιβαίας και διαρκούς ενημέρωσης, αναδεικνύει τις δεξιότητες και ειδικεύσεις φοιτητών και πτυχιούχων, προσφέρει πληροφορίες για τους ορίζοντες που ανοίγει η απόκτηση του πτυχίου, τόσο στον εκπαιδευτικό, όσο και στον επαγγελματικό τομέα. Προσφέρει συμβουλευτική υποστήριξη σε φοιτητές και αποφοίτους τόσο κατά τη διαδικασία αναζήτησης εργασίας, όσο και κατά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για μεταπτυχιακές σπουδές (σύνταξη βιογραφικού σημειώματος, συστατικών επιστολών, προετοιμασία για συνέντευξη κλπ). Επίσης, οργανώνει ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια για την ενημέρωση σε θέματα που σχετίζονται με την απασχόληση και την πρόσβαση στον κόσμο της εργασίας. Το γραφείο Διασύνδεσης στεγάζεται στο κτίριο Α του Πανεπιστημίου Πατρών. Τηλ. 2610996678, 2610996679. Email: grafdias@upatras.gr

<http://www.cais.upatras.gr/Lists/List4/AllItems.aspx>

Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας (2610 997950)

<http://www.admin.upatras.gr/edres/pub/ypotr.aspx>

Διεύθυνση Διεθνών, Δημοσίων Σχέσεων και Δημοσιευμάτων (2610 969026-27)

<http://www.admin.upatras.gr/iro/pub/AnnAll.aspx>

Αθλητικές Εγκαταστάσεις - Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο

Το Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο εδρεύει στην ανατολική πλευρά της πανεπιστημιούπολης και συγκροτείται από ένα σύμπλεγμα αθλητικών χώρων πλήρως ανακαινισμένων, όπως κλειστό γήπεδο καλαθοσφαίρισης και πετοσφαίρισης με ηλεκτρονικούς πίνακες αποτελεσμάτων και κερκίδες, αίθουσα γυμναστικής, αίθουσα οργάνων, αποδυτήρια, ντους, σάουνα. Διαθέτει επίσης **υπαίθριους χώρους άθλησης** υψηλών προδιαγραφών για αγώνες και ατομική ή ομαδική εκγύμναση όπως γήπεδο ποδοσφαίρου με χλοοτάπητα και κερκίδες, σύγχρονες υποδομές αγωνισμάτων στίβου, υπαίθρια γήπεδα καλαθοσφαίρισης και τένις. Κεντρικός στόχος του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εξειδικευμένων προγραμμάτων εκγύμνασης που απευθύνονται στο σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας. Επίσης αναπτύσσει συστηματική δράση και στην διοργάνωση αθλητικών γεγονότων τοπικής ή εθνικής εμβέλειας. Για περισσότερες πληροφορίες και για τα προγράμματα που προσφέρονται κάθε χρόνο, συμβουλευτείτε τον ιστότοπο:

<http://www.upatras.gr/index/page/id/35>

Εξωσπουδαστικές και ελεύθερες δραστηριότητες

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, ως ένα από τα μεγάλα ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας, εξασφαλίζει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για ουσιαστική επιστημονική γνώση και μάθηση μέσα σε ένα ευχάριστο πανεπιστημιακό περιβάλλον που προσφέρει ευκαιρίες και για άλλες ενδιαφέρουσες πολιτιστικές, αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στις ακόλουθες δραστηριότητες:

Πολιτιστικές ομάδες Φοιτητών: <http://www.upatras.gr/index/page/id/96>

Χορωδία: <http://www.upatras.gr/index/page/id/36>

Θεατρικός Όμιλος Εργαζομένων: <http://www.upatras.gr/index/page/id/98>

Χορευτικός Όμιλος Προσωπικού: <http://www.upatras.gr/index/page/id/97>

Ομάδα Διαπασών: <http://www.upatras.gr/index/page/id/125>